

Verslag over de
economische conjunctuur
in de distributiesector
Juni 2021

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Ondernemingsnr.: 0314.595.348

○ 0800 120 33 (gratis nummer)

○ FODEconomie

○ @fodeconomie

○ [linkedin.com/company/fod-economie](https://www.linkedin.com/company/fod-economie) (tweetalige pagina)

○ [instagram.com/fodeconomie](https://www.instagram.com/fodeconomie)

○ [youtube.com/user/FODEconomie](https://www.youtube.com/user/FODEconomie)

○ economie.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley

Voorzitter van het Directiecomité

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Internetversie

Voorwoord

In het kader van een nauwere samenwerking tussen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) en de FOD Economie werd een gemeenschappelijk project op stapel gezet rond het uitvoeren van sectorale conjunctuuranalyses.

De FOD Economie zet, in samenwerking met de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, onder meer zijn expertise in om een uitgebreide conjunctuurstudie te maken van diverse sectoren, zoals de distributie, de voeding, de chemie en de textiel.

Het huidige rapport “Verslag over de economische conjunctuur in de distributie – juni 2021” werd samengesteld door het team van de Algemene Directie Economische Analyses en Internationale Economie van de FOD Economie (Chantal Binotto, Arno Noens, David Restiaux, Richard Saka Sapu, Kris Van den Berghe en Vincent Vanesse). Het werd nauwgezet nagelezen door het stuurcomité (Emmanuel De Béthune, Lieselot Smet en Peter Van Herreweghe).

Het vorige conjunctuurverslag over de ontwikkelingen in die sectoren dateert van mei 2020 en kunt u raadplegen op de website van de FOD Economie: [“Verslag over de economische conjunctuur in de distributie - mei 2020”](#).

De positieve ervaringen van die samenwerking en krachtenbundeling bieden talloze perspectieven voor een samenwerking tussen de FOD Economie en de CRB voor andere projecten en studies. De twee directies hebben overigens een protocolakkoord gesloten om dat soort samenwerking structureel in de twee instellingen te verankeren en zij staan positief tegenover een verdere uitbreiding van die samenwerking in het kader van de sectorale conjunctuuranalyses van de bijzondere adviescommissies van de CRB.

Deze studie werd afgerond op 30 juli 2021. De gegevensverwerking werd uitgevoerd in juni 2021.

Inhoud

Voorwoord	3
Executive Summary	10
1. Economische context	14
1.1. België	14
1.2. Europese Unie.....	15
1.3. Rest van de wereld	15
2. Conjunctuur in de handel	17
2.1. Conjunctuur.....	17
2.2. Omzet	20
2.3. Investerings.....	21
2.4. Tewerkstelling.....	23
3. Andere indicatoren	26
3.1. De Statbel-enquête bij de detailhandel (G47).....	26
3.1.1. Omzet van de detailhandel (G47).....	26
3.1.2. Omzet in diverse takken van de detailhandel.....	27
3.1.3. Sector voeding, dranken en genotmiddelen	27
3.1.4. Sector textiel, kleding en schoeisel.....	27
3.1.5. Consumentenartikelen	28
3.1.6. Motorbrandstoffen	29
3.1.7. Diverse producten.....	30
3.2. Registratie van de verkoop van nieuwe en tweedehands personenwagens	31
3.3. Consumptieprijsonwikkeling in de detailhandel.....	33
3.3.1. Consumptieprijsonwikkeling voor levensmiddelen vergeleken met de buurlanden.....	33
3.3.2. Consumptieprijsonwikkeling voor niet-energetische goederen en diensten vergeleken met de buurlanden	34
3.4. E-commerce	36
3.4.1. Online aankopen door Belgische consumenten vergeleken met de buurlanden	36
3.4.2. Online verkopen bij Belgische ondernemingen vergeleken met de buurlanden	40
3.4.3. Online b2b-verkopen van Belgische ondernemingen vergeleken met de buurlanden.....	42
3.4.4. Online b2c-verkopen van Belgische ondernemingen vergeleken met de buurlanden.....	44
3.4.5. Onlineverkopen van Belgische ondernemingen per verkoopsregio (nationaal-Europees-rest wereld) vergeleken met de buurlanden.....	46
3.4.6. Omzet uit e-commerce	48
3.4.7. Obstakels die individuen ondervonden bij online aankopen op basis van arbeidssituatie in 2019	49

3.4.8.	De impact van de tarieven van bpost op de ontwikkeling van e-commerce in België naar de buurlanden	49
4.	Sectoranalyse.....	51
4.1.	Inleiding.....	51
4.2.	Lijst van indicatoren.....	51
4.2.1.	Omzet	51
4.2.2.	Investerings.....	51
4.2.3.	Tewerkstelling.....	52
4.2.4.	Loonmassa	52
4.2.5.	Aantal werkgevers.....	53
4.2.6.	Oprichtingen.....	53
4.2.7.	Schrappingen.....	53
4.2.8.	Btw-plichtige ondernemingen	54
4.2.9.	Faillissementen	54
4.2.10.	Banenverlies ten gevolge van faillissementen.....	54
4.3.	Belangrijkste lessen die uit de sectoranalyse worden getrokken.....	55
4.3.1.	Groot- en detailhandel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45).....	55
4.3.2.	Groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46).....	58
4.3.3.	Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47)	62
4.4.	Sectorfiches.....	67
	Handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45-G46-G47).....	67
	Groot- en detailhandel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45).....	68
	Groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46).....	70
	Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47).....	72
	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.1).....	74
	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11).....	76
	Overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.19).....	78
	Detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels (G47.2)	80
	Detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels (G47.3)	82
	Detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels (G47.4).....	84
	Detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.5).....	86
	Detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.6).....	88
	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.7)	90
	Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71)	92
	Detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72).....	94
	Apothekers in gespecialiseerde winkels (G47.73).....	96

Detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.74).....	98
Detailhandel in cosmetica en toiletartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.75) ..	100
Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels (G47.76)	102
Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels (G47.77).....	104
Overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78)	105
Detailhandel in antiquiteiten en tweedehandsgoederen in winkels (G47.79).....	107
Markt- en straathandel (G47.8).....	109
Detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.9).....	111
5. Bijlage	113

Lijst van grafieken

Grafiek 2-1. Conjunctuurcurve en gemiddeld peil in de algemene economie en in de handel (01.2008-05.2021)	17
Grafiek 2-2. Conjunctuurcurves in courante consumptiegoederen (01.2015-05.2020)	18
Grafiek 2-3. Conjunctuurcurves in niet-courante consumptiegoederen (01.2015-05.2020).....	19
Grafiek 2-4. Evolutie van de omzet in voedings- en drankenindustrie op korte en middellange termijn	21
Grafiek 2-5. Evolutie van de investeringen in de handel in België op korte en middellange termijn	22
Grafiek 2-6. Evolutie van de tewerkstelling (arbeidsplaatsen) op korte en middellange termijn ..	25
Grafiek 2-6. Evolutie van de tewerkstelling (voltijdequivalenten) op korte en middellange termijn	25
Grafiek 3-1. Omzet van de detailhandel tegen werkelijke en tegen vaste prijzen.....	26
Grafiek 3-2. Omzet in werkelijke prijzen en in vaste prijzen in diverse takken van de detailhandel	27
Grafiek 3-3. Omzet in werkelijke prijzen en in vaste prijzen in consumentenartikelen	28
Grafiek 3-4. Omzet in werkelijke prijzen en in vaste prijzen in motorbrandstoffen	29
Grafiek 3-5. Omzet in werkelijke prijzen en in vaste prijzen in diverse producten.....	30
Grafiek 3-6. Inschrijvingen nieuwe en tweedehands personenwagens (2016-2020)	31
Grafiek 3-7. Evolutie wagenpark personenwagens op basis van brandstof (2016-2020).....	32
Grafiek 3-8. Onlineaankopen door Belgische consumenten in 2020 vergeleken met de buurlanden	36
Grafiek 3-9. Onlineaankopen door Belgische consumenten in 2020 voor de afgelopen 3 maanden op basis van de regio van de verkopers vergeleken met de buurlanden.....	37
Grafiek 3-10. Onlineaankopen door Belgische consumenten in 2020 voor de afgelopen 3 maanden op basis van het uitgavenpatroon vergeleken met de buurlanden.....	38
Grafiek 3-11. Onlineaankopen door Belgische consumenten in 2020 voor de afgelopen 3 maanden op basis van het gekochte producten vergeleken met de buurlanden	39
Grafiek 3-12. Onlineverkoop bij Belgische kmo's vergeleken met de buurlanden (2016-2020) ..	40
Grafiek 3-13. Onlineverkoop bij Belgische grote ondernemingen vergeleken met de buurlanden (2016-2020)	41
Grafiek 3-14. Online b2b-verkoop van Belgische kmo's vergeleken met de buurlanden (2016-2020)	42
Grafiek 3-15. Online b2b-verkoop van Belgische grote ondernemingen vergeleken met de buurlanden (2016-2020)	43
Grafiek 3-16. Online b2c-verkoop van Belgische kmo's vergeleken met de buurlanden (2016-2020)	44
Grafiek 3-17. Online b2c-verkoop van Belgische grote ondernemingen vergeleken met de buurlanden (2016-2020)	45
Grafiek 3-18. Onlineverkoop van Belgische kmo's per verkoopsregio (nationaal-Europees-rest wereld) vergeleken met de buurlanden.....	46
Grafiek 3-19. Onlineverkoop van Belgische grote ondernemingen per verkoopsregio (nationaal-Europees-rest van de wereld) vergeleken met de buurlanden.....	47
Grafiek 3-10. Totale verkoop langs elektronische weg door kmo's (10-249 tewerkgestelden) (2015-2020).....	48

Grafiek 3-11. Totale verkoop langs elektronische weg door kmo's cross-border (10-249 tewerkgestelden) (2015-2020)	48
Grafiek 3-12. Individuen die geen problemen ondervonden bij aankoop/bestellingen online voor privégebruik, op basis van leeftijd	49
Grafiek 3-13: Standaardtarieven op 1 januari 2021 voor intra-EU zendingen vanuit België naar Frankrijk, Nederland en Duitsland vergeleken met de belangrijkste spelers in de markt.....	50

Lijst van tabellen

Tabel 1-1. Groeiprognozes van het Internationaal Monetair Fonds, de NBB en het Federaal Planbureau	16
Tabel 2-1. Aantal banen in arbeidsplaatsen (AP) en voltijdequivalenten (vte).	24
Tabel 4-1. Voornaamste economische indicatoren in de handel (G45-G46-G47)	67
Tabel 4-2. Voornaamste economische indicatoren in de groot- en detailhandel in en de reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45).....	68
Tabel 4-3. Voornaamste economische indicatoren in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46).....	70
Tabel 4-4. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47).....	72
Tabel 4-5. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.1).....	74
Tabel 4-6. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11)	76
Tabel 4-7. Voornaamste economische indicatoren in de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.19)	78
Tabel 4-8. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels (G47.2).....	80
Tabel 4-9. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels (G47.3).....	82
Tabel 4-10. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels (G47.4).....	84
Tabel 4-11. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.5).....	86
Tabel 4-12. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.6)	88
Tabel 4-13. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.7).....	90
Tabel 4-14. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71)	92
Tabel 4-15. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72)	94
Tabel 4-16. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in farmaceutische producten in gespecialiseerde winkels (G47.73)	96
Tabel 4-17. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.74).....	98
Tabel 4-18. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in cosmetica en toiletartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.75)	100

Tabel 4-19. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels (G47.76)	102
Tabel 4-20. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels (G47.77)	104
Tabel 4-21. Voornaamste economische indicatoren in de overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78)	105
Tabel 4-22. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in antiquiteiten en tweedehandsgoederen in winkels (G47.79)	107
Tabel 4-23. Voornaamste economische indicatoren in de markt- en straathandel (G47.8)	109
Tabel 4-24. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.9)	111
Tabel 5-1. NACE-nomenclatuur in de distributiesector	113
Tabel 5-2. Omzet in de distributiesector	117
Tabel 5-3. Investerings in de distributiesector	119
Tabel 5-4. Tewerkstelling (voltijdequivalenten) in de distributiesector	122
Tabel 5-5. Tewerkstelling (arbeidsplaatsen) in de distributiesector	125
Tabel 5-6. Loonmassa in de distributiesector	127
Tabel 5-7. Aantal werkgevers in de distributiesector	130
Tabel 5-8. Oprichtingen van ondernemingen in de distributiesector	133
Tabel 5-9. Schrappingen van ondernemingen in de distributiesector	135
Tabel 5-10. Btw-plichtige ondernemingen in de distributiesector	138
Tabel 5-11. Aantal faillissementen in de distributiesector	141
Tabel 5-12. Verloren banen ten gevolge van faillissementen in de distributiesector	143

Executive Summary

Algemene context

In België en de rest van de wereld is de economische activiteit in 2020 geëvolueerd in lijn met de lockdownmaatregelen die talrijke regeringen genomen hebben om te trachten de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Zo kromp de wereldeconomie met 3,3 % in 2020 en zou ze in 2021 een heropleving van 6,0 % van 2021 moeten kennen.

Volgens het Federaal Planbureau zou het **Belgische** bbp in 2020 met 6,3 % dalen, om zich dan enigszins te herstellen met een groei van 5,5 % in 2021. De Europese Commissie voorziet eveneens een groei van het Belgische bbp van 4,2 % in 2021, maar de OESO is een beetje optimistischer en voorspelt een groeipercentage van 4,7 %.

Naast de effecten van de coronapandemie op de economie, waardoor de solvabiliteit van sommige ondernemingen in het gedrang kwam, liep België eveneens het risico ernstig getroffen te worden door de gevolgen van een **Brexit** zonder akkoord. Gelukkig ondertekenden de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk in december 2020 in extremis een handels- en samenwerkingsakkoord. Desalniettemin blijft de Brexit een complex proces, omdat, hoewel de meeste producten die voldoen aan de oorsprongsregels vrijgesteld zijn van douane- en quotarechten, de Belgische ondernemingen wel aan een aantal douane- en controleformaliteiten moeten voldoen voor het transport van goederen.

We merken nog op dat de **Europese Unie** een gelijkaardige terugval van haar bbp als België gekend zou hebben in 2020 (-6,1 %) maar in 2021 een iets kleinere heropleving zou kennen (+ 4,2 %).

Conjunctuur

Door de pandemie nam het **vertrouwen van bedrijfsleiders** in de handelssector in maart 2020 af en het kelderde in april en mei. Vanaf december 2020 begon het vertrouwen zich dynamisch te herstellen.

Hoewel de meeste sectoren, zoals de textiel-, de schoeisel- en de autosector, rechtstreeks getroffen werden door de **gezondheidscrisis** en daardoor daalden tot historisch lage vertrouwensniveaus, konden andere sectoren profiteren van een verschuiving van aankopen in hun voordeel. Zo leidde de sluiting van de horeca tot een hogere verkoop in de voedingssector en was het vertrouwen van ondernemers in de sector een beetje gestegen in juli en augustus 2020. Ook meubel- en elektronica-zaken haalden hun voordeel uit de lockdown.

Omzet

In 2020 bedroeg de omzet van de **drie sectoren** die de handelssector vormen (**G45-G46-G47**) volgens de btw-gegevens 568,3 miljard euro, een daling met 7 %. Die daling is voornamelijk te wijten aan een daling van de verkoop in de **groothandel (G46)** en in de **autohandel (G45)**, die respectievelijk daalde met 7,4 % en 12,7 %.

De omzet van **sector G47 "detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen"** steeg in 2020 met 1,4 %, na een stijging van 2,1 % in 2019. De omzet van de dominante subsector, 47.1 "detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels", waaronder de verkoop van voedingsmiddelen via supermarkten valt, bleef ondanks de crisis stijgen. De detailhandel in huisinrichting (en de doe-het-zelfzaken) en de verkoop op afstand profiteerden van de lockdownmaatregelen, terwijl andere sectoren, zoals de kledingsector, daarentegen een zware terugval kenden, met een omzetsdaling van 25 %.

Investerings

In 2020 daalden de investeringen **in de handel als geheel (G45-G46-G47)** met 15,1 %, na een groei met 4,6 % in 2019, en bereikten ze een totaal bedrag van 3,8 miljard euro, het laagste niveau van de voorbije 5 jaar.

In vergelijking met 2019 daalden de investeringen in de **verkoop en de reparatie van auto's (G45)** in 2020 met 27,5 %, met 9,4 % in de **groothandel (G46)** en met 17,6 % in de detailhandel (G47).

Tewerkstelling

Het aantal **arbeidsplaatsen** in de **hele handelssector (G45-G46-G47)** daalde met 0,5 % in 2020 ten opzichte van 2019, van 506.259 naar 503.843. Die uiteindelijk zeer beperkte daling van het aantal arbeidsplaatsen is te danken aan de steunmaatregelen, zoals met name de tijdelijke werkloosheid. Het aantal banen gemeten in **voltijdequivalenten (vte's)**, dat de uitgevoerde prestaties het nauwkeurigst weergeeft, is dan weer wel sterk gedaald in dezelfde periode (- 9 %).

Die daling van de tewerkstelling in **vte's** wordt vastgesteld in elk van de drie sectoren afzonderlijk, maar is meer uitgesproken in de **autodistributie (G45; -12,9 %)** dan in de detailhandel (G47; -9,6 %) of de **groothandel (G46; -7,2 %)**;

Alle **subsectoren** van de detailhandel kenden in die periode een daling van het aantal vte's.

E-commerce

De afgelopen drie maanden deed 65 % van de Belgische bevolking **online aankopen**, wat meer is dan het Europees gemiddelde van 53 %, maar lager dan Duitsland (75 %) en Nederland (77 %) is. In het afgelopen jaar deed 73 % van de Belgische bevolking online aankopen, waarmee België hier iets beter doet dan het Europees gemiddelde van 64 %, maar slechter presteert dan Duitsland (83 %) en Nederland (87 %).

Het gedeelte van de Belgische bevolking dat nog **nooit online winkelde** bedraagt 15 % wat iets lager is dan het Europees gemiddelde van 19 %, maar wel veel hoger is dan in Nederland (5 %) en Duitsland (9 %).

Het aantal Belgen dat **nationale aankopen** doet is met 53 % iets hoger dan het EU27-gemiddelde dat 51 % bedraagt, maar in vergelijking met Duitsland (70 %) en Nederland (73 %) wordt er relatief weinig in België online gekocht door Belgen. Het valt op dat Belgische consumenten veel aankopen doen in de rest van Europa wat met 42 % veel hoger is dan het EU27-gemiddelde van 17 %. Nederland volgt met 21 % en Duitsland met 19 %. Voor niet-Europese aankopen heeft de Belgische consument minder interesse met 10 %, terwijl het EU27-gemiddelde hier 12 % bedraagt. Nederlanders en Duitsers kopen met 17 % veel meer buiten Europa.

Het **uitgavenpatroon** voor Belgen die online kopen ligt vooral tussen 100 en 499 euro per transactie met 30 %. Voor Duitsland (37 %) en Nederland (32 %) ligt dit wel nog hoger, terwijl het EU27-gemiddelde hier 26 % bedraagt. Het valt ook op dat voor online uitgaven voor meer dan 1000 euro bij Belgen dit 8 % bedraagt, wat zelfs hoger is dan Duitsland (6 %) en Nederland (7 %), terwijl het EU27 gemiddelde slechts 4 % bedraagt.

Evolutie van de groot- en detailhandel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) in 2020

Het jaar 2020 was negatief voor de handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) in zijn geheel. De omzet van die sector daalde en er werd minder gestaag geïnvesteerd dan gewoonlijk, zodat een drempelniveau voor de beschouwde periode werd bereikt. Ook de tewerkstelling in voltijdequivalenten daalde, zodat in 2020 ook hier het laagste peil wordt vastgesteld. De loonmassa is gekrompen en het aantal werkgevers in de sector daalde voor de tweede keer op rij. De door de coronapandemie veroorzaakte activiteitsdaling heeft dus gevolgen gehad op de omzet. Die activiteitsdaling, in combinatie met de beperkende maatregelen die de regering genomen heeft om de gezondheid van de Belgen maximaal te vrijwaren, heeft eveneens gewogen op de tewerkstelling in de sector. Gelukkig werden er steunmaatregelen ingevoerd om eventuele schade door stopzetting of vertraging van activiteiten te beperken. Overigens zijn het aantal failliet verklaarde ondernemingen en het aantal ten gevolge van die faillissementen verloren gegane banen aanzienlijk gedaald in 2020. Op het eerste gezicht zou men zich verheugen over een dergelijk positief resultaat, het enige positief punt voor de handel en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen, maar we herinneren eraan dat er moratoria in het leven geroepen zijn om sommige ondernemingen die zonder het opduiken van het COVID-19-pandemie niet gedwongen zouden zijn geweest hun zaak te sluiten te beschermen. Die cijfers moeten dus

met het nodige voorbehoud worden geïnterpreteerd. Ten slotte bereikte het aantal btw-plichtigen en opgerichte ondernemingen in 2019 een piek, wat gunstig is voor de sector. Daarentegen bereikte ook het aantal geschrapte ondernemingen in 2019 zijn hoogste resultaat. De ondernemersdynamiek blijft desalniettemin positief in 2019, met een groter aantal opgerichte dan geschrapte ondernemingen.

Evolutie van de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46) in 2020

Het jaar 2020 was negatief voor de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46). Op het vlak van de activiteitsindicatoren daalde de omzet van de groothandel immers voor de tweede keer, maar er werd eveneens een daling van de investeringen genoteerd, die zakten tot het bodempeil van de periode 2016-2020. De tewerkstelling in voltijdequivalenten daalde sterk, zodat in 2020 ook hier het laagste peil wordt vastgesteld. De loonmassa en het aantal werkgevers daalden eveneens. Het aantal werkgevers in de groothandel daalt trouwens voor het derde jaar op rij. De door de coronapandemie veroorzaakte activiteitdaling heeft dus gevolgen gehad op de omzet. Die activiteitsdaling, in combinatie met de beperkende maatregelen genomen door de regering, in het bijzonder de tijdelijke sluiting van niet-essentieel geachte winkels, woog in 2020 zwaar op de tewerkstelling in de sector. Gelukkig werden er steunmaatregelen ingevoerd om eventuele schade door stopzetting of vertraging van activiteiten te beperken. Overigens zijn het aantal failliet verklaarde ondernemingen en het aantal ten gevolge van die faillissementen verloren gegane banen aanzienlijk gedaald in 2020. Op het eerste gezicht zou men zich verheugen over een dergelijk positief resultaat, het enige positief punt voor de groothandel in 2020, maar we herinneren eraan dat er moratoria in het leven geroepen zijn om sommige ondernemingen die zonder het opduiken van het COVID-19-pandemie hun activiteiten probleemloos voortgezet zouden hebben te beschermen. De resultaten moeten dus voorzichtig geïnterpreteerd worden. Ten slotte was het aantal opgerichte ondernemingen in 2019 opnieuw gestegen na een daling gedurende twee opeenvolgende jaren, wat gunstig is voor de sector. Het aantal geschrapte ondernemingen nam echter toe en bereikte zijn hoogste niveau in 2019, terwijl het aantal btw-plichtige ondernemingen daalde en een dieptepunt voor de periode 2016-2019 bereikte. De ondernemersdynamiek is in 2019 dan ook voor het tweede jaar op rij negatief, met een aantal opgerichte ondernemingen dat lager ligt dan het aantal geschrapte ondernemingen.

Evolutie van de detailhandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G47) in 2020

De detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47), kende in 2020 een gemengd jaar. Op het vlak van de activiteitsindicatoren heeft de detailhandel de stijgende tendens van zijn omzet voortgezet en een piek geregistreerd, terwijl de investeringen sterk daalden, tot het laagste niveau van de periode 2016-2020. De tewerkstelling in voltijdequivalenten daalde sterk, zodat in 2020 ook hier het laagste peil wordt vastgesteld. De loonmassa en het aantal werkgevers daalden eveneens. Het aantal werkgevers in de detailhandel daalt trouwens voor het derde jaar op rij, zodat in 2020 een bodempeil genoteerd werd. We wijzen er echter op dat er verschillen kunnen bestaan tussen de verschillende takken van de detailhandel, aangezien sommige veel zwaarder getroffen zijn dan andere door de regeringsmaatregelen ter bestrijding van de COVID-19-pandemie. De tijdelijke sluiting van niet-essentieel geachte winkels woog in 2020 inderdaad zwaar op de tewerkstelling in voltijdequivalenten in de sector. Gelukkig werden er steunmaatregelen ingevoerd om de eventuele schade door stopzetting of vertraging van activiteiten te beperken, zodat de arbeidsplaatsen slechts een relatief beperkte daling kenden in 2020. Daarnaast lag het aantal failliet verklaarde ondernemingen aanzienlijk lager dan gewoonlijk in 2020. Op het eerste gezicht zou men zich verheugen over een dergelijk positief resultaat, maar we herinneren eraan dat er moratoria in het leven geroepen zijn om sommige ondernemingen die zonder het opduiken van het COVID-19-pandemie hun activiteiten probleemloos voortgezet zouden hebben te beschermen. Dat cijfer moet dus voorzichtig geïnterpreteerd worden. Ondanks die daling van het aantal faillissementen steeg het aantal verloren banen ten gevolge van faillissementen, wat erop wijst dat het grotere ondernemingen zijn die in 2020 gedwongen waren de boeken te sluiten. Ten slotte begon het aantal opgerichte ondernemingen in 2019 opnieuw te stijgen, na een daling in 2018, wat gunstig is voor de sector.

Het aantal geschrapte ondernemingen bleef echter groeien en bereikte in 2019 zijn hoogste resultaat. De ondernemersdynamiek blijft echter positief in 2019, met een groter aantal opgerichte dan geschrapte ondernemingen. Er waren meer btw-plichtige ondernemingen in 2019, waarmee de stijgende tendens van de beschouwde periode werd voortgezet om een piek te bereiken in 2019.

Geïnteresseerde lezers kunnen **in hoofdstuk 4.4. van dit verslag meer informatie** vinden. Die informatie wordt weergegeven in de vorm van **gedetailleerde sectorfiches**. De gedetailleerde statistieken zijn eveneens terug te vinden in de statistische analyse.

1. Economische context

1.1. België

Vooruitzichten

De Belgische economische groei werd, net zoals die van vele andere landen, zwaar getroffen door een wereldwijde gezondheids crisis zonder precedent. Zo kromp de Belgische economie in 2020 met 6,3 %, voornamelijk ten gevolge van de maatregelen die genomen werden om de pandemie te bestrijden (lockdown en sluiting van niet-essentiële winkels) en zakten alle bbp-aggregaten, uitgezonderd de overheidsconsumptie, die steeg met 0,6 %. Gelukkig hadden de tweede golf van de pandemie en de daarmee gepaard gaande opgelegde lockdown minder verwoestende effecten dan de eerste golf. Volgens de **prognoses van het Federaal Planbureau van juni 2021**¹ zou de economische activiteit in België zich moeten herstellen en in 2021 met 5,5 % groeien. Die groei zal ondersteund worden door de overheidsuitgaven, die met 5,5 % zouden toenemen in 2021, de particuliere uitgaven (+4,5 % tegenover -8,7 % in 2020) en de investeringsuitgaven (+10,0 % tegenover -6,8 % in 2020). Ook de uitvoer en invoer zouden, na de daling in 2020 met respectievelijk 4,6 % en 4,3 % in 2021 opnieuw moeten stijgen met respectievelijk 5,7 % en 5,1 %.

Volgens de laatste prognoses van internationale organisaties (mei 2021) zou de economische activiteit in België in 2021 opnieuw moeten groeien, volgens de Europese Commissie met 4,5 %² en volgens de OESO met 4,7 %³. Het valt te hopen dat de heropflakking van het virus en de nieuwe maatregelen die in verscheidene landen werden genomen, met name in België eind maart, toen niet-essentiële activiteiten opnieuw werden stopgezet, de vooruitzichten op wereldwijde groei in het algemeen en Belgische groei in het bijzonder niet versomberen.

De **solvabiliteit** van de ondernemingen werd zwaar op de proef gesteld, als gevolg van de daling van hun omzet, wat zou kunnen leiden tot talrijke faillissementen en een blijvende stijging van de werkloosheid, met name in de sectoren die sterker te lijden hebben onder de gevolgen van de gezondheidsmaatregelen. Gelukkig heeft de regering een aantal maatregelen genomen om de economische activiteit te ondersteunen door het inkomens- en banenverlies te beperken. Het gaat onder meer om de uitbreiding van het stelsel van tijdelijke werkloosheid (met flexibelere toegangsvoorwaarden en een verhoging van de uitkering voor werknemers), het overbruggingsrecht en de premies voor zelfstandigen. Volgens de prognoses van het Federaal Planbureau van juni 2021 zou de tewerkstelling, na in 2020 stabiel gebleven te zijn, in 2021 en 2022 in totaal met 44.000 personen moeten stijgen.

De **overheidsfinanciën** zullen onder druk komen te staan. Volgens het Belgisch stabiliteitsprogramma 2021-2024⁴, dat in april 2021 aan de Europese Commissie werd overgemaakt, zou de Belgische schuld stijgen van 114,1 % van het bbp in 2020 naar 116,3 % in 2021 en 116 % in 2022.

Op 31 januari 2020 is het Verenigd Koninkrijk officieel uit de Europese Unie gestapt (**Brexit**). Op die datum begon een overgangperiode te lopen, die duurde tot 31 december 2020. Die werd gebruikt om te proberen tot een akkoord te komen waarin de relaties tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie werden vastgelegd en in die periode moest het Verenigd Koninkrijk het Europees recht naleven om zijn toegang tot de eengemaakte markt te kunnen behouden. Uiteindelijk ondertekenden de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk in december 2020 in extremis een handels- en samenwerkingsakkoord. Dat werd door het Brits parlement bekrachtigd en werd geratificeerd op 27 april 2021 door het Europees parlement. Hoewel het zeker positief is dat een harde Brexit is voorkomen en dat dankzij die akkoorden geen douanerechten of quota van toepassing zijn op uitwisselingen tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie, mits die producten in aanmerking komen en voldoen aan de oorsprongsregels,

¹ [Federaal Planbureau, Economische begroting 2021, 10 juni 2021](#)

² [Europese Commissie, Spring 2021.](#)

³ [OESO, OECD ECONOMIC OUTLOOK, landenanalyse \(België\), mei 2021](#)

⁴ [Stabiliteitsprogramma van België: 2021-2024, april 2021.](#)

moeten ondernemingen nog steeds voldoen aan een bepaald aantal douane- en controleformaliteiten voor het transport van goederen.

Inflatie

Volgens het Federaal Planbureau⁵ zou de jaarlijkse inflatie, gemeten aan de hand van de consumentenprijsindex (CPI), na een vertraging van 1,44 % in 2019 naar 0,74 % in 2020, ten gevolge van de stijging van de prijzen van grondstoffen en halffabricaten, opnieuw tot 1,5 % stijgen in 2021. In 2022 zou de stijging van de consumptieprijzen getemperd moeten worden door de daling van de energieprijzen op jaarbasis en zou de inflatie 1,7 % bedragen. De gezondheidsindex, die onder andere gebruikt wordt voor de berekening van de indexering van de lonen, de sociale uitkeringen en de huurgelden, zou dezelfde beweging volgen als de globale inflatie en aldus stijgen van 1,1 % in 2021 tot 1,8 % in 2022, tegenover 0,99 % in 2020 en 1,46 % in 2019.

1.2. Europese Unie

De Europese Unie wordt in haar geheel geconfronteerd met dezelfde risico's als België, namelijk de Brexit en de evolutie van de COVID-19-pandemie. Zo kende de **Europese Unie**, volgens de Europese Commissie⁶, na een groei van 1,6 % in 2019 een daling van haar bbp met 6,1 % in 2020, een daling die nog minder sterk is dan de 7,4 % die verwacht werd in de herfstprognoses van 2020. Ze zou nadien terug een positieve groei moeten kennen van 4,2 % in 2021 en van 4,4 % in 2022. De landen van de Europese Unie die het meest getroffen zijn door de crisis zijn onder meer **Spanje, Italië, Griekenland en Frankrijk**. Die economieën werden getroffen door een erge economische recessie met een daling van hun bbp van respectievelijk 10,8 %, 8,9 %, 8,2 % en 8,1 % in 2020. In 2021 zou de economische activiteit van die landen zich moeten herstellen, met een stijging van hun bbp van respectievelijk 5,9 %, 4,2 %, 4,1 % en 5,7 %. Hoewel het Verenigd Koninkrijk geen lid meer is van de EU, werden de statistieken van zijn bbp toch opgenomen in de economische vooruitzichten voor de lente van 2021 van de Europese Commissie, die wijzen op een grote recessie met een daling van zijn bbp van 9,8 % in 2020. Vervolgens zou het in 2021 weer moeten stijgen met 5,0 %.

1.3. Rest van de wereld

Vooruitzichten

Volgens het IMF⁷ krimpt **de wereldeconomie** in 2020 naar verwachting met 3,3 % en zou ze in 2021 weer groeien met 6,0 % in 2021 en 4,4 % in 2022.

Geografische gebieden

In de **ontwikkelde landen** zou de economische groei in 2020 sterk gedaald zijn, met 4,7 %. Deze groei zou echter in 2021 weer moeten opveren (+5,1 %), om dan weer een beetje te vertragen in 2022 (+3,6 %). In de **Verenigde Staten** zou de economische groei van -3,5 % in 2020 stijgen naar 6,4 % in 2021 en 3,5 % in 2022. Na een recessie van 4,8 % in 2020 zou **Japan** in 2021 een economische groei kennen van 3,3 % en in 2022 van 2,5 %. Het bbp van de **eurozone** zou in 2020, ten gevolge van een zware recessie, met 6,6 % dalen maar daarna met 4,4 % stijgen in 2021 en met 3,8 % in 2022.

De **opkomende landen en de ontwikkelingslanden** zouden, na een daling van een bbp van naar schatting 2,2 % in 2020, in 2021 eveneens een heropleving van hun economische activiteit kennen van 6,7 %, gevolgd door een meer gematigde groei in 2022 (+5 %). **China**, dat het enige land van die zone is met een positieve evolutie van zijn economie in 2020 (+2,3 %), zou een sterke versnelling van zijn economie vaststellen in 2021 (+8,4 %), die dan enigszins zou vertragen in 2022

⁵ Federaal Planbureau, [Indexcijfer der consumptieprijzen - Inflatievooruitzichten, 1 juni 2021, Economische begroting 2021, 10 juni 2021](#)

⁶ Europese Commissie, [Spring 2021](#).

⁷ IMF, [World Economic Outlook](#), april 2021.

(+5,6 %). Net zoals China, zou **Indië**⁸ een sterke economische groei kennen in 2021 (+ 12,5 %), die enigszins zou vertragen in 2022 (+6,9 %) Merk echter wel op dat Indië, een tegenstelling tot China, in 2020 een zware recessie zou gekend hebben (- 8 %).

Tabel 1-1. Groeiprognoses van het Internationaal Monetair Fonds, de NBB en het Federaal Planbureau

Vooruitzichten voor de groei van het bbp in %				
	2019	2020 (r)	2021 (r)	2022 (r)
Wereld	2,8	-3,3	6,0	4,4
Europese Unie	1,6	-6,1	4,2	4,4
Verenigde Staten	2,2	-3,5	6,4	3,5
Japan	0,3	-4,8	3,3	2,5
Verenigd Koninkrijk	1,4	-9,8	5,0	5,3
	2019	2020 (r)	2021 (r)	2022 (r)
België (FPB)	1,8	-6,3	5,5	2,9

(r) = ramingen

Bronnen: IMF, [World Economic Outlook](#), april 2021 (Wereld, VS en Japan, Federaal Planbureau, [Economische begroting 2021](#), 10 juni 2021 (België) en Europese Commissie, [Spring forecast 2021](#), mei 2021 (EU en VK)..

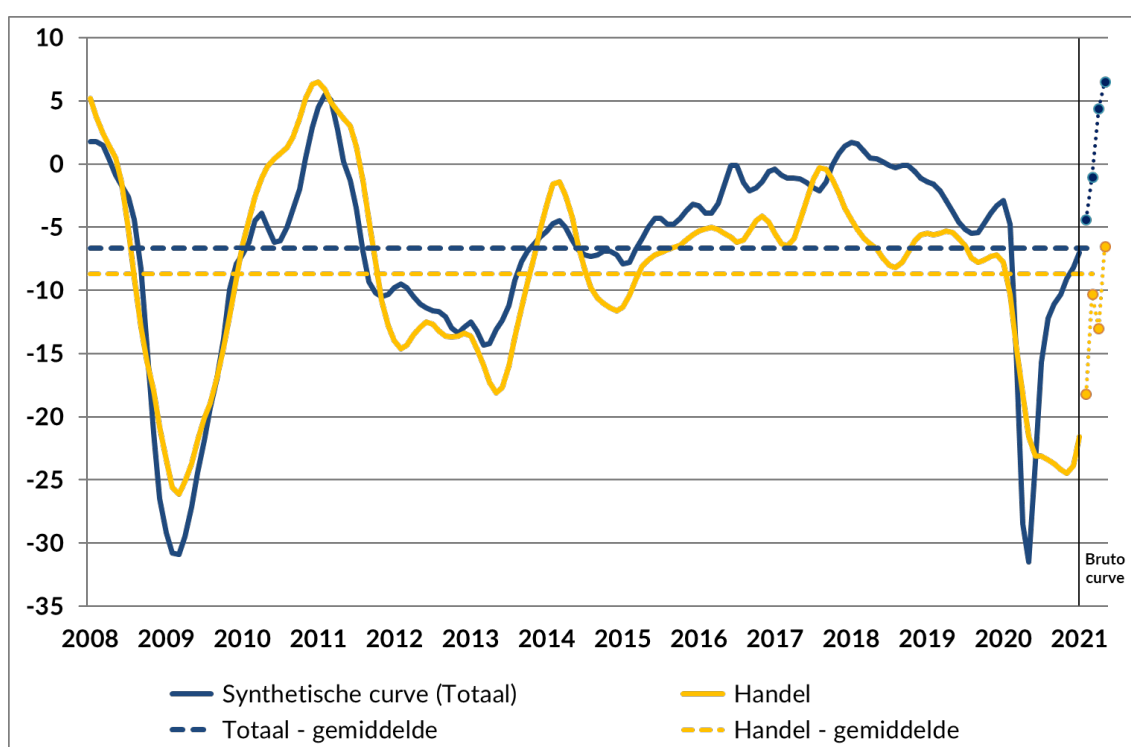
⁸ De gegevens en vooruitzichten voor Indië worden voorgesteld op basis van het begrotingsjaar. Het begrotingsjaar 2020/2021 begint in april 2020. De groei van Indië op basis van het kalenderjaar bedraagt - 7,1 % in 2020 en 11,3 % in 2021 (IMF)

2. Conjunctuur in de handel

2.1. Conjunctuur

De **afgevlakte conjunctuurcurve** in de handelssector zoals weergegeven in grafiek 2-1 bestrijkt de periode van januari 2008, vanaf het begin van de economische en financiële crisis, tot januari 2021. Die afgevlakte curve werd aangevuld met de brutogegevens voor de 4 volgende maanden, dat wil zeggen van februari 2021 tot mei 2021. Dat om de impact van de twee crisissen, de economische en financiële crisis en de crisis van de COVID-19-pandemie, op het ondernemersvertrouwen te illustreren⁹.

Grafiek 2-1. Conjunctuurcurve en gemiddeld peil in de algemene economie en in de handel (01.2008-05.2021)

Bron: NBB, conjunctuurenquêtes

Sinds 2008 kende de **algemene synthetische curve**, die alle economische activiteiten bestrijkt (industrie, handel, bouw...) **drie conjunctuurcycli** (met pieken in 2011, 2014, 2018). Terwijl het einde van 2019 op een nieuwe cyclus leek te wijzen, werd die bruusk onderbroken in februari 2020, door het grote vertrouwensverlies van de bedrijfsleiders. Met lagere cijfers dan in 2009 weerspiegelt het vertrouwensverlies van de bedrijfsleiders de ernst van de gezondheids crisis en de verwachte gevolgen ervan voor de economie. Het vertrouwen heeft zich echter snel hersteld.

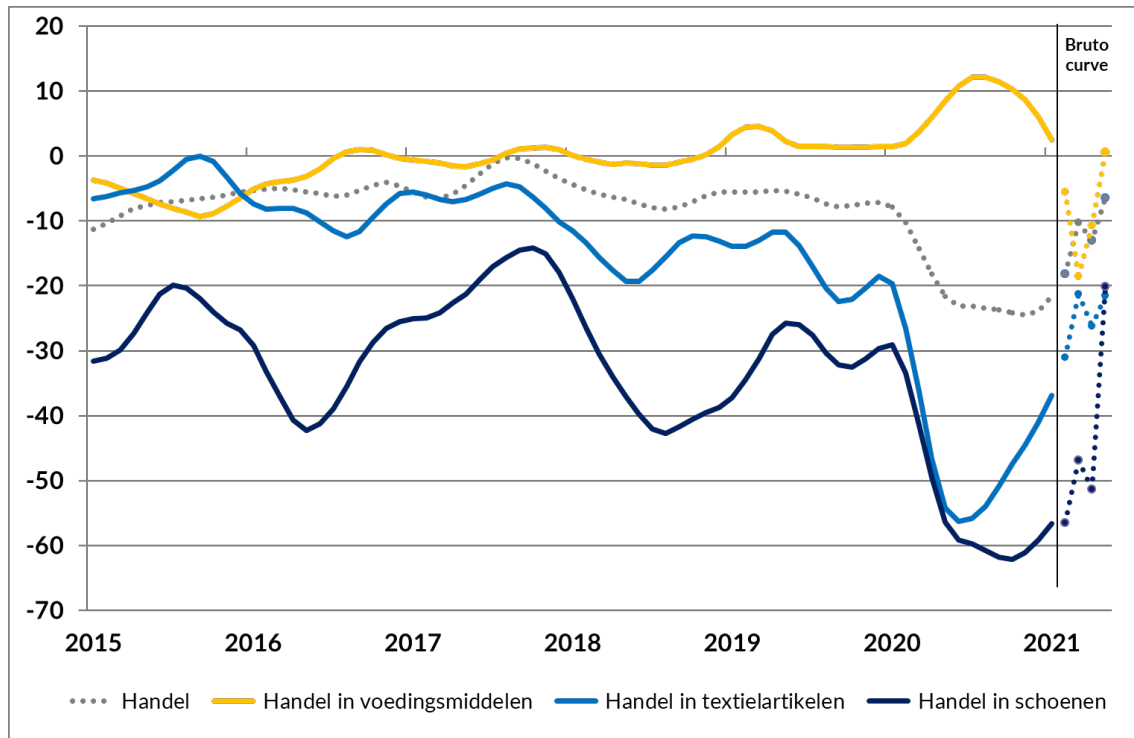
Normaal gezien volgt de **conjunctuurcurve voor de handel** het profiel van de algemene curve. Zoals in de vorige verslagen vermeld, zakte de vertrouwenscurve van de bedrijfsleiders in de handelssector sinds 2012 licht onder de algemene curve, enkele uitzonderingen niet te na gesproken.

In 2019 bleek de **vertrouwenscurve van de bedrijfsleiders in de handelssector** relatief stabiel, met geringe schommelingen. In de tweede helft van 2019 ging het vertrouwen er licht op achteruit.

⁹ Brutogegevens vanaf april 2020 voor de algemene synthetische curve en vanaf februari 2020 voor de sectorcurve.

De brutogegevens van 2020 wijzen op een achteruitgang van het vertrouwen in maart 2020, alvorens abrupt te zakken in april en mei. Vanaf november 2020 begon het vertrouwen zich op dynamische wijze te herstellen. Rekening houdend met de toegepaste afvlakking wordt dat echter met een zekere vertraging weergegeven op de algemene synthetische curve.

Grafiek 2-2. Conjunctuurcurves in courante consumptiegoederen (01.2015-05.2020)

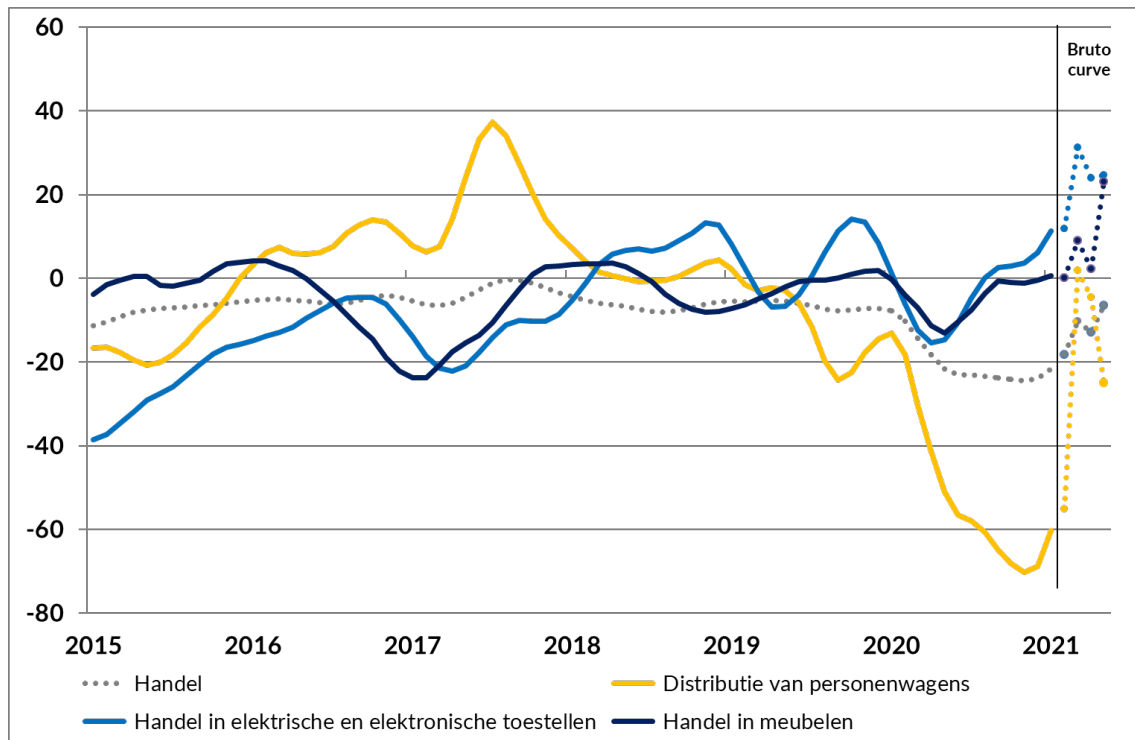
Bron: NBB, conjunctuurenquêtes

Grafiek 2-2 toont het ondernemersvertrouwen in de sector "**handel in voedingsmiddelen**", die gekenmerkt wordt door een geringe volatiliteit. De consumptie van als essentieel beschouwde voedingsmiddelen wordt minder zwaar getroffen door conjunctuurschommelingen dan de andere soorten producten. Zo leidde de sluiting van de horeca in 2020 tot een hogere verkoop in de voedingssector en steeg de vertrouwenscurve in die sector een beetje in juli en augustus 2020 alvorens te zakken tegen het einde van het jaar. De brutogegevens met betrekking tot 2021 bevestigen die daling in februari en maart, gevolgd door een herstel in april en mei.

Het zakenklimaat in de "**handel in textielartikelen**" stortte in maart 2020 in, bereikte zijn laagste niveau in juni 2020 en begon zich dan te herstellen. Hoewel het herstel zich voortzet in 2021, blijft het niveau van de afgevlakte curve onder het niveau van voor de crisis.

Het vertrouwen in de sector "**handel in schoeisel**" daalde eveneens abrupt in maart 2020, maar het dieptepunt werd bereikt in oktober 2020. Het ondernemersvertrouwen herstelde zich inderdaad later dan in de andere sectoren. In 2021 lijken bedrijfsleiders aanzienlijk meer vertrouwen te hebben, zoals blijkt uit de duidelijke stijging van de brutogegevens.

Grafiek 2-3. Conjunctuurcurves in niet-courante consumptiegoederen (01.2015-05.2020)

Bron: NBB, conjunctuurenquêtes

Na een korte inzakking aan het begin van de gezondheidscrisis steeg het ondernemersvertrouwen in de **handel in meubelen** in de loop van 2020 en bereikte het in 2021 een hoog bruto niveau. De consumenten hebben immers van het feit dat ze meer thuis waren gebruikgemaakt om in hun woningen te investeren.

Het vertrouwen van de bedrijfsleiders in de sector "**handel in elektrische en elektronische toestellen**" vertoont een gelijkaardige trend als dat van de meubelsector. De nood aan informatica- en communicatiemateriaal om thuis te kunnen werken onder goede omstandigheden was gunstig voor handelaars in dit type producten.

Het vertrouwen van bedrijfsleiders in de **autodistributie**, dat in 2019 reeds verminderd was, daalde sterk in 2020, bereikte zijn laagste punt in november 2020 en begon vanaf dan weer dynamisch te stijgen.

2.2. Omzet

In 2020 bedroeg de **omzet** van de drie sectoren die de handelssector vormen (G45-G46-G47) volgens de btw-gegevens¹⁰ 568,3 miljard euro, m.a.w. een daling met 7 % in vergelijking met het jaar ervoor, tegenover een toename met 1,0 % in 2019. Die daling is voornamelijk te wijten aan een daling van de verkoop in de groothandel (G46) en in de autohandel (G45), die respectievelijk daalde met 7,4 % en 12,7 %.

In vergelijking met 2016 blijft de evolutie van de omzet positief, ondanks de daling van 2020. Zo bedraagt de stijging van de omzet in die periode 2,8 % voor de drie sectoren tezamen (G45-G46-G47), namelijk 2,6 % in de autohandel, 2 % in de groothandel en 6,1 % in de detailhandel (G47).

De groei van de omzet in de sector G45 "**handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen**" werd in 2020 onderbroken en evolueerde van een stijging met 5,4 % in 2019 naar een daling van 12,7 % in 2021, om zo in totaal 112,8 miljard euro te genereren.

Sector G46 "**groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen**" (gewoonlijk "groothandel" genoemd) was in 2019 reeds geconfronteerd met een daling van 0,7 %, die zich nog sterker voortzette met in 2020, met 7,4 %.

De jaarlijkse omzet van sector G47 "**detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen**" (gewoonlijk "detailhandel" genoemd), steeg opnieuw in 2020 (+1,4 %, na +2,1 % in 2019), hetgeen de verkoop op een totaalbedrag van 103,6 miljard euro bracht

De omzet van de dominante subsector, namelijk 47.1 "**detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels**", bleef ondanks de crisis stijgen. Door de sluiting van een deel van de horeca moesten de consumenten hun toevlucht nemen tot de voedingswinkels, die dan ook van de situatie geprofiteerd hebben. Dankzij de stijging van 5,9 % in 2020 heeft de omzet voor de eerste keer de 50 miljard euro overschreden.

Subsector 47.2 "**overige detailhandel in gespecialiseerde winkels**" lijkt in het algemeen niet hetzelfde voordeel te hebben gehaald uit deze trend als de grootdistributie, aangezien de verkoop slechts met 0,6 % is gestegen. Het is echter de verkoop van tabak en dranken die ingestort is, terwijl de verkoop van basisproducten zoals groenten, vlees en vis dynamisch waren (met groeipercentages van meer dan 10 %).

Een andere subsector die geprofiteerd heeft van de uitzonderlijke situatie van 2020 is de verkoop op afstand. De omzet van 47.9 "**detailhandel buiten winkels en exclusief markt- en straathandel**" steeg in 2020 met 26,1 % ten opzichte van 2019, het snelste tempo sinds 2016. Ter herinnering: die subsector bestaat uit online winkels, "pure players", die niet over fysieke winkels beschikken en via catalogus of via e-commerce verkopen, zonder onderscheid in het soort goederen of diensten die ze verkopen. Belangrijk om te vermelden is dat de evolutie van de elektronische handel van de grote winkelketens en van de kleine handelaars niet onder die NACE-code valt. De omzet die gegenereerd wordt door de online verkoop van al dan niet gespecialiseerde winkels die tevens over fysieke winkels beschikken (bijvoorbeeld Vanden Borre) wordt opgenomen in de hoofdcode volgens NACE van de handelszaak. Categorie 47.91 "detailhandel via postorderbedrijven of via internet" omvat dan ook de ondernemingen die uitsluitend in de postorderverkoop actief zijn (met alle soorten goederen, zowel geneesmiddelen als tickets voor concerten en voorstellingen).

De op twee na belangrijkste subsector, 47.5 "**detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels**", noteerde in 2020 een omzetstijging van 4,3 %, die enerzijds te verklaren is doordat doe-het-zelfzaken open bleven en anderzijds, waarschijnlijk, doordat er een verschuiving was van uitgaven voor vrije tijd naar uitgaven voor binnenhuisinrichting.

¹⁰ Definitie Statbel: de omzet omvat alle door de btw-plichtige gefactureerde bedragen (exclusief btw). Die bedragen komen overeen met de verkoop van goederen en diensten aan derden in België of in het buitenland. Bovendien omvat de omzet alle andere kosten (vervoer, verpakking enz.) die aan de klant worden doorberekend, ook al worden ze apart in rekening gebracht. Kortingen, rabatten en disconto's moeten in mindering worden gebracht, evenals de waarde van teruggekomen producten (via creditnota's). Inkomsten dat als overige bedrijfsopbrengsten, financieel inkomen of uitzonderlijke opbrengsten in de bedrijfsrekeningen voorkomt, wordt niet tot de omzet gerekend.

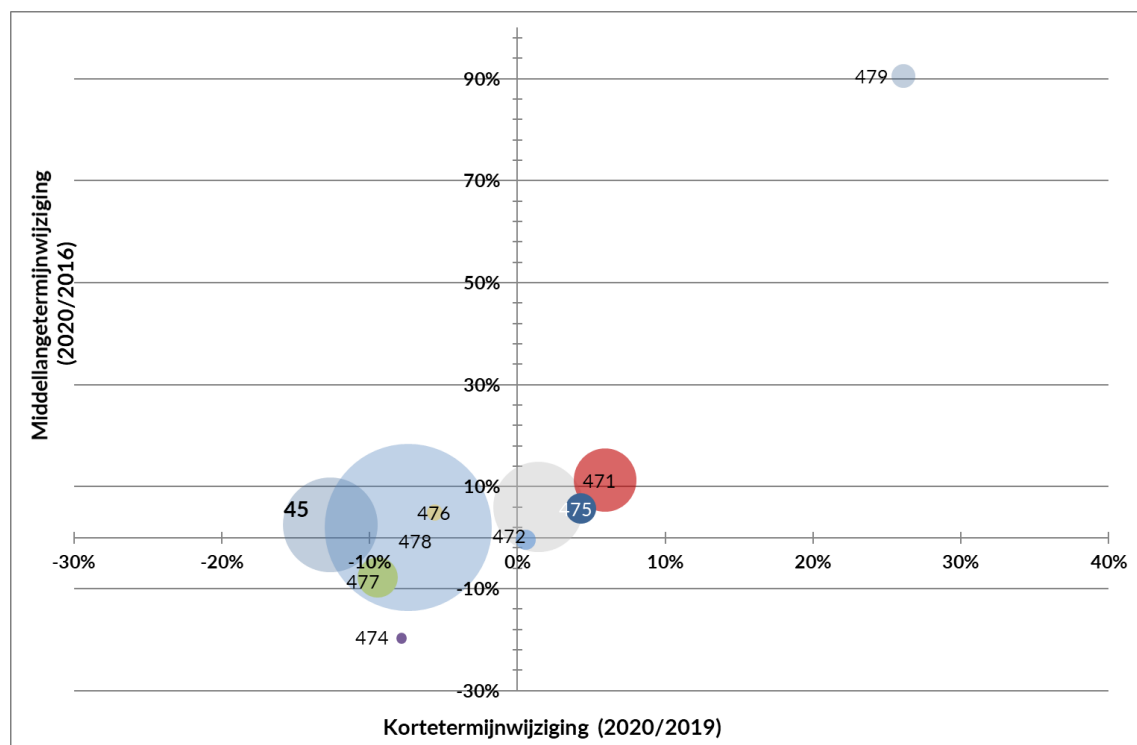
Alle andere subsectoren kenden een daling van de omzet in 2020. Zo daalde de omzet van de tweede subsector, 47.7 “**overige detailhandel in gespecialiseerde winkels**”, in termen van omzet met 9,5 % in 2020. De verkoop in de dominante categorie, namelijk kleding (47.71), daalde met 25 %, en die van schoeisel (47.72) met 34,4 % in 2020. Bloemenwinkels (47.76) en apotheken (47.73), die niet getroffen werden door sluiting, noteerden een omzetstijging van respectievelijk 7,1 % en 5,1 % in die periode.

Subsector 47.4 “**detailhandel in informatie- en communicatieapparatuur in gespecialiseerde winkels**” kende een sterke daling van zijn omzet in 2020 (-7,8 %).

Subsector 47.6 “**detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels**” noteerde een omzetsdaling van 5,6 % in 2020.

Subsector 47.8 “**markt- en straathandel**” kende in 2020 een daling van de verkoop van 6,9 %, omdat de beperkingen sneller opgeheven werden dan in andere sectoren.

Grafiek 2-4. Evolutie van de omzet in voedings- en drankenindustrie op korte en middellange termijn

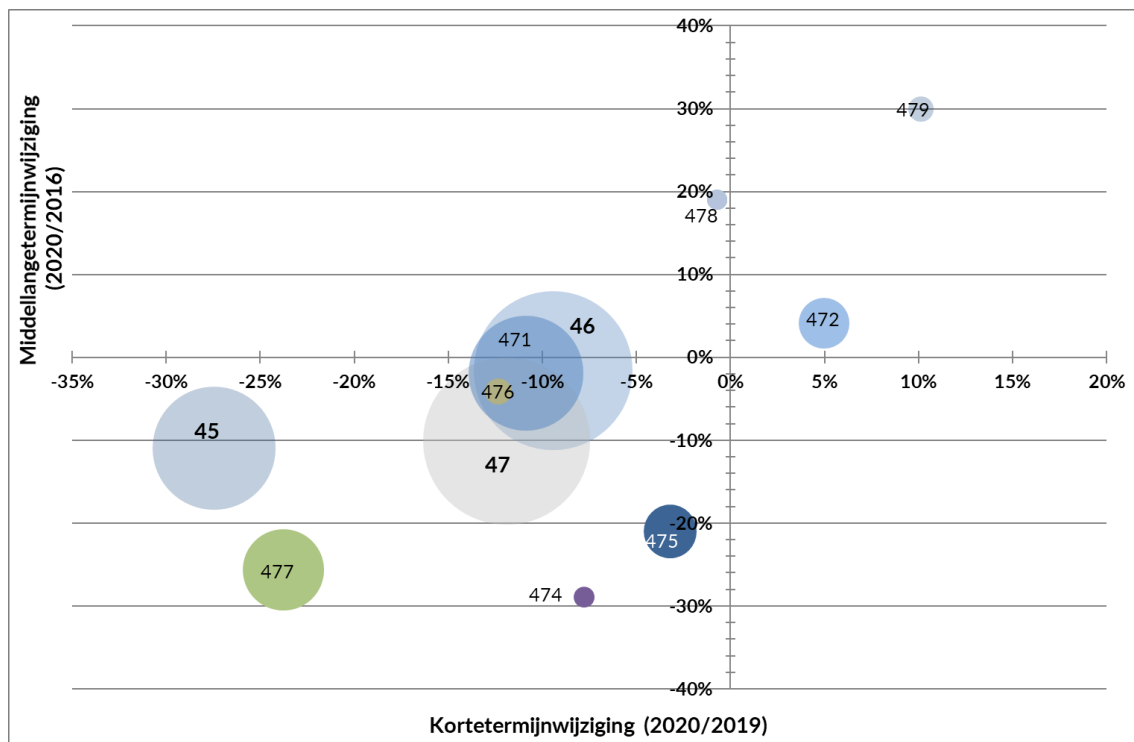
Bron: Statbel.

2.3. Investerings

In 2020 daalden de investeringen in de handel als geheel (G45-G46-G47) met 15,1 %, na een groei met 4,6 % in 2019, en bereikten ze een totaal bedrag van 3,8 miljard euro, het laagste niveau van de voorbije 5 jaar. In vergelijking met 2016 daalden de investeringen in 2020 met 7,2 %

In vergelijking met 2019 daalden de investeringen in de verkoop en de reparatie van voertuigen (G45) in 2020 met 27,5 %, met 9,4 % in de groothandel (G46) en met 17,6 % in de detailhandel (G47).

Grafiek 2-5. Evolutie van de investeringen in de handel in België op korte en middellange termijn

Bron: Statbel.

Na gedurende 4 jaar gestegen te zijn, kenden de investeringen in de verkoop en de reparatie van voertuigen (G45) in 2020 een sterke daling (-27,5 % op jaarbasis).

Dezelfde trend is waar te nemen in de **groothandel** (G46), waar de investeringen in 2020 met 9,4 % daalden in vergelijking met het vorige jaar.

De investeringen in die twee sectoren hadden in 2019 een recordniveau voor de onderzochte periode bereikt.

De investeringen in de **detailhandel** (G47) daalden eveneens in 2020 (-11,9 %), voornamelijk door een daling van de uitgaven in de belangrijkste subsector, 47.1 "**detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels**" (-10,9 %). Er moet op gewezen worden dat het investeringsniveau in die subsector in 2019 gepiekt had. Die daling wordt voornamelijk verklaard door de daling in de belangrijkste categorie, 47.11 "detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen", m.a.w. de superettes, supermarkten en gelijkaardige winkels (-10,1 %) ¹¹.

De op een na belangrijkste subsector, 47.7 "**overige detailhandel in gespecialiseerde winkels**" noteerde in 2020 de grootste daling in zijn investeringen (-23,8 %). Zeven van de negen betreffende categorieën kenden in 2020 een daling in de investeringen. De grootste dalingen werden genoteerd in de categorieën 47.71 kleding (-36,5 %), 47.72 schoeisel (-26,7 %) en 47.73 "farmaceutische producten" (-22,4 %). Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de investeringen in die laatste subsector in 2019 sterk gestegen waren (+17 %).

De investeringen van subsector 47.2 "**detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels**" kenden een groei van 5 % in 2020, na een stijging van 6,2 % in 2019.

¹¹ Hierbij moet wel opgemerkt worden dat investeringen die bijvoorbeeld door de Colruytgroep gedaan zijn, die ingedeeld is onder NACE-code 47.11, zowel betrekking hebben op de Colruytwinkels als op de andere winkelketens van de groep (bijvoorbeeld Dreamland) en de aanverwante activiteiten (met name in de groothandel en de energiesector), omdat het moeilijk is de activiteiten van een groep op te splitsen om ze aan een NACE-code toe te wijzen.

De investeringen in subsector 47.3 "**detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels**" daalden met 12 % in 2020.

In subsector 47.4 "**detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels**", daalden de investeringen in 2020 met 7,8 %.

De daling van de investeringen in 2020 beperkte zich tot 3,2 % in subsector 47.5 "**detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels**", die zo wel hun laagste peil in de onderzochte periode bereikten. Zo daalden in 2020 de investeringen in de handel in elektrische huishoudapparaten (47.54) en in de detailhandel in meubelen, verlichtingsbenodigdheden en andere huishoudelijke artikelen in gespecialiseerde winkels (47.59) aanzienlijk (met respectievelijk 24,6 % en 15,9 %). Volgende drie categorieën lieten daarentegen een stijging van de investeringen in 2020 optekenen: categorie 47.51 "detailhandel in textiel (+8,9 %), 47.52 "detailhandel in ijzerwaren, verf en glas in gespecialiseerde winkels (+16,3 %) en 47.53 "detailhandel in tapijten en andere vloerbedekking en wandbekleding in gespecialiseerde winkels (+9 %).

Subsector 47.6 "**detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels**" kende in 2020 een daling van zijn investeringen van 12,3 %. Enkel categorie 47.61 "handel in boeken in gespecialiseerde winkels" noteerde een stijging van de investeringen in 2020 (+35,1 %). De investeringen van de detailhandel in sportartikelen (47.64) daalden met 13,8 %, na een uitzonderlijke stijging van 58,7 % in 2019.

De investeringen in subsector 47.8 "**markt- en straathandel**" daalden met 0,7 % in 2020.

De stijgende trend van de investeringen van subsector 47.9 "**detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel**" zette zich voort in 2020, de investeringsuitgaven stegen met 10,1 %. De investeringen bereikten dan ook een nieuwe piek voor de onderzochte periode.

2.4. Tewerkstelling

In het verleden werd de tewerkstelling (op basis van haar volume) geanalyseerd via het concept "arbeidsplaatsen", dat omschreven kan worden als de relatie tussen een loontrekkende en een inrichting tijdens een bepaalde periode (trimester). Aangezien op grond van de definitie van het begrip arbeidsplaats een persoon meerdere arbeidsplaatsen kan hebben, hebben we echter beslist om ook het aantal voltijdequivalenten (vte) weer te geven, om een beter idee te krijgen van waar dit tewerkstellingsvolume echt voor staat. Onderstaande analyse geeft een kort overzicht op basis van de twee begrippen, in de fiches in deel 4 worden echter alleen de vte weergegeven.

De conjunctuuranalyse van de tewerkstelling in de distributiesector werd uitgevoerd op basis van de officiële statistieken, dat wil zeggen de gecentraliseerde statistieken van de RSZ, die gegroepeerd zijn volgens de statistische nomenclatuur van economische activiteiten in de Europese Gemeenschap, en wel in de Belgische versie daarvan, NACE-BEL2008.

Gemiddeld daalde het aantal arbeidsplaatsen¹² in de gehele handelssector (G45-G46-G47), berekend in **arbeidsplaatsen**, in 2020 met 0,5 % ten opzichte van het vorige jaar, van 506.259 naar 503.843 arbeidsplaatsen. Deze lichte daling is vast te stellen in de drie sectoren die de handelssector vormen: autohandel (G45), groothandel (G46) en detailhandel (G47).

¹² Het betreft de gecentraliseerde RSZ-gegevens. De statistieken van de ingenomen arbeidsplaatsen aan het eind van een kwartaal komen tot stand door het aantal werknemers te tellen dat in dienst is bij elke werkgever aan het eind van een kwartaal. Werknemers die aan het eind van een kwartaal bij meer dan één werkgever in dienst zijn, worden ook meer dan één keer meegeteld. Het verschil tussen het aantal arbeidsplaatsen en het aantal ingenomen arbeidsplaatsen is uitsluitend toe te schrijven aan deze werknemers met verschillende banen.

Werknemers die tegelijkertijd meerdere functies bij dezelfde werkgever vervullen (met verschillende statuten of contracten) nemen slechts een enkele arbeidsplaats in. Er wordt enkel rekening gehouden met de kenmerken van de hoofdprestatie. Die wordt geselecteerd op soortgelijke wijze als de hoofdprestatie van de werknemer. Dat komt het meest voor in het onderwijs.

Tabel 2-1. Aantal banen in arbeidsplaatsen (AP) en voltijdequivalenten (vte).

Variatie op jaarbasis in %

Nace	2016		2017		2018		2019		2020	
	AP	VTE	AP	VTE	AP	VTE	AP	VTE	AP	VTE
45	56.193	49.197	57.563	50.364	58.783	51.380	59.762	52.243	59.455	45.502
46	184.269	165.112	184.888	165.755	185.703	166.595	186.649	167.376	185.852	155.396
47	254.031	197.001	256.220	198.649	257.680	199.666	259.848	200.706	258.536	181.431

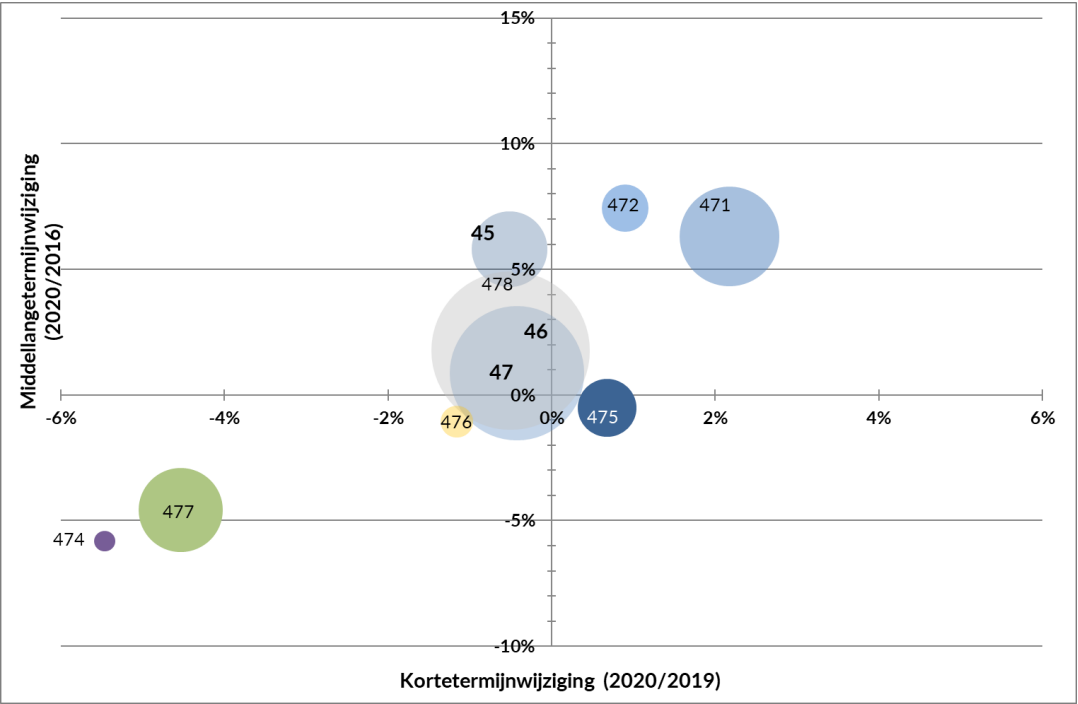
Bron: RSZ en eigen berekeningen

We stellen echter vast dat het aantal arbeidsplaatsen over het volledige jaar 2020 slechts lichtjes daalt, dankzij de steunmaatregelen zoals onder meer de tijdelijke werkloosheid, maar dat het aantal banen gemeten in voltijdequivalenten wel sterk gedaald is (-9 %). Zo is het aantal vte voor de drie sectoren tezamen gedaald van 420.325 eenheden in 2019 naar 382.330 in 2020. Die daling van de tewerkstelling in vte wordt vastgesteld in elk van de drie sectoren afzonderlijk, maar is meer uitgesproken in de autodistributie (G45; -12,9 %) dan in de detailhandel (G47; -9,6 %) of de groothandel (G46; -7,2 %);

Alle subsectoren van de detailhandel kenden in die periode een daling van het aantal vte. De kleinste daling wordt genoteerd in 47.1 "**detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels**" (-0,8 %), gevolgd door 47.9 "**detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel**", de verkoop op afstand dus (-5,7 %) en 47.2 "**detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels**" (-7,3 %). De twee sectoren die het zwaarst getroffen zijn door de daling van het aantal vte zijn 47.4 "**detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels**" en 47.7 "**detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels**", met een daling van het aantal vte van respectievelijk 21,3 % en 19,3 % in 2020. In deze laatste sector zijn het kleding- en schoenenwinkels waar de tewerkstelling (in vte) in 2020 sterk gedaald is (met ongeveer 30 %).

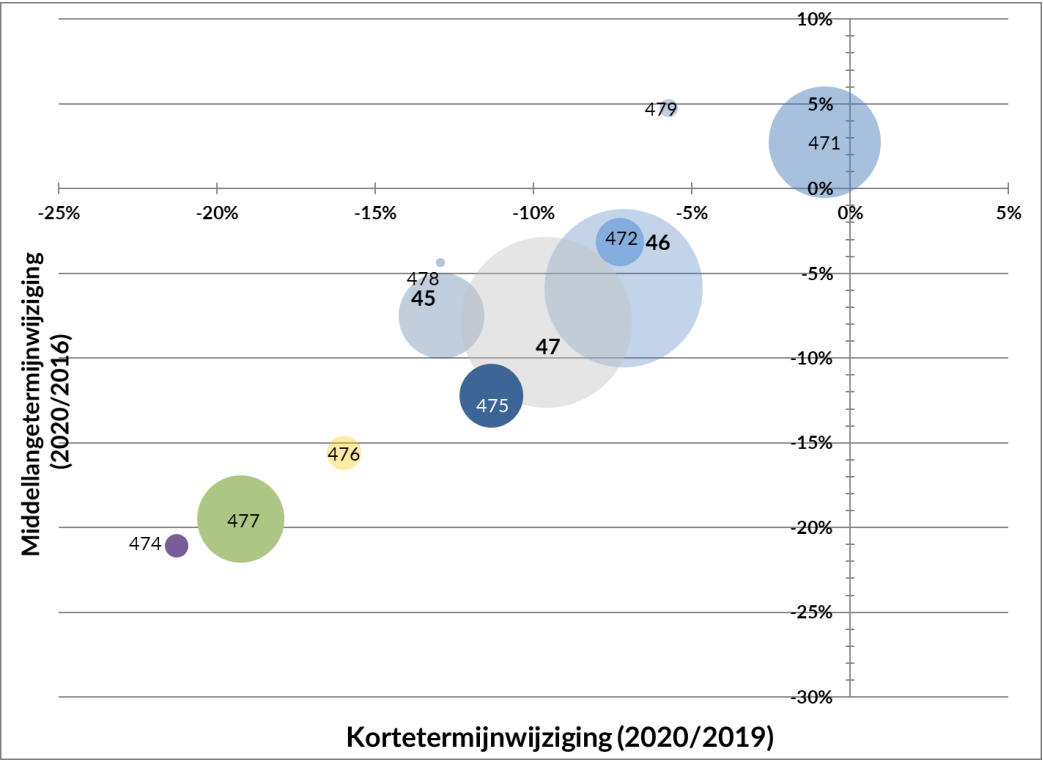
In de meeste sectoren blijft het aantal arbeidsplaatsen in 2020 grotendeels hoger dan het in 2016 geregistreerde aantal. In termen van voltijdequivalenten (vte) hebben de sectoren e-commerce en detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels betere resultaten in 2020 dan in 2016, terwijl de meeste andere sectoren **in 2020 een daling van het aantal vte vaststellen ten opzichte van 2016**.

Grafiek 2-6. Evolutie van de tewerkstelling (arbeidsplaatsen) op korte en middellange termijn

Bron: Gecentraliseerde statistieken van de RSZ, periodegemiddelden

Grafiek 2-6. Evolutie van de tewerkstelling (voltijdequivalenten) op korte en middellange termijn

Bron: Gecentraliseerde statistieken van de RSZ, periodegemiddelden

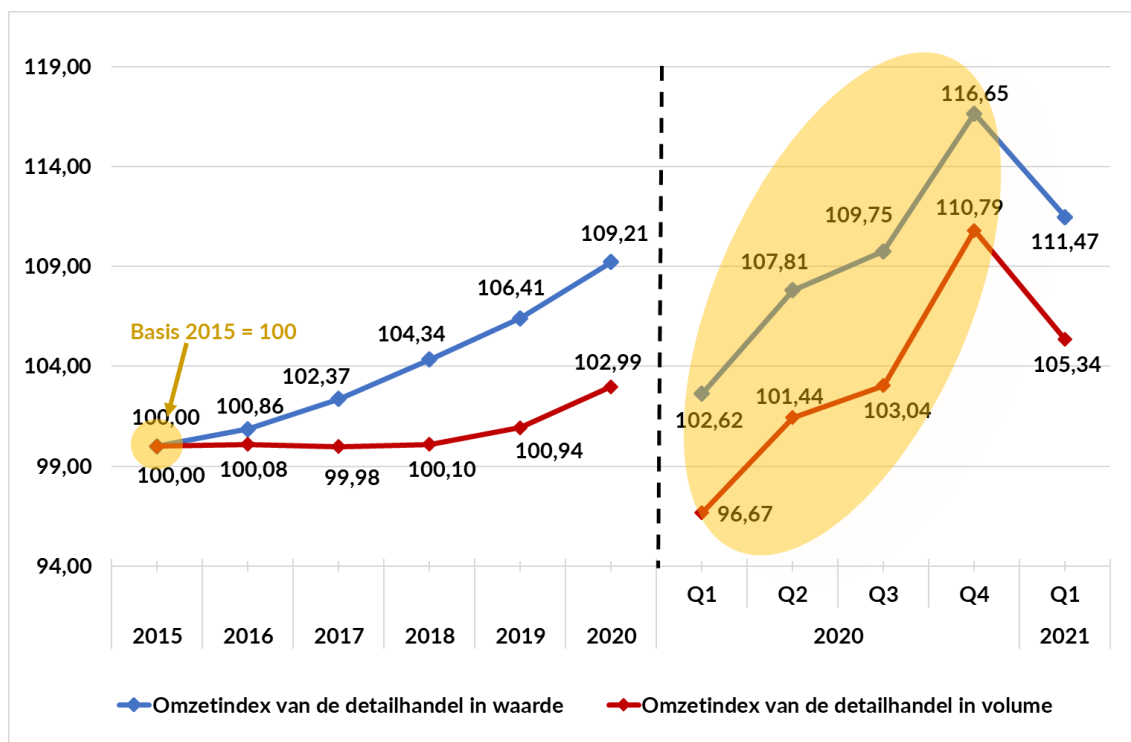
3. Andere indicatoren

3.1. De Statbel-enquête bij de detailhandel (G47)

De gegevens met betrekking tot de omzet in de detailhandel zijn gebaseerd op de verplichte maandelijkse conjunctuurenquête¹³ die georganiseerd wordt door Statbel, het Belgische statistiekbureau. De enquête omvat de activiteiten die opgenomen zijn onder de NACE-codes 47.11 tot 47.99 van afdeling G van de NACE Rev.2 nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap. Die activiteiten zijn gegroepeerd in 4 categorieën, namelijk: detailhandelsondernemingen met meerdere afdelingen, supermarkten, detailhandelsondernemingen met filialen en overige detailhandelsondernemingen. Die conjunctuurenquête levert de cijfers tegen werkelijke prijzen en tegen vaste prijzen, waardoor het prijseffect wordt belicht (er is een maandelijkse deflator van de verkoop in opgenomen). De detailhandel wordt gegroepeerd volgens de NACE-classificatie.

3.1.1. Omzet van de detailhandel (G47)

Grafiek 3-1. Omzet van de detailhandel tegen werkelijke en tegen vaste prijzen
Bruto-index (2015 = 100).

Bron: Statbel.

De twee indexen van de detailhandel, zowel de waarde- als de volume-index, kennen een constante evolutie tijdens de periode onder beschouwing, ook al is deze minder uitgesproken voor de volume-index. De enige uitzondering is de daling van de volume-index van de omzet in 2017 (-0,1 %). Zo bedraagt de stijging van de waarde-index van de omzet in 2020 8,3 % ten opzichte van 2016, terwijl die slechts 2,9 % bedraagt voor de volume-index. De sterke stijging van de volume-index die in 2020 werd opgetekend, was niet voldoende om het verschil tussen de beide indexen, dat al sinds enkele jaren vastgesteld wordt, te verkleinen.

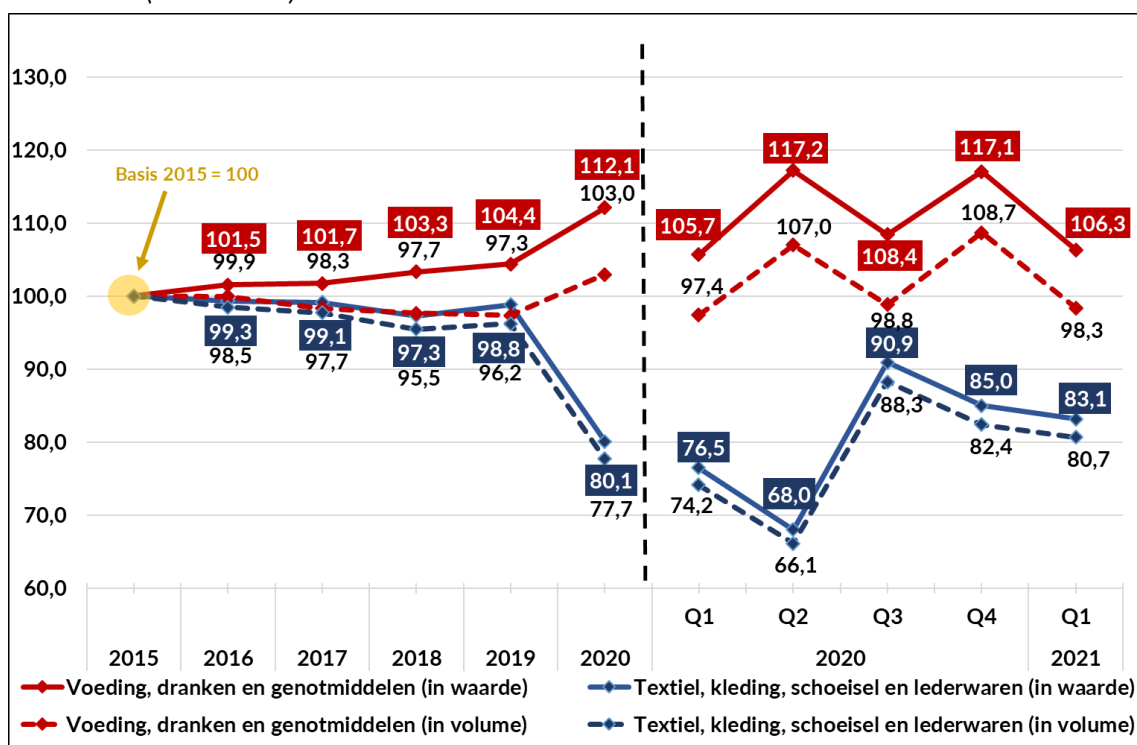
¹³ Het juridische kader wordt bepaald door de volgende besluiten: verordening (EG) nr. 1165/98 van de Raad van 19 mei 1998 inzake kortetermijnstatistiek, het koninklijk besluit van 4 februari 1965 gewijzigd bij het koninklijk besluit van 4 december 1969, en het koninklijk besluit van 22 december 1967 gewijzigd bij het koninklijk besluit van 16 april 1971.

In **2020** stellen we een stijging van de waarde-index van 2,6 % ten opzichte van 2019 vast, tegenover een stijging van 2 % een jaar eerder. Als we het **eerste trimester van 2021** vergelijken met het overeenstemmende trimester van 2020 is de verkoop in waarde van de detailhandel gemiddeld met 8,6 % gestegen terwijl het verkoopvolume met 9,0 % is gestegen.

3.1.2. Omzet in diverse takken van de detailhandel

Grafiek 3-2. Omzet in werkelijke prijzen en in vaste prijzen in diverse takken van de detailhandel

Bruto-index (2015 = 100).

Bron: Statbel

3.1.3. Sector voeding, dranken en genotmiddelen

Voor de periode **2016-2020**, met uitzondering van 2020, volgden de twee omzetindexen van de sector voeding, dranken en genotmiddelen omgekeerde trends, met een stijgende trend voor de waarde-index en een dalende trend voor de volume-index, waardoor het verschil tussen beide groter werd.

In **2020** nam de verkoop in waarde van de sector voeding, dranken en genotmiddelen in werkelijke prijzen toe met gemiddeld 7,4 % ten opzichte van 2019, terwijl het volume van de verkoop toenam met 5,8 %. We stellen in heel 2020 vast dat de twee omzetindexen van de sector voeding, dranken en genotmiddelen ups en downs hebben.

In het **eerste trimester van 2021** is de verkoop in waarde van de sector voeding, dranken en genotmiddelen gestegen met gemiddeld 0,6 %, terwijl het verkoopvolume met 1 % is gestegen.

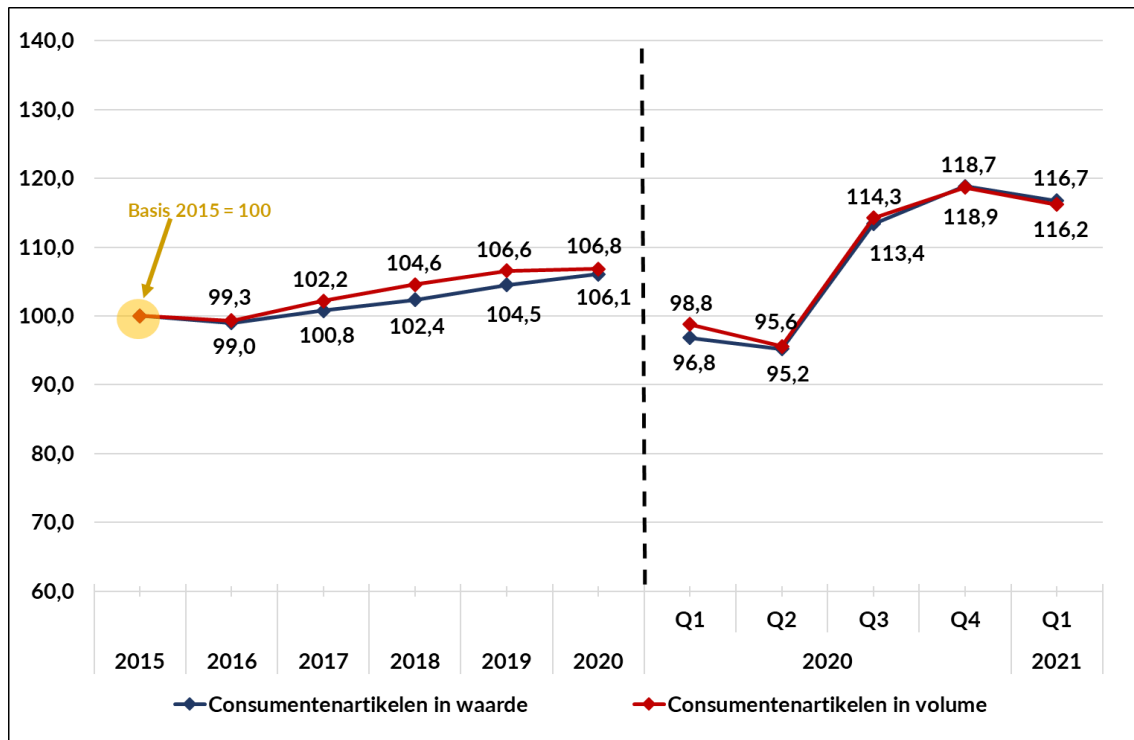
3.1.4. Sector textiel, kleding en schoeisel

Tussen **2016 en 2020** kende de verkoop in de tak "textiel, kleding en schoeisel" een dalende trend, zowel in waarde als in volume, met respectievelijk een afname van 19,4 % en 21,1 %. In feite is het jaar 2020 verantwoordelijk voor de sterke daling in deze periode. Beide indexen zijn in 2020 respectievelijk immers met 19 % (voor de waarde-index) en met 19,2 % (voor de volume-index) gedaald ten opzichte van 2019.

In het **eerste trimester van 2021** stellen we een daling vast van zowel de waarde-index (-2,2 %) als de volume-index (-2,1 %) ten opzichte van het laatste trimester van 2020. Beide indexen kennen echter een gunstige evolutie in vergelijking met dezelfde periode in 2020. Zo steeg in het **eerste trimester van 2021** de verkoop in waarde van de sector textiel, kleding en schoeisel met gemiddeld 8,7 % op jaarbasis, terwijl het verkoopvolume steeg met 8,8 % op jaarbasis.

3.1.5. Consumentenartikelen

Grafiek 3-3. Omzet in werkelijke prijzen en in vaste prijzen in consumentenartikelen
Bruto-index (2015 = 100).

Bron: Statbel.

De term "consumentenartikelen" omvat onder meer: "informatica- en communicatieapparatuur in gespecialiseerde winkels" en "andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels".

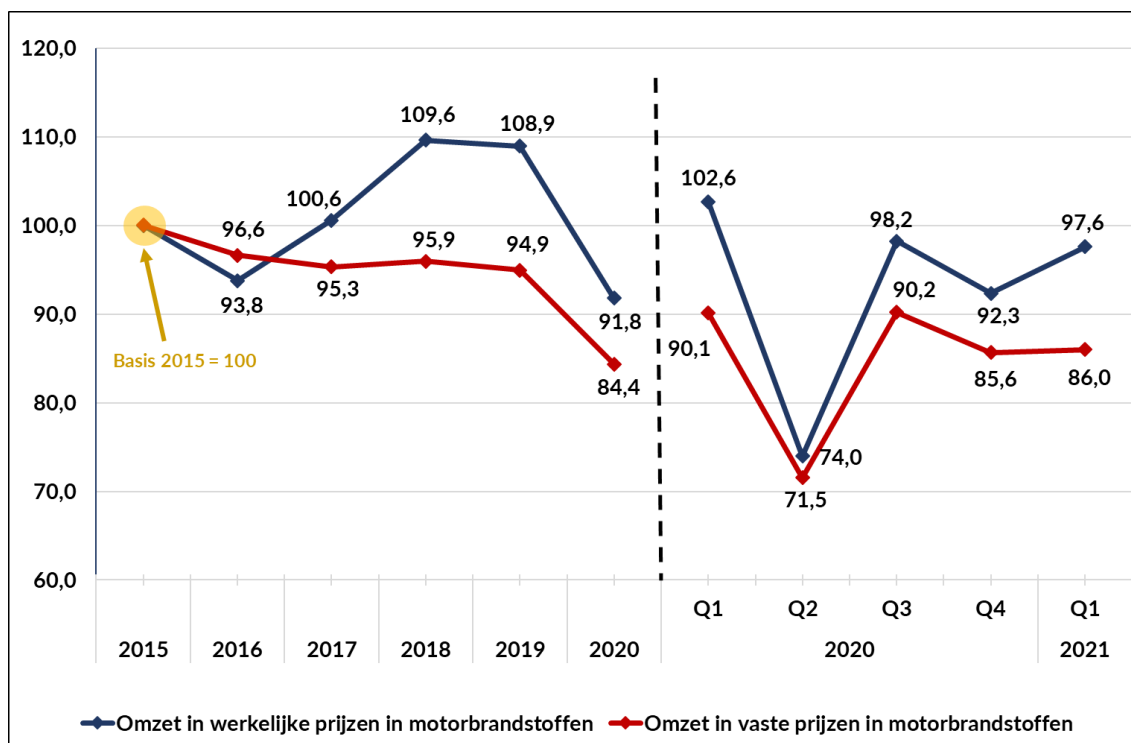
De consumentenartikelen blijven het in vergelijking met de andere hier bestudeerde producten vrij goed doen. De verkoop ervan groeide over de hele beschouwde periode (uitgezonderd in 2016), zowel in volume als in waarde. In de periode **2016-2020** kende de verkoop van de sector "consumentenartikelen" een stijging van 7,1 % voor de verkoop in waarde en van 7,5 % voor het verkoopvolume.

In **2020** nam de verkoop van consumentenartikelen zowel in waarde als in volume toe, hoewel het volume in mindere mate, met respectievelijk 1,5 % en 0,2 % ten opzichte van 2019.

In het **eerste trimester van 2021** stellen we een daling vast van zowel de waarde-index (-1,8 %) als de volume-index (-2,1 %) ten opzichte van het laatste trimester van 2020. Beide indexen kennen echter een evolutie met dubbele cijfers in vergelijking met dezelfde periode in 2020. Zo steeg in het **eerste trimester van 2021** de verkoop in waarde van consumentenartikelen gemiddeld met 20,5 % ten opzichte van het eerste trimester van 2020, terwijl het volume van de verkoop steeg met 17,7 in dezelfde referentieperiode.

3.1.6. Motorbrandstoffen

Grafiek 3-4. Omzet in werkelijke prijzen en in vaste prijzen in motorbrandstoffen
Bruto-index (2015 = 100).

Bron: Statbel.

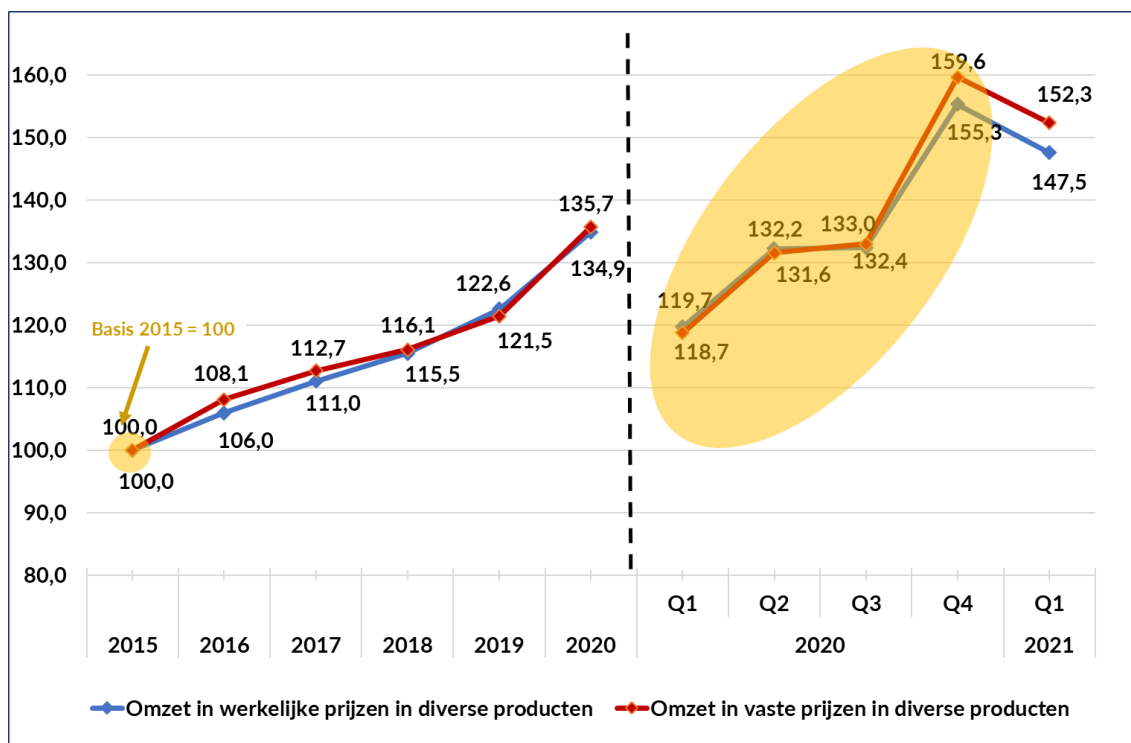
Als we **2020 met 2016 vergelijken**, daalde de verkoop van motorbrandstoffen zowel in waarde als in volume, met respectievelijk 2,1 % en 12,7 %. De daling van de verkoop van motorbrandstoffen in waarde was echter niet permanent voor de hele beschouwde periode, in tegenstelling tot de daling van het verkoopvolume (met uitzondering van 2018; +0,7 %).

2020 valt op door een sterke daling van de verkoop van motorbrandstoffen op jaarbasis, zowel in waarde als in volume. Die daalde met 15,7 % in waarde en 11,1 % in volume.

In het **eerste trimester van 2021** stellen we een stijging vast van zowel de waarde-index (+ 5,7 %) als de volume-index (+0,4 %) ten opzichte van het vierde trimester van 2020. Beide indexen kennen echter een ongunstige evolutie in vergelijking met dezelfde periode in 2020. Zo steeg in het **eerste trimester van 2021** de verkoop in waarde van motorbrandstoffen met gemiddeld 4,9 % op jaarbasis, terwijl het verkoopvolume daalde met 4,5 % op jaarbasis.

3.1.7. Diverse producten

Grafiek 3-5. Omzet in werkelijke prijzen en in vaste prijzen in diverse producten
Bruto-index (2015 = 100).

Bron: Statbel.

Onder de noemer “diverse producten” vindt men onder meer: “farmaceutische producten; medische en orthopedische artikelen; reukwerk en cosmetica”, “overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels” en “verkoop via postorderbedrijven of via internet”.

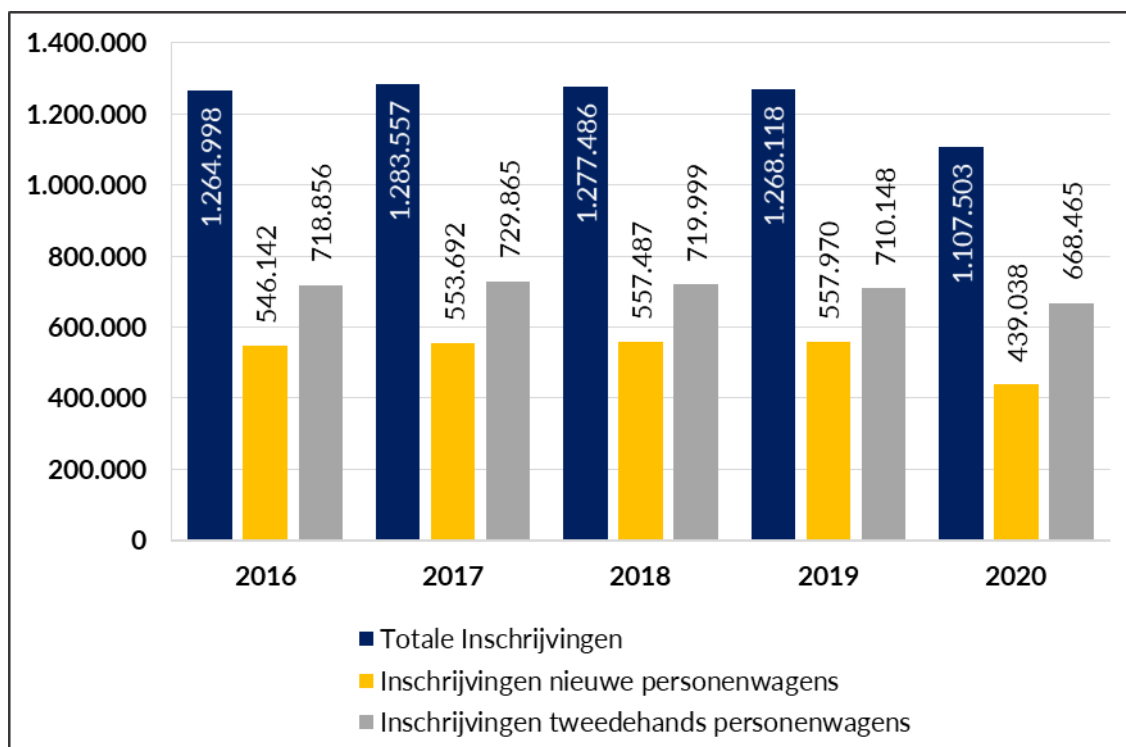
Voor de periode **2016-2020** is de algemene trend van de verkoop van diverse producten stijgend, zowel voor de verkoop in werkelijke prijzen (+27,3 %) als in vaste prijzen (+25,5 %).

In 2020 kenden de diverse producten een stijging van hun verkoop met dubbele cijfers, zowel in waarde (+10 %) als in volume (+11,7 %).

In het **eerste trimester van 2021** stellen we een daling vast van zowel de waarde-index (-5,0 %) als de volume-index (-4,6 %) ten opzichte van het vierde trimester van 2020. Beide indexen kennen echter een gunstige en enigszins spectaculaire evolutie in vergelijking met dezelfde periode in 2020. Zo steeg in het **eerste trimester van 2021** de verkoop in waarde van de diverse producten met gemiddeld 23,2 % op jaarbasis, terwijl het verkoopvolume steeg met 28,3 % op jaarbasis.

3.2. Registratie van de verkoop van nieuwe en tweedehands personenwagens

Grafiek 3-6. Inschrijvingen nieuwe en tweedehands personenwagens (2016-2020)

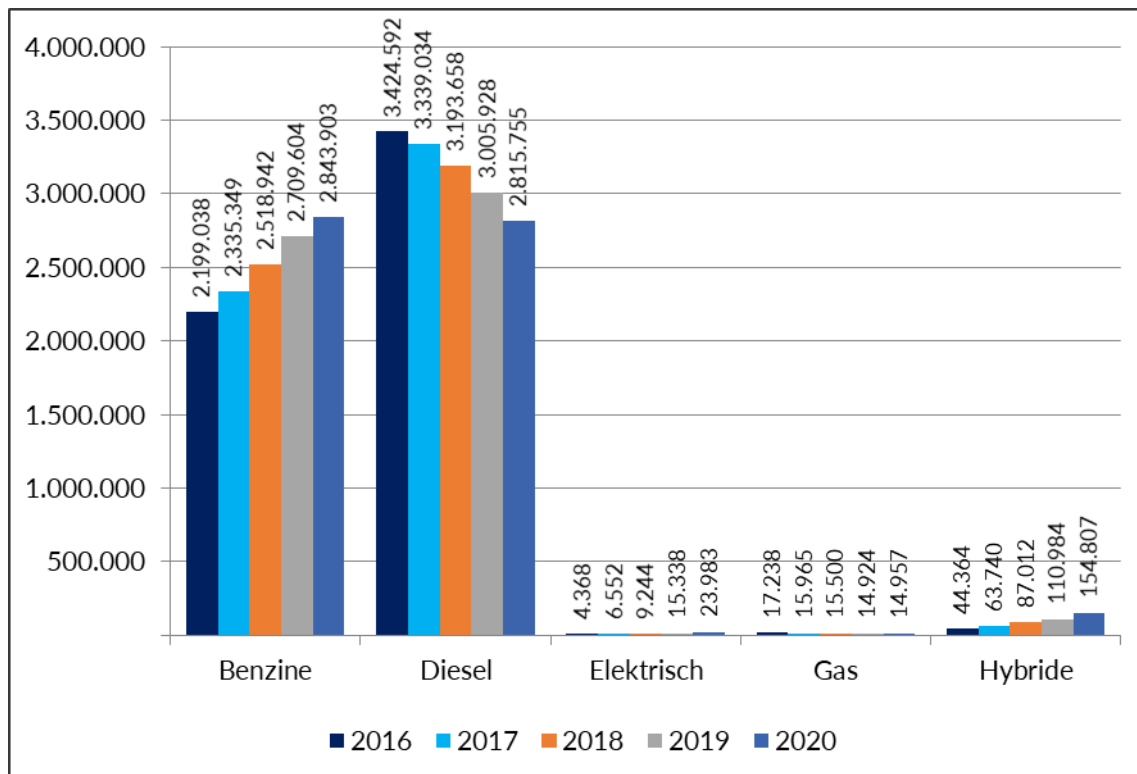

Bron: Statbel en FOD Mobiliteit en Vervoer.

In 2020 daalde het totaal aantal inschrijvingen van nieuwe en tweedehands personenwagens met 12,7 % tot 1.107.503, wat een daling is van 160.615 personenwagens t.o.v. 2019. De inschrijvingen van nieuwe personenwagens daalde in 2020 t.o.v. 2019 met 21,3 % (-118.932) en de inschrijvingen van tweedehands personenwagens daalde met 5,9 % (-41.683).

Deze neerwaartse trend kan ook over een langere periode worden waargenomen. Zo daalde het aantal totale registraties in 2020 met 12,5 % ten opzichte van 2016, dat wilt zeggen 107.104 minder registraties van nieuwe auto's (-19,6 %) en 50.391 minder registraties van tweedehands auto's (-7 %).

Grafiek 3-7. Evolutie wagenpark personenwagens op basis van brandstof (2016-2020)

Bron: Statbel en FOD Mobiliteit en Vervoer.

In 2020 waren er 190.173 (-6,8 %) dieselwagens minder dan in 2019 terwijl het aantal benzinewagens toenam in 2020 met 134.299 (+4,7 %).

De grootste procentuele stijging was echter te noteren bij de elektrische wagens die toenamen met 36 % in 2020 op jaarbasis tot 23.983 tegen 15.338 in 2019. In 2020 werden er ook veel hybride personenwagens aangekocht met een stijging van 28,3 % in 2020 met 154.807 tegen 110.984 in 2019.

Op een periode van 5 jaar kan worden vastgesteld dat de het wagenpark voor benzinewagens sterk gestegen is met een toename van 644.865 (+30,8 %) terwijl de het aantal dieselwagens gedaald is op een periode van 5 jaar met 608.837 (-17,6 %). Het wagenpark voor elektrische personenwagens is op 5 jaar met 683,2 % gestegen van 4.368 in 2016 tot 23.983 in 2020. Ook het wagenpark voor hybride personenwagens is sinds 2016 in vergelijking met 2020 sterk gestegen met 343,5 % van 44.364 in 2016 tot 110.984 in 2020. Het is dus duidelijk dat er op een periode van 5 jaar een belangrijke "vergroening" is van het wagenpark.

3.3. Consumptieprijsontwikkeling in de detailhandel

De analyse van de consumptieprijsontwikkeling in de detailhandel is gebaseerd op het [Jaarverslag 2020 van het Prijzenobservatorium](#).

3.3.1. Consumptieprijsontwikkeling voor levensmiddelen vergeleken met de buurlanden

Tabel 3-1. Inflatie in 2020 voor levensmiddelen vergeleken met de buurlanden

	België	Gemiddelde buurlanden	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Gewicht 2020 (in %)	
						België	Gemiddelde buurlanden
Onbewerkte levensmiddelen	4,7	4,8	4,3	5,4	3,6	19,6	19,2
Vlees	3,1	4,4	6,2	2,7	5,4	19,6	16,0
Groenten	3,5	1,7	-0,3	4,4	-0,7	7,3	9,0
Fruit	8,0	7,2	6,9	8,0	5,3	5,2	6,2
Vis en zeevruchten	4,5	2,2	1,3	2,9	0,4	4,2	3,2
Bewerkte levensmiddelen	2,1	2,3	1,8	2,6	2,8	80,4	80,8
Tabak	2,5	8,9	4,9	13,7	12,8	15,1	12,8
Brood en granen	1,1	0,7	1,0	0,6	0,4	14,3	12,8
Alcoholvrije dranken	1,3	0,7	1,2	0,0	1,0	6,5	7,9
<i>Mineraalwater, frisdranken en sappen</i>	<i>1,5</i>	<i>1,2</i>	<i>2,2</i>	<i>0,0</i>	<i>0,9</i>	<i>5,3</i>	<i>5,4</i>
<i>Koffie, thee en cacao</i>	<i>0,7</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,8</i>	<i>-0,1</i>	<i>1,0</i>	<i>1,2</i>	<i>2,6</i>
Alcoholische dranken	2,6	0,2	-0,5	1,0	0,5	8,9	11,1
Wijnen	2,5	0,4	-0,4	1,0	1,3	5,4	5,0
Bier	3,2	-0,7	-0,9	0,0	-1,3	2,8	3,2
Gedistilleerde dranken	1,2	0,9	-0,2	1,7	1,7	0,8	2,9
Oliën en vetten	1,0	-1,5	-3,5	0,2	0,3	1,5	1,7
Suiker, jam, chocolade	1,9	0,6	1,1	-0,2	1,7	5,2	5,6
Voeding n.e.g.	1,0	0,5	0,3	0,5	1,1	3,0	3,6
Levensmiddelen	2,6	2,7	2,3	3,2	2,9	100	100
Levensmiddelen (bij ongewijzigde indirecte belastingen)	2,6	2,7	3,2	2,4	1,5	100	100

Bronnen: Europese Commissie, FOD Economie, Statbel.

In 2020 bedroeg de inflatie voor levensmiddelen in België 2,6 %, terwijl die inflatie in de buurlanden gemiddeld 2,7 % bedroeg. Duitsland kende in 2020 de hoogste inflatie voor levensmiddelen met 3,2 %, gevolgd door Frankrijk (+2,4 %) en Nederland (+1,5 %). Vooral door fruit (+8 %) en groenten (+3,5 %) nam de inflatie voor levensmiddelen in België in 2020 toe.

De inflatie voor onbewerkte levensmiddelen bedroeg 4,7 % voor België in 2020 terwijl het gemiddelde van de buurlanden 4,8 % bedroeg. In Frankrijk bedraagt de inflatie voor onbewerkte levensmiddelen 5,4 %, terwijl die in Duitsland 4,3 % bedroeg en in Nederland 3,6 % noteerde.

Van de buurlanden kende Nederland de hoogste inflatie voor bewerkte levensmiddelen met 2,8 %, gevolgd door Frankrijk met 2,6 % en Duitsland met 1,8 %. In België bedroeg ze 2,1 %. De gemiddelde inflatie voor onbewerkte levensmiddelen voor de buurlanden bedroeg 2,3 %. Voor tabak bedroeg de inflatie in Frankrijk zelfs 13,7 % gevolgd door Nederland (12,8 %), Duitsland (4,9 %) en België (2,5 %). De inflatie voor bier is in Nederland het sterkste gedaald (-1,3 %), gevolgd door Duitsland (-0,9 %), terwijl die in België is gestegen (+3,2 %). In Frankrijk was er geen inflatie voor bier.

3.3.2. Consumptieprijsontwikkeling voor niet-energetische goederen en diensten vergeleken met de buurlanden

Tabel 3-2. Inflatie in 2020 voor niet-energetische industriële goederen en diensten vergeleken met de buurlanden

	BE	Gemiddelde buurlanden	DE	FR	NL	Gewicht 2020 (in %)	
						BE	Gemiddelde
Recreatie en cultuur	1,7	0,2	-0,4	0,9	2,2	13,3	14,1
Pakketreizen	3,0	-2,7	-3,1	2,7	-1,7	2,2	2,6
Kranten, boeken en schrijfwaren	2,8	2,1	2,2	1,5	3,6	1,9	2,1
Culturele diensten	0,6	1,3	0,6	2,4	3,2	2,0	1,7
Overige artikelen voor recreatie, tuinen en huisdieren	2,2	1,0	0,7	0,9	1,8	3,4	3,5
Diensten voor recreatie en sport	2,0	1,6	1,9	0,9	2,3	1,5	1,6
Grote duurzame goederen voor recreatie buitenshuis	0,4	0,5	0,0	0,2	2,8	0,3	0,6
Audio, video, foto, film en gegevensverwerkende apparatuur	-0,7	-1,9	-3,2	-1,9	3,6	2,1	1,9
Vervoer exclusief energie	1,8	1,4	0,9	0,7	1,7	13,1	16,6
Aankoop van voertuigen	2,3	0,7	0,8	0,4	1,0	6,1	5,9
Onderhoud van privé-voertuigen	2,0	3,1	3,1	3,2	2,5	3,8	3,6
Vervoersdiensten	0,4	-1,0	-0,4	-2,0	0,3	2,0	4,1
Overige diensten i.v.m. privévoertuigen	1,9	1,6	1,7	0,8	6,7	0,5	2,1
Smeermiddelen	0,4	0,1	-0,2	0,1	0,0	0,0	0,1
Onderdelen van privé-voertuigen	0,4	0,3	-0,5	0,9	7,1	0,7	0,9
Restaurants, cafés en hotels	2,1	1,5	2,1	0,9	2,1	11,9	10,2
Cateringdiensten	2,5	1,9	2,4	1,3	2,5	10,5	8,0
Accommodatie	-0,6	0,3	1,0	-0,5	0,7	1,4	2,2

Diverse goederen en diensten	1,5	1,5	1,9	0,8	3,3	11,9	14,1
Verzekeringen	1,3	0,8	0,3	0,7	4,2	3,9	4,1
Persoonlijke verzorging	1,5	1,5	1,9	0,8	3,3	4,0	3,9
Sociale bescherming	1,5	3,2	4,9	1,2	3,4	2,0	3,0
Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.	2,7	1,0	0,3	1,6	0,5	0,9	1,2
Overige diensten n.e.g.	1,2	1,3	0,7	0,6	4,1	0,9	1,4
Financiële diensten n.e.g.	5,6	2,7	4,1	1,0	3,8	0,1	0,6
Huisvesting exclusief energie	2,5	1,3	1,4	0,7	2,7	13,4	18,6
Werkelijke woninghuur	2,7	1,2	1,4	0,4	2,7	10,2	12,5
Onderhoud en reparatie van de woning	2,2	1,6	1,8	1,5	1,7	0,6	2,1
Watervoorziening en diverse diensten i.v.m. de woning	1,5	1,2	1,2	1,0	2,8	2,6	4,0
Gezondheid	0,1	0,5	0,7	0,0	1,7	11,8	6,5
Diensten van ziekenhuizen	0,9	3,5	4,1	0,5	0,0	5,8	0,6
Extramurale gezondheidszorg	0,2	0,2	0,0	0,2	1,6	2,9	3,1
Medische producten en toestellen	-1,5	0,1	0,2	-0,3	2,1	3,1	2,7
Stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning	1,5	0,5	0,2	0,6	1,4	10,6	7,9
Meubelen en stoffering, vloerbedekking	0,7	0,7	0,2	1,7	0,6	3,6	2,9
Goederen en diensten voor het dagelijks onderhoud van de woning	3,8	1,0	2,1	-0,2	1,2	3,2	1,4
Huishoudtextiel	1,1	1,0	0,0	0,8	4,4	0,7	0,6
Glas, servies en huishoudelijke artikelen	0,5	0,5	-0,1	0,7	1,0	0,8	0,8
Gereedschappen voor huis en tuin	0,1	-0,3	-0,8	0,5	0,8	0,9	0,9
Huishoudelijke apparaten	-0,2	-0,3	-0,6	-0,5	2,4	1,5	1,3
Kleding en schoenen	0,2	-0,6	-0,8	-0,4	0,0	8,9	6,9
Kleding en kledingstoffen	0,4	-0,4	-0,9	0,1	0,3	7,4	5,5
Schoenen	-1,1	-1,3	-0,5	-2,5	-1,5	1,5	1,4
Onderwijs	1,3	0,1	-0,8	2,1	1,1	0,7	1,0
Communicatie	-0,4	-1,1	-1,8	-0,1	-1,2	4,5	4,0
Post- en pakketdiensten	13,8	4,5	3,4	6,9	4,3	0,1	0,3
Telefoonapparatuur	-3,7	-6,6	-6,2	-6,9	-7,3	0,2	0,5
Telefoon- en internetdiensten	-0,7	-0,7	-1,7	0,6	-0,2	4,2	3,3
NEIG* en diensten	1,4	0,8	0,7	0,6	1,9	100,0	100,0
Diensten	1,8	1,2	1,2	0,9	2,3	61,1	63,8
NEIG	0,7	0,1	-0,1	0,1	1,3	38,9	36,2
NEIG en diensten (bij ongewijzigde indirecte belastingen)	1,6	1,4	1,8	0,6	1,9	100,0	100,0
NEIG	0,7	0,7	1,2	0,0	1,4	61,1	63,8

(bij ongewijzigde indirecte belastingen)							
Diensten	2,2	1,7	2,1	0,9	2,3	38,9	36,2
(bij ongewijzigde indirecte belastingen)							

*Niet-energetische industriële goederen

BE = België, DE = Duistland, FR = Frankrijk en NL = Nederland.

Bronnen: Europese Commissie, FOD Economie, Statbel.

In 2020 bedroeg de inflatie in België voor niet-energetische industriële goederen en diensten 1,4 %, terwijl het gemiddelde voor de buurlanden 0,8 % was. Nederland kende de grootste inflatie met 1,9 %, gevolgd door Duitsland (0,7 %) en Frankrijk (0,6 %).

De grootste inflatie in België bij de NEIG en diensten was er voor pakketreizen met 3 % terwijl het gemiddelde voor de buurlanden negatief was (-2,7 %) en kranten en tijdschriften met 2,8 %, terwijl het gemiddelde voor de buurlanden hier 2,1 % bedroeg.

De inflatie voor de goederen en diensten voor het dagelijks onderhoud van de woning was ook groter in 2020 in België (3,8 %) dan van het gemiddelde voor de buurlanden (1 %)

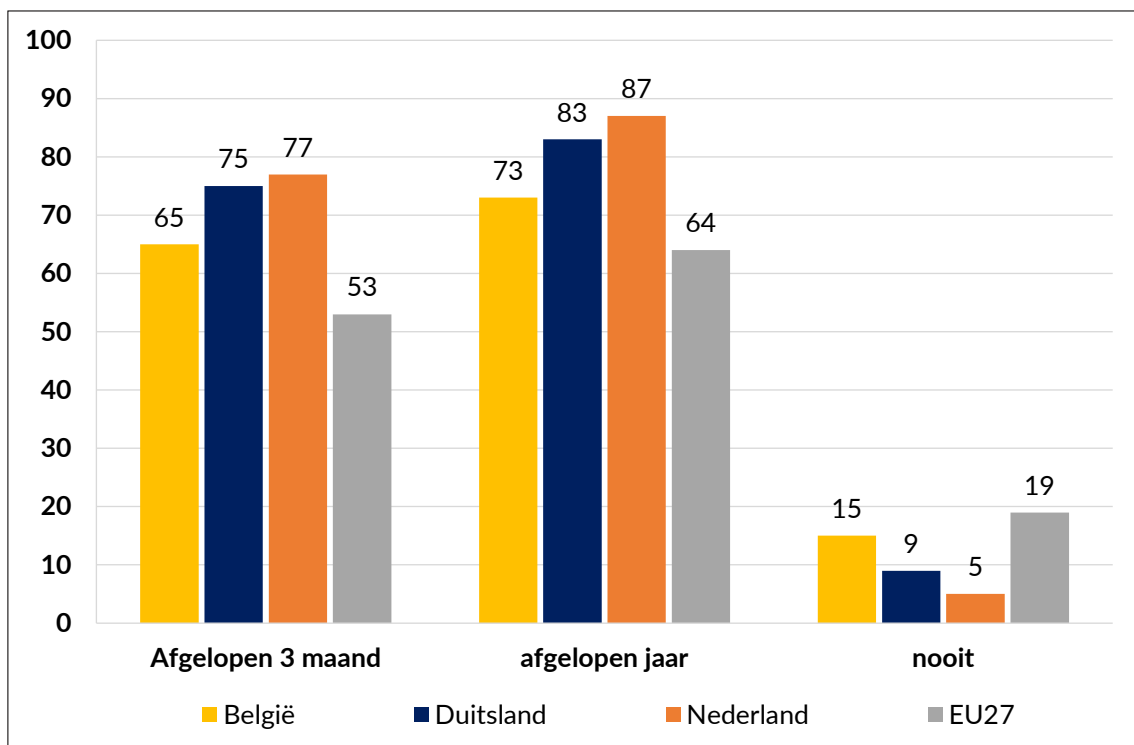
De inflatie voor post- en pakketdiensten bedroeg in België 13,8 % in 2020, wat veel hoger is dan het gemiddelde van de buurlanden dat 4,5 % bedroeg. Frankrijk kende voor post- en pakketdiensten een inflatie van 6,9 %, gevolgd door Nederland (4,3 %) en Duitsland (3,4 %).

3.4. E-commerce

3.4.1. Onlineaankopen door Belgische consumenten vergeleken met de buurlanden

Grafiek 3-8. Onlineaankopen door Belgische consumenten in 2020 vergeleken met de buurlanden

In procent.

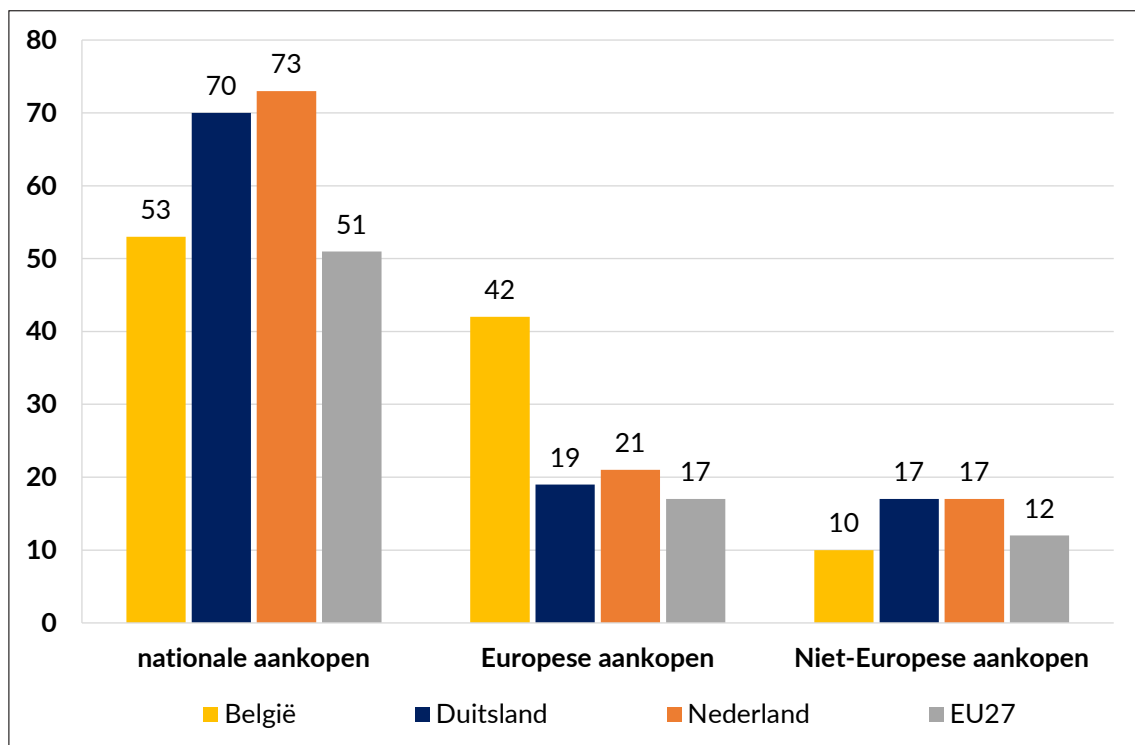
Bron: Eurostat.

De afgelopen drie maanden deed 65 % van de Belgische bevolking **onlineaankopen**, wat meer is dan het Europees gemiddelde van 53 %, maar lager dan Duitsland (75 %) en Nederland (77 %). In het afgelopen jaar deed 73 % van de Belgische bevolking onlineaankopen, waarmee België het hier iets beter doet dan het Europees gemiddelde van 64 % maar slechter dan Duitsland (83 %) en Nederland (87 %).

Het gedeelte van de Belgische bevolking dat nog nooit online winkelde bedraagt 15 % wat iets lager is dan het Europees gemiddelde van 19 % maar wel veel hoger dan Nederland (5 %) en Duitsland (9 %).

Grafiek 3-9. Onlineaankopen door Belgische consumenten in 2020 voor de afgelopen 3 maanden op basis van de regio van de verkopers vergeleken met de buurlanden

In procent.

Bron: Eurostat.

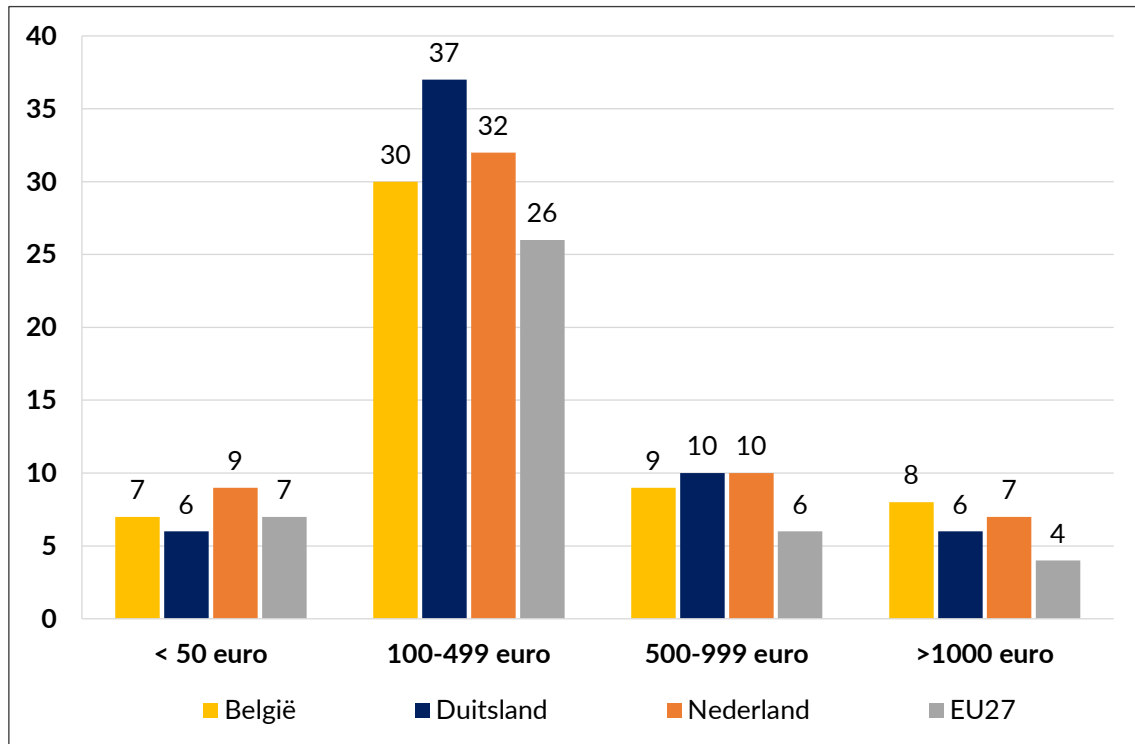
Het aantal Belgen dat voor de afgelopen 3 maanden nationale aankopen doet is met 53 % iets hoger dan het EU27-gemiddelde dat 51 % bedraagt, maar in vergelijking met Duitsland (70 %) en Nederland (73 %) wordt er relatief weinig in België online gekocht door Belgen.

Het valt op dat Belgische consumenten veel aankopen doen in de rest van Europa met 42 % wat veel hoger is dan het EU27-gemiddelde van 17 %. Nederland volgt met 21 % en Duitsland met 19 %.

Voor niet-Europese aankopen heeft de Belgische consument minder interesse met 10 %, terwijl het EU27-gemiddelde hier 12 % bedraagt. Nederlanders en Duitsers kopen met 17 % veel meer buiten Europa.

Grafiek 3-10. Onlineaankopen door Belgische consumenten in 2020 voor de afgelopen 3 maanden op basis van het uitgavenpatroon vergeleken met de buurlanden

In procent.

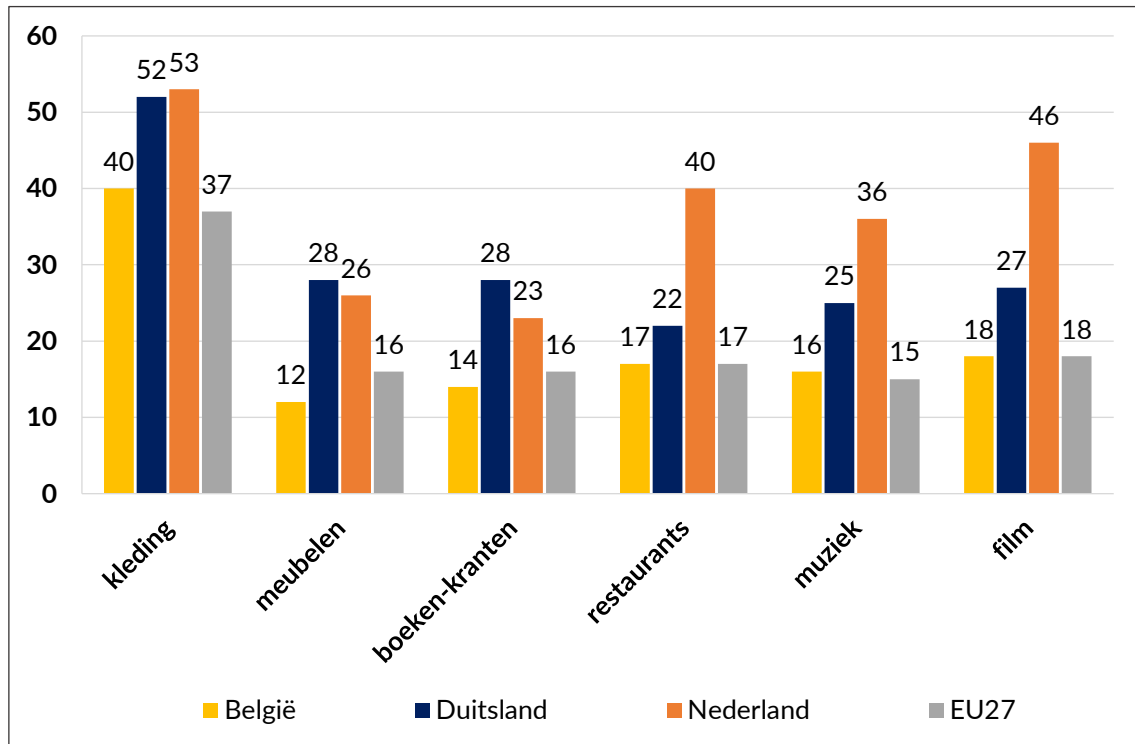

Bron: Eurostat.

Het uitgavenpatroon gedurende de afgelopen 3 maanden voor Belgen die online kopen ligt vooral tussen 100 en 499 euro per transactie met 30 %. Voor Duitsland (37 %) en Nederland (32 %) ligt dat wel nog hoger, terwijl het EU27-gemiddelde hier 26 % bedraagt. Het valt ook op dat voor online uitgaven voor meer dan 1.000 euro bij Belgen dit 8 % bedraagt wat zelfs hoger is dan Duitsland (6 %) en Nederland (7 %), terwijl het EU27 gemiddelde slechts 4 % bedraagt.

Grafiek 3-11. Onlineaankopen door Belgische consumenten in 2020 voor de afgelopen 3 maanden op basis van het gekochte producten vergeleken met de buurlanden

In procent.

Bron: Eurostat.

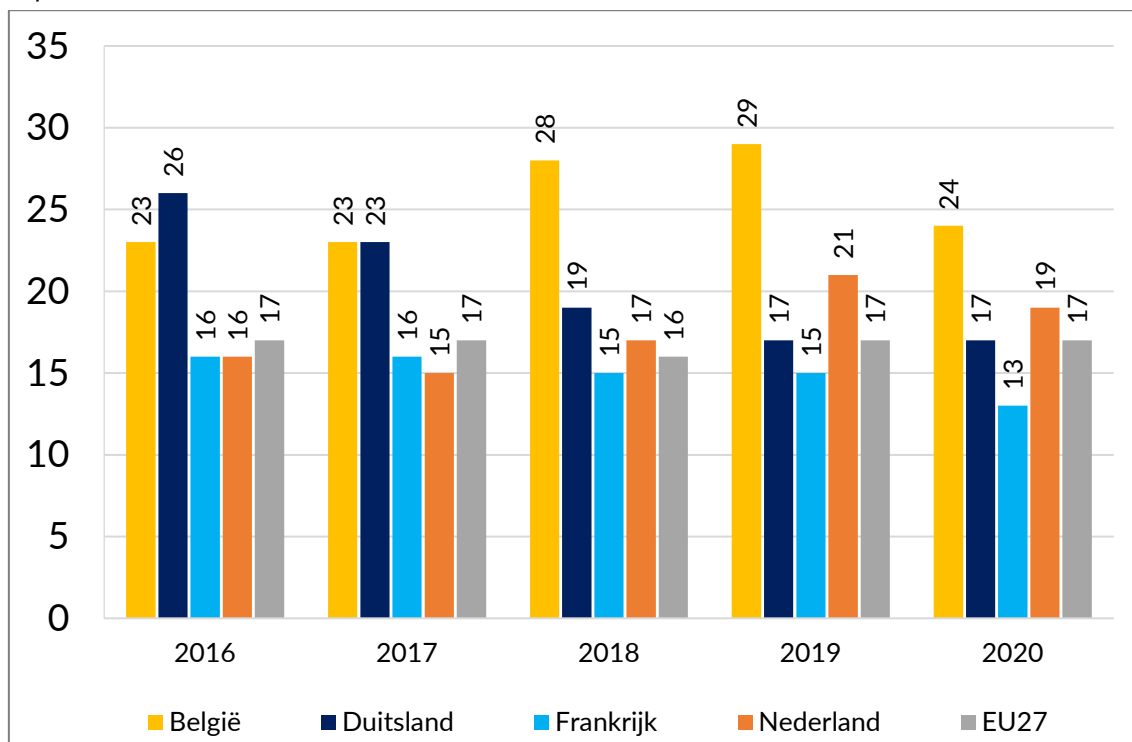
Kleding wordt het meeste online gekocht voor de afgelopen 3 maanden maar er zijn wel sterke verschillen per land. Zo kochten vooral Duitsers (52 %) en Nederlanders (53 %) online kleding terwijl dit bij de Belgen slechts 40 % bedraagt en het EU-gemiddelde 37 % is.

Dezelfde trend is er voor meubelen, boeken-kranten, restaurants, muziek en film. Belgen kopen heel wat minder van die producten online in vergelijking met Duitsland en Nederland. Nederlanders kopen veel film online (46 %), muziek (36 %) en bij restaurants (40 %) wat veel meer is dan Belgen die voor dezelfde producten respectievelijk 18 %, 16 % en 17 % bedragen.

3.4.2. Onlineverkopen bij Belgische ondernemingen vergeleken met de buurlanden

Grafiek 3-12. Onlineverkopen bij Belgische kmo's vergeleken met de buurlanden (2016-2020)

In procent.

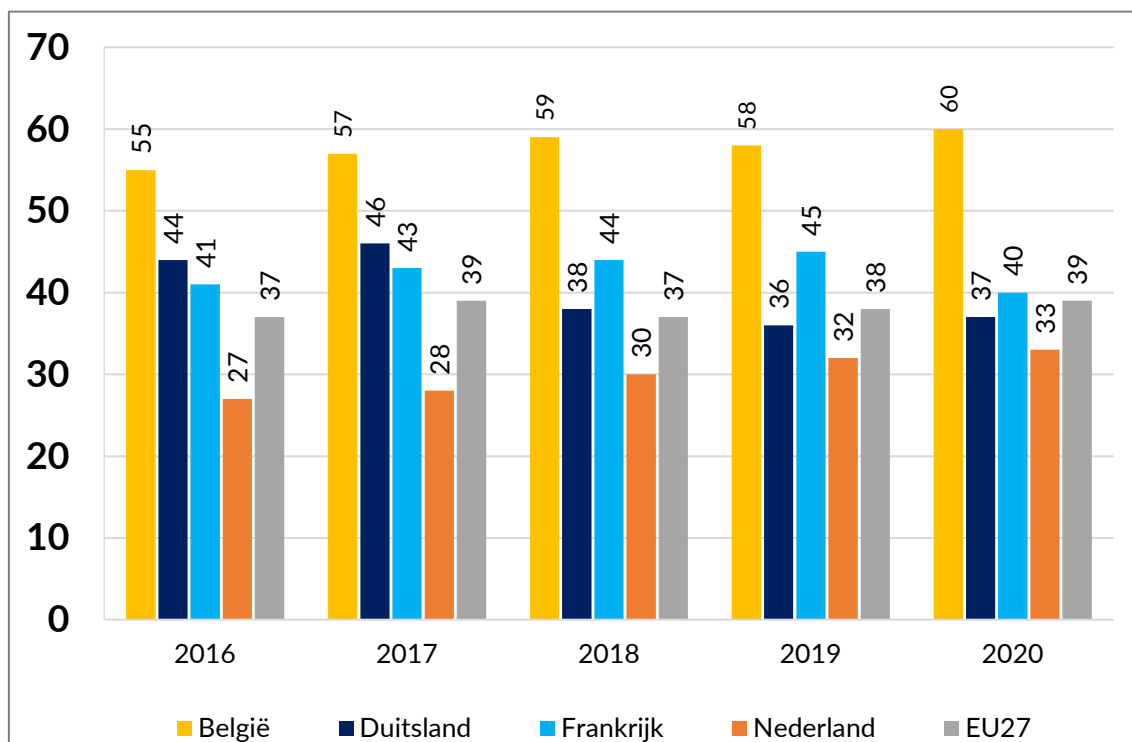
Bron: Eurostat.

De onlineverkoop bij Belgische kmo's¹⁴ evolueerde in 2020 negatief tot 24 % terwijl dat in 2019 nog 29 % bedroeg maar dat is nog hoger steeds dan bij de buurlanden. Nederland volgt in 2020 na België met 19 %, gevolgd door Duitsland met 17 % en Frankrijk met 13 %, terwijl het EU27-gemiddelde 17 % bedroeg.

¹⁴ Het gaat over bedrijven tussen 10 en 249 werknemers zonder financiële sector.

Grafiek 3-13. Onlineverkopen bij Belgische grote ondernemingen vergeleken met de buurlanden (2016-2020)

In procent.

Bron: Eurostat.

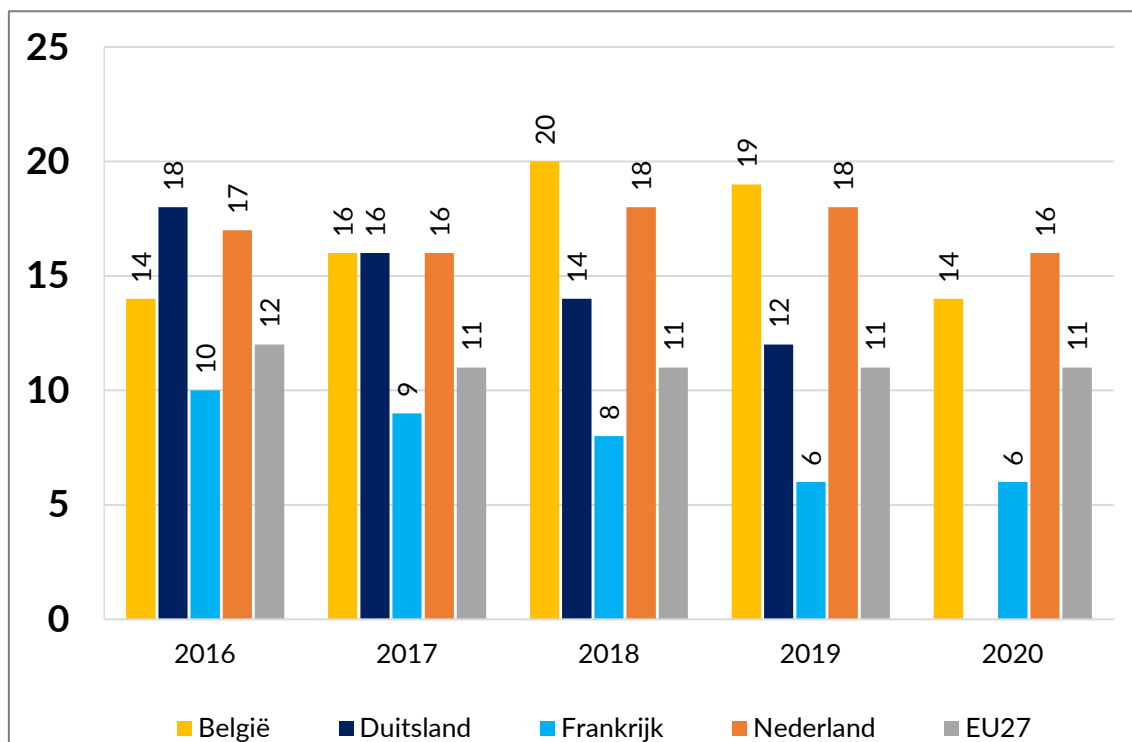
In 2020 bedroeg de onlineverkoop bij grote ondernemingen¹⁵ in België 60 % wat een verbetering is van 2 procentpunt in vergelijking met 2019. Dat percentage ligt steeds boven het EU27 gemiddelde dat 39 % bedraagt in 2020. In Frankrijk zijn er 40 % van de grote ondernemingen online actief, gevolgd door Duitsland met 37 % en Nederland met 33 %.

¹⁵ Het gaat over ondernemingen met meer dan 250 werknemers en zonder de financiële sector.

3.4.3. Online b2b-verkopen van Belgische ondernemingen vergeleken met de buurlanden

Grafiek 3-14. Online b2b-verkopen van Belgische kmo's vergeleken met de buurlanden (2016-2020)

In procent.

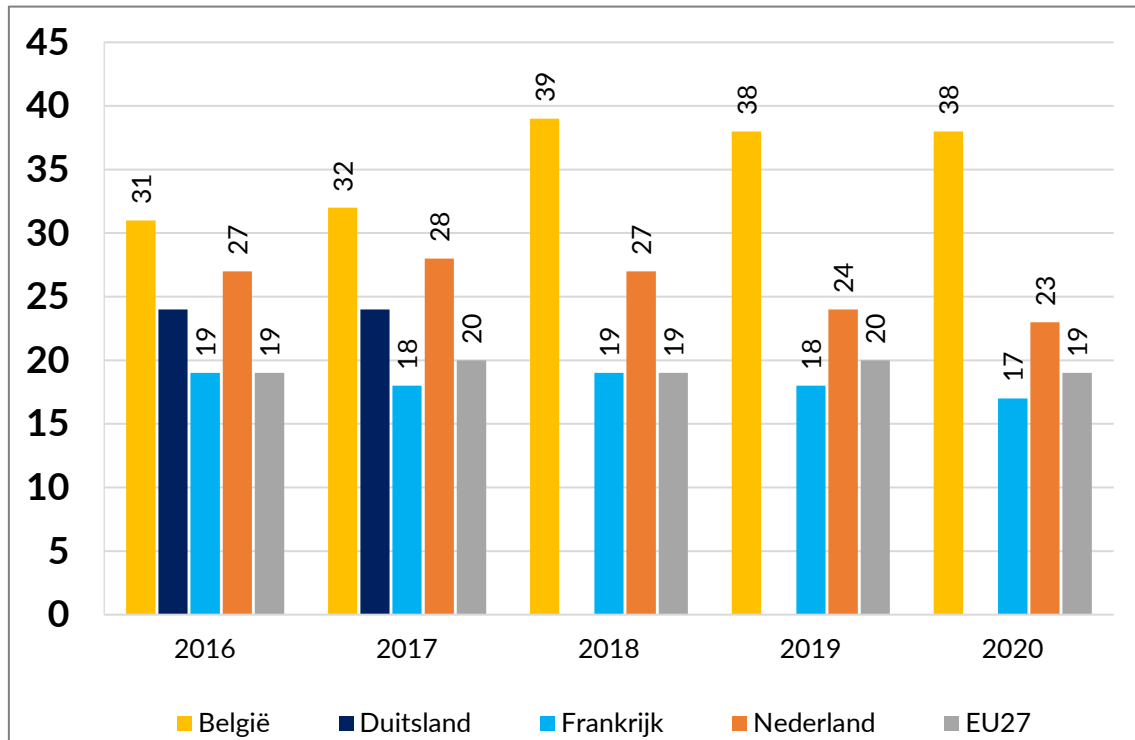

Bron: Eurostat.

In 2020 bedroeg de online b2b-verkoop van Belgische kmo's 14 % wat 5 procentpunt lager is dan in 2019 maar veel hoger dan het EU27 gemiddelde dat slechts 11 % is. Nederland kent ook een lichte achteruitgang met 16 % maar scoort veel beter dan Frankrijk dat 6 % optekende in 2020. Voor Duitsland zijn er in 2020 geen cijfers beschikbaar.

Grafiek 3-15. Online b2b-verkopen van Belgische grote ondernemingen vergeleken met de buurlanden (2016-2020)

In procent.

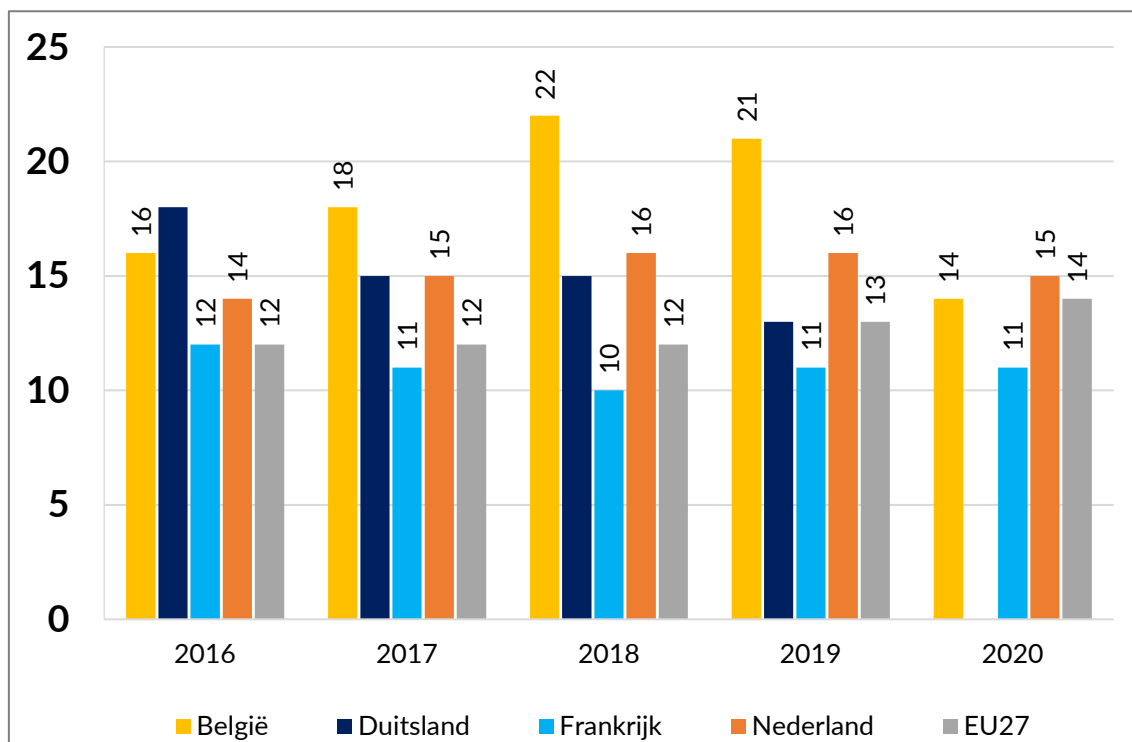
Bron: Eurostat.

Het valt op dat in 2020 het percentage van b2b voor Belgische grote ondernemingen zeer hoog is met 38 %, terwijl dat percentage in 2016 nog maar 31 % bedroeg. Het EU27-gemiddelde kwam in 2020 uit op 19 %, wat 19 procentpunt lager is dan België. Nederland volgt in 2020 na België met 23 % en Frankrijk heeft maar 17 % grote ondernemingen die online b2b verkochten in 2020. Voor Duitsland zijn er geen cijfers beschikbaar voor 2020, 2019 en 2018.

3.4.4. Online b2c-verkopen van Belgische ondernemingen vergeleken met de buurlanden

Grafiek 3-16. Online b2c-verkopen van Belgische kmo's vergeleken met de buurlanden (2016-2020)

In procent.

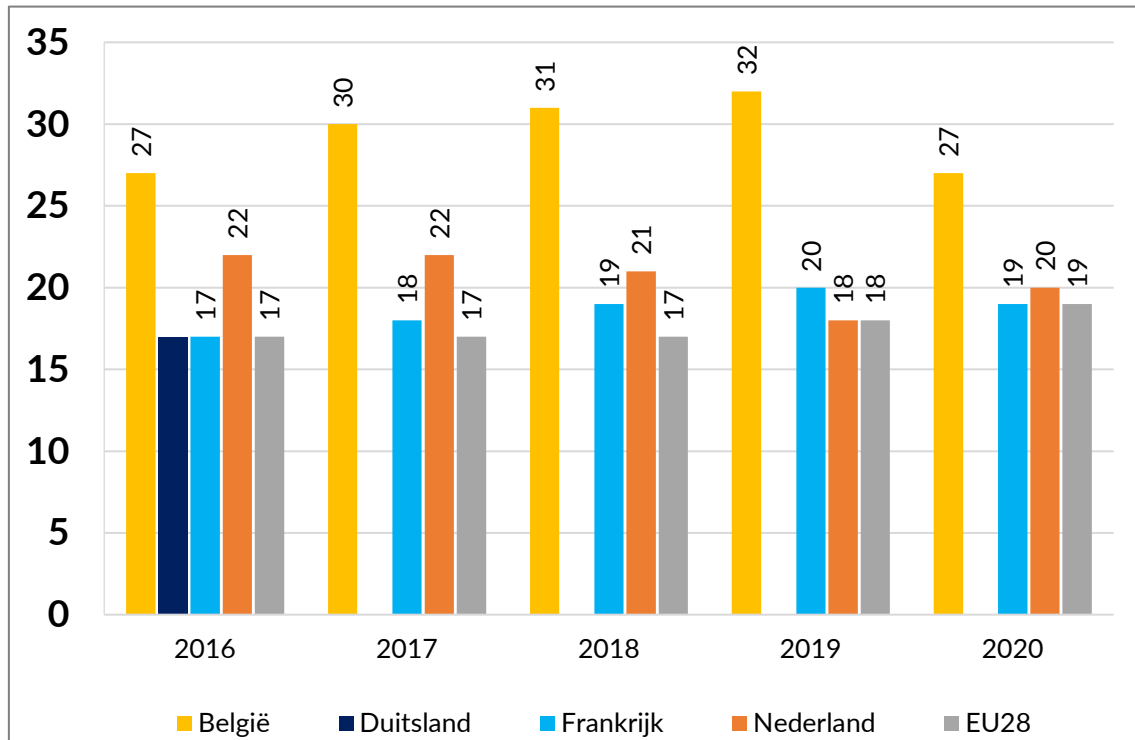

Bron: Eurostat.

In 2020 bedroeg de online b2c-verkoop van Belgische kmo's 14 %, wat een daling is met 7 procentpunt in vergelijking met 2019 en hierdoor het even goed doet dan het EU27 gemiddelde. In 2016 bedroeg dat cijfer voor Belgische kmo's nog maar 16 %. In 2020 deed Nederland het iets beter dan België met 15 %, gevolgd door Frankrijk met 11 %. Voor Duitsland waren er in 2020 geen cijfers beschikbaar.

Grafiek 3-17. Online b2c-verkopen van Belgische grote ondernemingen vergeleken met de buurlanden (2016-2020)

In procent.

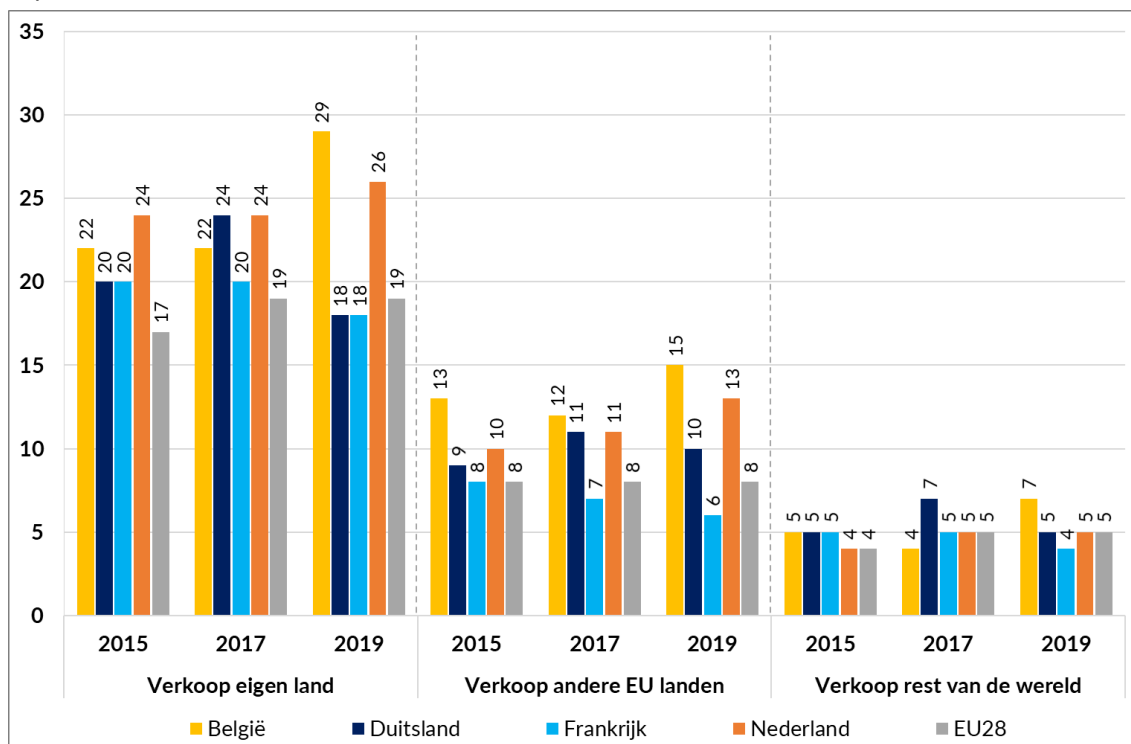
Bron: Eurostat.

In 2020 verkochten 27 % grote Belgische ondernemingen online wat betreft de b2c-verkoop wat 5 procentpunt minder is dan in 2019. Het percentage is veel hoger dan het EU27-gemiddelde dat 19 % bedroeg in 2020. In 2020 volgt Nederland net na België met 20 %, 7 procentpunt lager dan België, en wordt gevolgd door Frankrijk met 19 %. Voor Duitsland zijn er de laatste 4 jaar geen cijfers beschikbaar.

3.4.5. Onlineverkopen van Belgische ondernemingen per verkoopsregio (nationaal-Europees-rest wereld) vergeleken met de buurlanden

Grafiek 3-18. Onlineverkopen van Belgische kmo's per verkoopsregio (nationaal-Europees-rest wereld) vergeleken met de buurlanden

In procent.

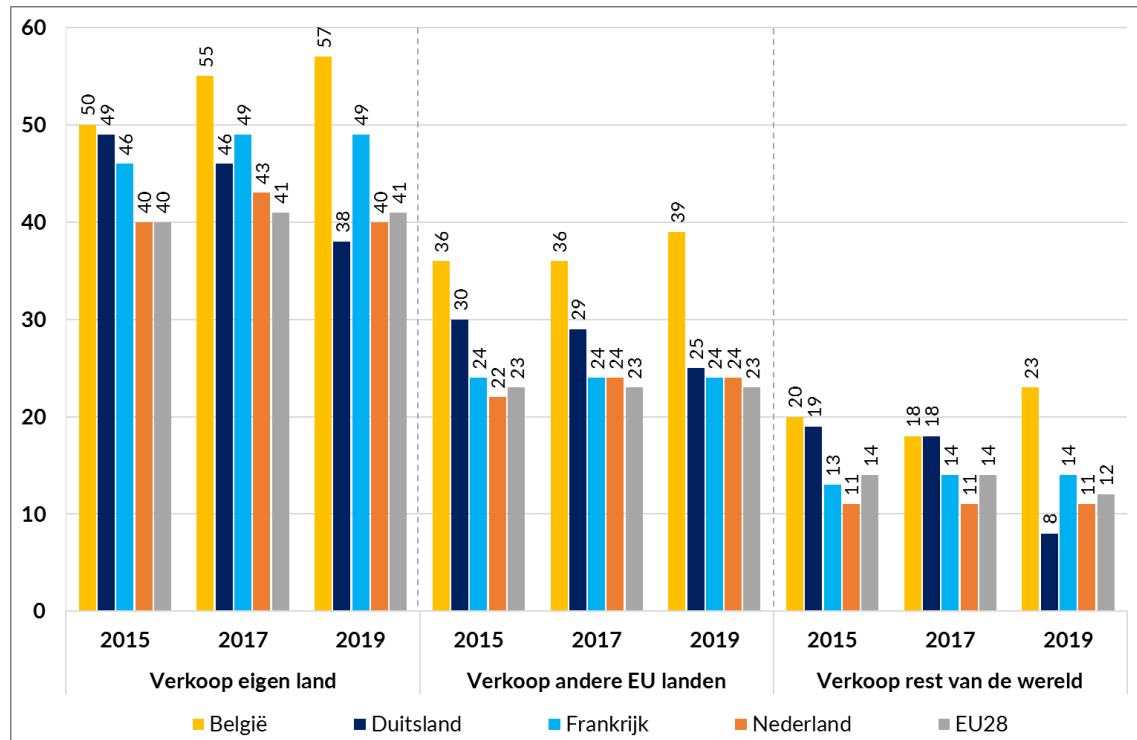

Bron: Eurostat.

Voor 2020 zijn er geen cijfers beschikbaar omdat de onlineverkopen per regio slechts elke 2 jaar worden opgevraagd bij de ondernemingen, maar op basis van die cijfers kan er voor de Belgische kmo's wel een positieve trend worden waargenomen. In 2015 deden 22 % van de Belgische kmo's binnenlandse onlineverkopen terwijl dat in 2019 reeds 29 % bedroeg wat een toename is van 7 procentpunt. Voor de onlineverkopen binnen de Europese unie is dat cijfer voor de Belgische kmo's eveneens positief geëvolueerd van 13 % in 2015 tot 15 % in 2019. Voor onlineverkopen met de rest van de wereld evolueerde dat cijfer eveneens van 5 % in 2015 tot 7 % in 2019.

Grafiek 3-19. Onlineverkopen van Belgische grote ondernemingen per verkoopsregio (nationaal-Europees-rest van de wereld) vergeleken met de buurlanden

In procent.

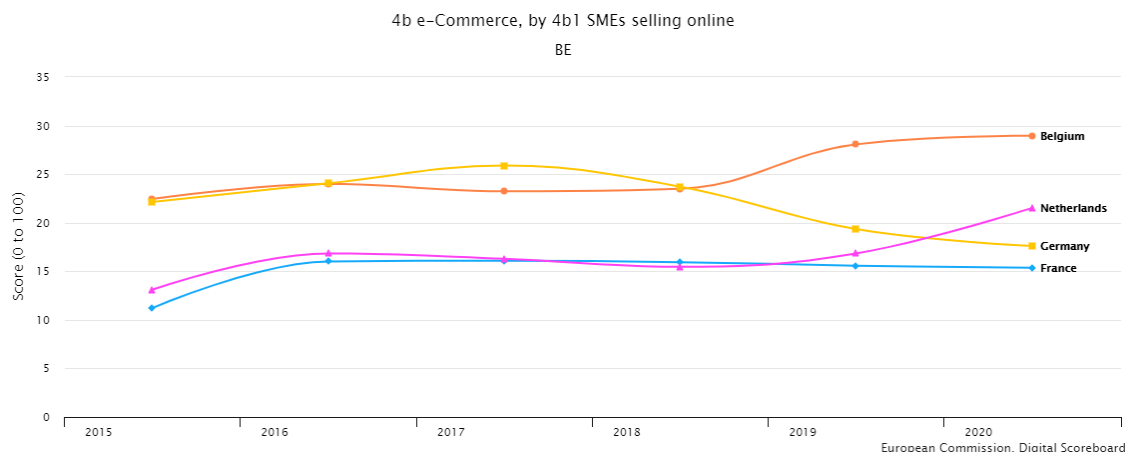
Bron: Eurostat.

In 2015 deden 50 % van de Belgische grote ondernemingen binnenlandse onlineverkopen terwijl dat in 2019 reeds 57 % bedroeg wat een toename is van 7 procentpunt. Voor de onlineverkopen binnen de Europese unie is dat cijfer voor de Belgische grote ondernemingen ook positief geëvolueerd van 36 % in 2015 tot 39 % in 2019. Voor onlineverkopen met de rest van de wereld evolueerde dit cijfer voor de Belgische grote ondernemingen van 20 % in 2015 tot 23 % in 2019.

3.4.6. Omzet uit e-commerce

Grafiek 3-10. Totale verkoop langs elektronische weg door kmo's (10-249 tewerkgestelden) (2015-2020)

In % van hun omzet (financiële sector uitgesloten).

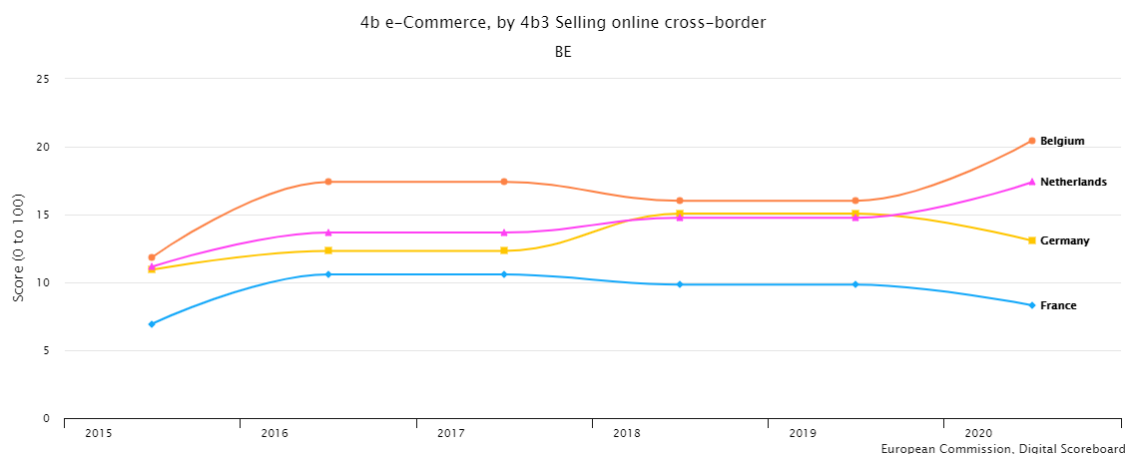

Bron: Europese Commissie, Digital Scoreboard.

In 2020 is de omzet uit e-commerce bij kmo's voor België veel beter dan bij de buurlanden met 29 % terwijl dit in 2019 nog maar 28,1 % bedroeg volgens data van de Europese Commissie. Nederland volgt hier met 21,5 % en dan volgen Duitsland (17,6 %) en Frankrijk (15,4 %).

Grafiek 3-11. Totale verkoop langs elektronische weg door kmo's cross-border (10-249 tewerkgestelden) (2015-2020)

In % van hun omzet (financiële sector uitgesloten).

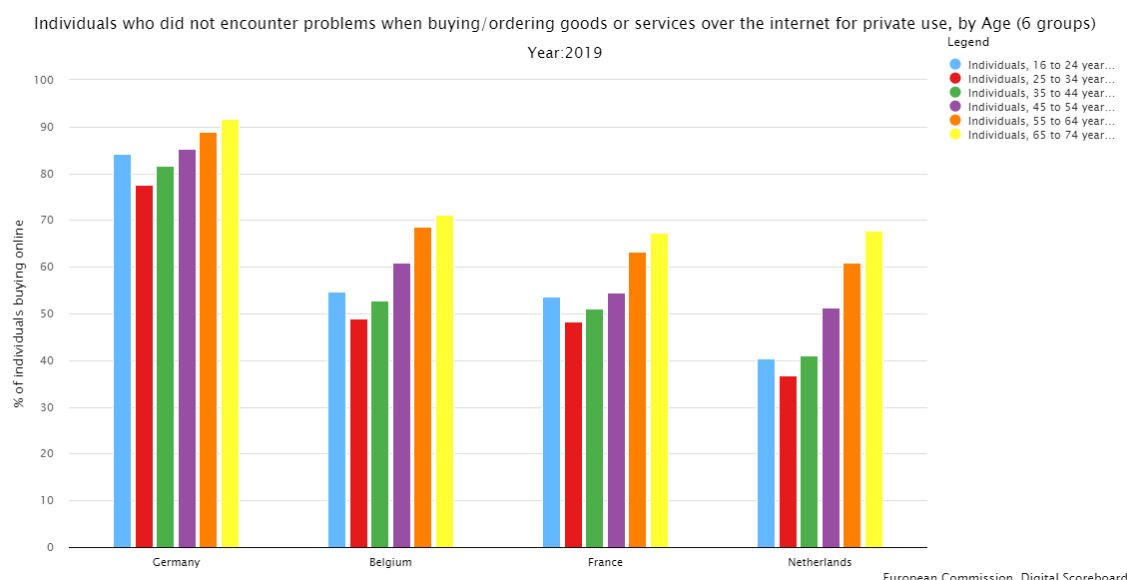
Bron: Europese Commissie, Digital Scoreboard.

In 2020 is de omzet uit e-commerce bij kmo's voor cross-border voor België verder gestegen tot 20,5 % terwijl dat in 2019 nog maar 16 % bedroeg volgens data van de Europese Commissie. Nederland volgt met 17,4 % en nadien volgen Duitsland (13,1 %) en Frankrijk (8,3 %).

3.4.7. Obstakels die individuen ondervonden bij onlineaankopen op basis van arbeidssituatie in 2019

Grafiek 3-12. Individuen die geen problemen ondervonden bij aankoop/bestellingen online voor privégebruik, op basis van leeftijd

In procent.

Bron: Europese Commissie, Digital Scoreboard.

België scoort globaal genomen redelijk goed als er een vergelijking wordt gemaakt met de buurlanden. België moet enkel Duitsland laten voorgaan maar doet het globaal genomen beter dan Frankrijk en Nederland. Duitsers ondervonden voor alle leeftijdscategorieën het minste problemen bij online aankopen. Het valt op dat in de leeftijdscategorie van Duitsers tussen 65 en 74 jaar het minste problemen ondervonden bij online aankopen (91,6 %) en die trend is er ook voor België (71,1 %), Frankrijk (67,4 %) en Nederland (67,7 %).

3.4.8. De impact van de tarieven van bpost op de ontwikkeling van e-commerce in België naar de buurlanden

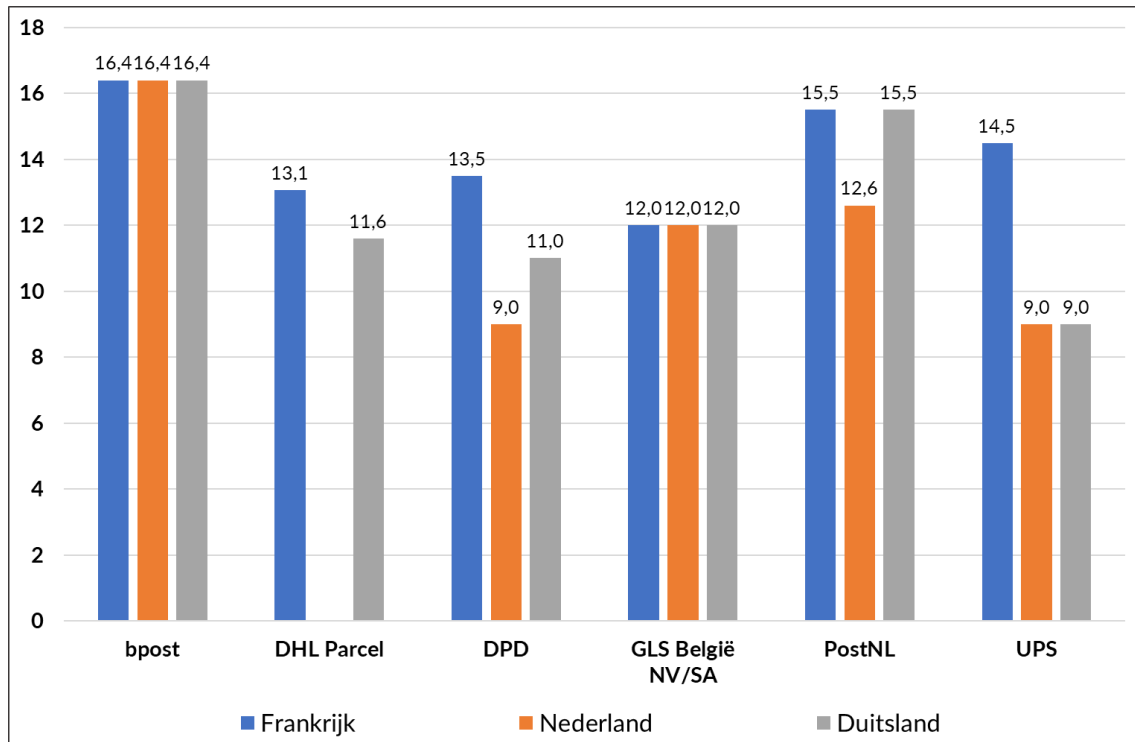
Het BIPT keurde op 2 oktober 2020 de tariefverhoging van gemiddeld 10,5 % goed waardoor bpost vanaf 1 januari 2021 de tarieven voor “kleingebruikerspakket” zowel voor nationale als internationale standaard brieven en pakjes voor particulieren en kleine professionelen verhoogd worden.

Het BIPT herhaalt de kritiek aan de wetgever dat met de huidige wetgeving onvoldoende de betaalbaarheid en kostenoriëntatie van tariefverhogingen kan worden nagegaan. In vergelijking met 2017, zullen de kleine gebruikers in 2021 gezamenlijk een meerprijs betalen in de ordergrootte van 150 tot 200 miljoen euro voor de diensten aangeboden door bpost. Door dergelijke prijsstijgingen kan bpost, ondanks hoge volumedalingen, niettemin dezelfde marges blijven genereren op het kleingebruikerspakket¹⁶.

In onderstaande grafiek kan men vaststellen dat bpost voor leveringen naar Frankrijk, Nederland of Duitsland steeds de duurste is. Voor online leveringen is UPS (8,99 euro) en DPD (9 euro) het goedkoopste, terwijl voor leveringen naar Frankrijk GLS het goedkoopste (12 euro) is, voor Duitsland en Nederland is UPS (8,99 euro) het goedkoopste. De grootste procentuele prijsverschillen met bpost zijn er voor Nederland en Duitsland terwijl er voor Frankrijk ook nog een prijsverschil tussen bpost en GLS is.

¹⁶ Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT), [Het BIPT keurt de tariefverhogingen van bpost voor 2021 goed](#), oktober 2020.

Grafiek 3-13: Standaardtarieven op 1 januari 2021 voor intra-EU zendingen vanuit België naar Frankrijk, Nederland en Duitsland vergeleken met de belangrijkste spelers in de markt

Bron: Europese Commissie

4. Sectoranalyse

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk vindt u in de vorm van fiches een bondig conjunctuuroverzicht voor elk van de sectoren van de distributiesector tot op het 4-cijferniveau volgens de NACE-nomenclatuur.

De fiches bestaan uit een beschrijving van de activiteiten die tot de sector behoren, alsmede een gedetailleerde tabel met relevante economische indicatoren. De verschillende indicatoren die er deel van uitmaken zijn:

- de omzet,
- de investeringen,
- de tewerkstelling,
- de loonmassa,
- het aantal werkgevers,
- het aantal oprichtingen en schrappingen van ondernemingen,
- het aantal btw-plichtige ondernemingen,
- het aantal faillissementen,
- het aantal verloren banen ten gevolge van faillissementen.

De gebruikte eenheid is een miljoen euro voor de indicatoren van de activiteit. De tewerkstelling, het aantal werkgevers, en de indicatoren van de ondernemingsdynamiek worden weergegeven in eenheden. De variatie van de verschillende variabelen wordt berekend als een percentage van het ene jaar op het andere.

Een beschrijving van de verschillende gebruikte indicatoren is te vinden in hoofdstuk 4.2. van dit verslag.

Indien gegevens voor een indicator niet beschikbaar zouden zijn, wordt dat in de gegevenstabel met "n.a." (non available) aangegeven. Als het om vertrouwelijke gegevens gaat, worden die in de gegevenstabel vermeld met een "C" (confidential).

Elke fiche wordt aangevuld met een korte toelichting bij de recente ontwikkelingen van de sector.

4.2. Lijst van indicatoren

4.2.1. Omzet

Definitie: de omzet omvat alle bedragen (exclusief btw) die overeenkomen met de verkoop door de btw-plichtige van goederen en diensten aan derden in België of in het buitenland. Bovendien omvat de omzet alle andere kosten (vervoer, verpakking enz.) die aan de klant worden doorgerekend, ook al worden ze apart in rekening gebracht. Kortingen, verminderingen en disconto's moeten in mindering worden gebracht, evenals de waarde van teruggekomen producten (via creditnota's). Inkomen dat als overige bedrijfsopbrengsten, financieel inkomen of uitzonderlijke opbrengsten in de bedrijfsrekeningen voorkomt, wordt niet tot de omzet gerekend.

Bron van de gegevens: Statbel (btw)

Eenheid gebruikt in de tabellen: miljoen euro

4.2.2. Investerings

Definitie: investeringen zijn de uitgaven (exclusief btw) door de btw-plichtige voor de verwerving van goederen en diensten die een bedrijfsmiddel uitmaken. Het gaat dus om

- oprichtingskosten
- immateriële vaste activa
- terreinen en gebouwen
- installaties

- machines en uitrusting
- meubilair en rollend materieel
- vaste activa in leasing en overige vaste activa.

De lonen van het personeel (dat bijvoorbeeld zou worden ingezet om een gebouw te zetten of te verbouwen) en andere sociale lasten en de aankopen van andere diensten, werk en studies (bv. ereloon architect) behoren dus niet tot de investeringen.

Bron van de gegevens: Statbel (btw)

Eenheid gebruikt in de tabellen: miljoen euro

4.2.3. Tewerkstelling

Definitie: het gaat hier om gecentraliseerde gegevens van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). Die statistieken geven een idee van het aantal arbeidsplaatsen (en lokale vestigingseenheden van werknemers) in een bepaald gewest, provincie of arrondissement. Ze worden bepaald op basis van de vestigingseenheden (of lokale eenheden) van ondernemingen waar werknemers tewerkgesteld zijn.

De statistiek van de **arbeidsplaatsen** die ingenomen zijn op het einde van een kwartaal bestaat erin het aantal werknemers te tellen die per werkgever op het einde van een kwartaal in dienst zijn. Werknemers die op het einde van een kwartaal door meer dan een werkgever tewerkgesteld zijn, worden meerdere malen geteld. Het verschil tussen het aantal arbeidsplaatsen en het aantal werknemers in dienst is uitsluitend toe te schrijven aan die werknemers met meerdere banen.

Werknemers die tegelijkertijd verschillende functies bij dezelfde werkgever vervullen (zij het onder verschillende statuten, zij het onder verschillende overeenkomsten) nemen slechts één enkele arbeidsplaats in. Enkel de kenmerken van de hoofdbezigheid worden dan in aanmerking genomen. Die wordt geselecteerd op analoge wijze als de hoofdbezigheid van de werknemer in dienst. Dat doet zich veelvuldig voor in de onderwijssector.

“Voor de berekening van het **arbeidsvolume in termen van voltijdequivalenten**, wordt de verhouding berekend tussen de arbeidsprestaties (bezoldigde- en vakantieprestaties) van de werknemer ten opzichte van de prestaties van de fictieve referentiepersoon voor een volledig kwartaal. Voor voltijdse werknemers gebeurt de berekening op basis van de prestaties uitgedrukt in dagen, voor deeltijdse werknemers op basis van prestaties uitgedrukt in uren.

Die definitie van voltijdequivalenten is niet gebaseerd op de in de arbeidsovereenkomst contractueel voorziene arbeidsduur maar op de aangegeven prestaties. Dat geeft beter het werkelijk gepresteerde arbeidsvolume in de beschouwde periode (een kwartaal) weer, maar dat moet toch enigszins genuanceerd worden. Het overwerk in piekperiodes dat wordt gecompenseerd door inhaalrust in kalmere periodes waarbij die op dat moment als bezoldigde dagen worden aangegeven is immers niet zichtbaar in de aangifte en dus ook niet in het arbeidsvolume. Het overwerk dat wel op het moment zelf wordt bezoldigd, is wel aanwezig in het arbeidsvolume.”

Bron van de gegevens: RSZ

Eenheid gebruikt in de tabellen: eenheden

4.2.4. Loonmassa

Definitie: het gaat om bezoldigingen die onderworpen zijn aan de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen. Dat wordt bepaald door de wettelijke en reglementaire bepalingen van het betrokken jaar, met uitzondering van de gewone vakantietoelage voor arbeiders bij betaling door een sectoraal vakantiefonds of de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakanties (RJV). Dat is in principe het geval voor de hele privésector en voor een deel van de openbare sector en het onderwijs (6). Het gaat om brutovergoedingen, niet verminderd met de fiscale lasten.

De inkomsten omvatten verschillende elementen, met name:

- de vergoeding voor de arbeidsdagen (of -uren)
- de vergoeding voor de feestdagen en de betaalde dagen van afwezigheid

- de gewaarborgde vergoeding in geval van arbeidsongeschiktheid
- de bonussen en contractuele vergoedingen, bepaalde ontslagvergoedingen
- de vergoedingen toegekend door de bestaande garantiefondsen
- de vergoedingen toegekend in geval van sluiting van de onderneming (door het Fonds voor de Sluiting van Ondernemingen (FSO))
- enz.

Voor bepaalde bijzondere categorieën werknemers bestaat de aan de RSZ aangegeven en in de statistieken opgenomen bezoldiging niet uit de daadwerkelijk toegekende bezoldiging of uitkering, maar uit de bezoldiging die bij ministerieel besluit of koninklijk besluit forfaitair is vastgesteld met het oog op de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen. Het gaat daarbij onder meer om: werknemers die betaald worden met fooien of bedieningsgeld (hotelwezen, volksvermaak, en dergelijke), werknemers in de zeevisvangst, wielrenners en andere bezoldigde sportlui, gelegenheidswerkers in de landbouw-, tuinbouw- en horecasector, kinderoppassers.

Bron van de gegevens: RSZ

Eenheid gebruikt in de tabellen: miljoen euro

4.2.5. Aantal werkgevers

Definitie: de statistische eenheid "aantal werkgevers" wordt gevormd door de werkgever die tijdens het betrokken kwartaal "aan de sociale zekerheid onderworpen werknemers" in dienst had, d.w.z. de werknemers die onder de RSZ vallen krachtens de wet van 27 juni 1969 en het koninklijk besluit van 28 november 1969. Die werknemer genereert verschillende statistische eenheden. Dat concept omvat zowel natuurlijke personen als rechtspersonen die volgens de wet werkgever zijn.

Bron van de gegevens: RSZ

Eenheid gebruikt in de tabellen: eenheden

4.2.6. Oprichtingen

Definitie: de oprichtingen omvatten de bedrijven die als btw-plichtige gelden op 31 december van het beschouwde jaar, terwijl zij niet als btw-plichtige geboekt stonden op 31 december van het jaar ervoor. Het kan al dan niet om nieuwe btw-plichtigen gaan.

Bron van de gegevens: Statbel

Eenheid gebruikt in de tabellen: eenheden

4.2.7. Schrappingen

Definitie: de schrappingen omvatten de bedrijven die niet meer ingeschreven zijn in de btw-registers op 31 december van het beschouwde jaar, terwijl zij dat wel waren op 31 december van het jaar ervoor. Het kan al dan niet gaan om btw-plichtigen die definitief hun activiteiten stopzetten. Enkel de hoedanigheid van btw-plichtige is verdwenen tussen de twee "momentopnames" van het register.

Bron van de gegevens: Statbel

Eenheid gebruikt in de tabellen: eenheden

4.2.8. Btw-plichtige ondernemingen

Definitie: De populatie van btw-plichtige ondernemingen omvat de in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) geregistreerde ondernemingen waarvan de btw-administratie heeft aangegeven dat zij bekend staan als belastingplichtigen.

Bron van de gegevens: Statbel

Eenheid gebruikt in de tabellen: eenheden

4.2.9. Faillissementen

Definitie: Een faillissement wordt uitgesproken zodra een onderneming aan twee voorwaarden voldoet:

- de onderneming is niet meer in staat om haar rekeningen te betalen;
- de onderneming vindt geen nieuwe kredieten.

Een faillissement betreft steeds één bedrijf. Een juridische constructie waarbij meerdere personen eenzelfde onderneming hebben opgericht, wordt als één faillissement gerekend.

De door Statbel opgestelde statistieken over faillissementen zijn gebaseerd op gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) en het statistisch ondernemingsregister. Bij de interpretatie van die cijfers moet rekening worden gehouden met het feit dat er een zekere vertraging is tussen de stopzetting van de economische activiteit en de faillietverklaring door de ondernemingsrechtbank. Als gevolg daarvan is de economische impact pas met enige vertraging zichtbaar in de cijfers.

Bovendien werkten als gevolg van de COVID-19-crisis veel ondernemingsrechtbanken en griffies met verminderde capaciteit en waren hun activiteiten beperkt tot 18 mei 2020. Daarnaast was tot 17 juni 2020 een koninklijk besluit van kracht dat heeft geleid tot de bevrozing van de faillissementsprocedures voor de rechtbanken, om ondernemingen die voor 18 maart 2020 gezond waren, te beschermen tegen de gevolgen van de COVID-19-crisis. Na de tweede golf van het coronavirus heeft de regering op vrijdag 6 november 2020 een nieuw moratorium over faillissementen goedgekeurd tot 31 januari 2021.

Tussen die twee moratoria in, beslisten zowel de FOD Financiën als de RSZ om een feitelijk moratorium in te stellen, door bedrijven niet failliet te laten gaan als gevolg van schulden bij de belastingdiensten of de sociale zekerheid. Die regeling blijft volgens de minister van Justitie ook na 1 februari van kracht.

Daarnaast vond in de maanden juli en augustus het gerechtelijk zomerreces plaats. De rechtbanken bleven gedurende die periode open, maar er waren minder hoorzittingen. Daarom liggen onze faillissementscijfers in die periode lager.

Bron van de gegevens: [Statbel](#)

Eenheid gebruikt in de tabellen: eenheden

4.2.10. Banenverlies ten gevolge van faillissementen

Definitie: Naast de cijfers over het aantal faillissementen berekent Statbel ook steeds het daaruit voortvloeiende banenverlies. Voor het verlies aan arbeidsplaatsen gebruikt Statbel de meest recente gegevens van de RSZ.

Bron van de gegevens: Statbel

Eenheid gebruikt in de tabellen: eenheden

4.3. Belangrijkste lessen die uit de sectoranalyse worden getrokken

4.3.1. Groot- en detailhandel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45)

In 2020 daalde de **omzet** in de handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) relatief opvallend ten opzichte van 2019 (-12,7 %). Hierdoor bleef die steken op 112,8 miljard euro tegenover 129,2 miljard euro het jaar ervoor, wat het beste resultaat was van de periode 2016-2020. Dat slechte resultaat van de omzet is ongetwijfeld te wijten aan de coronapandemie, die enerzijds leidde tot de tijdelijke stopzetting of vertraging van de activiteiten en anderzijds huishoudens ertoe aanzette meer te sparen. De omzet van de sector werd voornamelijk gerealiseerd in de handel in motorvoertuigen (G45.1), die in 2020 meer dan driekwart (75,3 %) van de omzet van de volledige sector vertegenwoordigt. Overigens kende de autohandel de opvallendste daling van alle subsectoren van handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen, met een omzetsdaling van 14,2 %. Bovendien kende de handel in auto's en lichte bestelwagens, met een massa kleiner dan of gelijk aan 3,5 ton (G45.11), die 72,4 % van de omzet van de sector vertegenwoordigt, in 2020 een omzetsdaling van 14,1 %. Ook de handel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen (G45.3), die 19,8 % van de omzet van sector G45 vertegenwoordigt, kende in 2020 een daling van de omzet (-8,5 %), die bleef steken op 22,3 miljard euro. Hetzelfde geldt voor het onderhoud en de reparatie van motorvoertuigen (G45.2), goed voor 4,1 % van de omzet van sector G45, die in 2020 een omzetsdaling van 6,2 % kende. Enkel de handel in en het onderhoud en reparatie van motorfietsen en delen en toebehoren van motorfietsen (G45.4) kende in 2020 een positieve evolutie van zijn omzet (+4,1 %). Het gewicht van die subsector is echter miniem (0,9 % van de omzet van G45) en laat de sector in zijn geheel dus niet toe een omzetsijging te noteren.

De **investeringen** van de handel in en de reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) zijn in 2020 sterker gedaald dan de omzet (-27,5 %) en bedroegen 1,2 miljard euro, tegenover bijna 1,7 miljard euro het jaar ervoor, een jaar waarin de investeringen in de sector trouwens een piek bereikten voor de periode 2016-2020. Die daling van de investeringen zou het rechtstreeks gevolg kunnen zijn van de daling van het ondernemersvertrouwen door de evolutie van de COVID-19-pandemie. Bijna driekwart (74,9 %) van deze investeringen gebeurde in de handel in motorvoertuigen (G45.1), hoewel die in 2020 een daling van 32,2 % noteert ten opzichte van 2019. Hoewel de investeringen in de handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11) in 2020 met 33,8 % zakte, zijn de investeringen in de handel in andere motorvoertuigen (G45.12) met 16,7 % gestegen. De investeringen vertoonden eveneens een dalende tendens in het onderhoud en reparatie van motorvoertuigen (G45.2; -10,9 %) en in de handel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen (G45.3; -3,9 da %), die respectievelijk 15,8 % en 8 % van de investeringen van de volledige sector G45 vertegenwoordigen. Ten slotte zijn de investeringen in het onderhoud en reparatie van motorfietsen en delen en toebehoren (G45.4) lichtjes gestegen in 2020 (+1,1 %), net zoals de omzet.

Wat de **tewerkstelling** in de handel in en het onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) betreft: het aantal tewerkgestelde personen daalde lichtjes volgens de methode op basis van **arbeidsplaatsen** (-0,5 % in 2020, m.a.w. 308 arbeidsplaatsen minder), terwijl in 2019 een piek was bereikt met 59.762 arbeidsplaatsen. De coronacrisis heeft slechts een beperkte impact op het aantal arbeidsplaatsen dankzij de steunmaatregelen van de Belgische overheid tijdens de gezondheidscrisis, met name de tijdelijke werkloosheid of de coronawerkloosheid, waardoor een maximaal aantal arbeidsplaatsen behouden kon blijven. De **tewerkstelling** op basis van het aantal **voltijdequivalenten** (vte) kende echter wel een grotere daling in 2020 in de handel in en het onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45). Het aantal vte daalde immers met 12,9 % ten opzichte van 2019, een daling dus met 6.741 vte. In 2020 telt de sector nog slechts 45.502 vte, het slechtste resultaat van de periode 2016-2020. Er zijn vooral vte verloren gegaan in de handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11) en in het onderhoud en reparatie van motorvoertuigen (G45.2), die een daling kenden van respectievelijk 3.325 en 2.310 vte van de in totaal in sector G45 6.741 verloren vte. We merken nog op dat de tewerkstelling in elke subsector van de handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen een daling kende van het aantal voltijdequivalenten. De tewerkstelling kende

echter een lichte stijging inzake **arbeidsplaatsen** voor de handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11; +0,7 %), de handel in andere motorvoertuigen (G45.19; +2,2 %), de detailhandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen (G45.32; +1,7 %) en de handel in en het onderhoud en reparatie van motorfietsen en delen en toebehoren (G45.4; +0,8 %).

De **loonmassa** in de handel in en het onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) daalde in 2020 met 8,9 %. Zo bleef de loonmassa in 2020 steken op iets meer dan 1,9 miljard euro, terwijl ze in 2019 bijna 2,1 miljard euro bereikt had, het hoogste resultaat sinds 2016. Meer dan de helft van de loonmassa van sector G45 is afkomstig van de handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11), goed voor iets meer dan een miljard euro (of 52,6 % van de totale verloning in sector G45 in 2020). De handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11) kende trouwens de sterkste daling in waarde in 2020, met een daling van de loonmassa van 92 miljoen euro (-8,3 % op jaarbasis). De relatief grootste daling is echter te noteren bij het onderhoud en de reparatie van motorvoertuigen (G45.2), waar de loonmassa in 2020 met 15,1 % daalde ten opzichte van 2019 (of 67,1 miljoen euro minder).

In 2020 vertoonde het **aantal werkgevers** in de handel in en de reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) voor het tweede jaar op rij een dalende tendens. Het had immers een piek gekend in 2018, met 7.262 werkgevers in de sector, een aantal dat in 2019 met 19 en in 2020 met 77 eenheden is gezakt. Er zijn in 2020 dus nog slechts 7.166 werkgevers in de handel in en de reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen, het slechtste resultaat van de periode 2016-2020. Alle subsectoren van de handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen noteerden in 2020 trouwens een daling van het aantal werkgevers, met uitzondering van de handel in andere motorvoertuigen (G45.19) waar het aantal werkgevers met drie toenam. Dat is echter de kleinste tak van de handel in motorvoertuigen, met in 2020 174 van de 7.166 werkgevers van sector G45. Het is daarentegen het onderhoud en de reparatie van motorvoertuigen (G45.2) dat in 2020 de meeste werkgevers telt (3.387 werkgevers), gevolgd door de handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11; 2.623 werkgevers).

In 2020 werden 216 ondernemingen binnen de sector handel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) **failliet** verklaard. Dat is een daling van 30,3 % ten opzichte van 2019, of 94 faillissementen minder. Dat resultaat, dat relatief lager blijkt te zijn dan gewoonlijk, is met zekerheid toe te schrijven aan de verschillende moratoria die de regering had ingevoerd om het aantal ondernemingen dat in 2020 failliet werd verklaard te beperken, aangezien die faillissementen rechtstreeks te wijten zouden kunnen zijn aan de activiteitsdaling veroorzaakt door de COVID-19-pandemie. Het faillissementencijfer moet dus met voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. De faillissementen geregistreerd in de handel in en het onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) situeren zich voornamelijk binnen de handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11; 93 faillissementen) en in het onderhoud en de reparatie van motorvoertuigen (G45.2; 88 faillissementen). We wijzen er echter op dat het aantal faillissementen is toegenomen in de detailhandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen (G45.32; +2 faillissementen ten opzichte van 2019) en in de handel in en onderhoud en reparatie van motorfietsen en delen en toebehoren van motorfietsen (G45.4; +3 faillissementen ten opzichte van 2019).

Het aantal **banen dat ten gevolge van die faillissementen verloren ging** bleef in 2020 beperkt tot 212 in de handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45). Dat zijn 151 minder banen die verloren gingen dan in 2019 en het laagste resultaat in de periode 2016-2020. Dat resultaat wekt echter geen verbazing gelet op de daling van het aantal failliet verklaarde ondernemingen. De in 2020 verloren gegane banen situeren zich voornamelijk in het onderhoud en reparatie van motorvoertuigen (G45.2; 114 verloren banen) en in de handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11; 70 verloren banen). Overigens daalde het aantal verloren banen in het onderhoud en reparatie van motorvoertuigen (G45.2) met bijna de helft in 2020 (van 213 verloren banen in 2019 naar 114 verloren banen in 2020), de grootste daling van het aantal verloren banen in 2020. Ten slotte werd, hoewel het aantal verloren banen in de meeste subsectoren van de autohandel daalde, een stijging van het aantal verloren banen genoteerd in de groothandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen (G45.31; 9 verloren banen in 2020 tegenover 7 verloren banen in 2019) en de detailhandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen (G45.32; 15 verloren banen in 2020 tegenover 12 verloren banen in 2019).

Voor wat het **ondernemerschap** betreft, beperken de gegevens die op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld beschikbaar zijn zich tot 2019. Het is dus nog niet mogelijk de potentiële impact van de COVID-19-pandemie op de ondernemersdynamiek te bepalen.

In 2019 telde de handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) 26.409 **btw-plichtige ondernemingen**, 709 meer dan 2018. Het aantal btw-plichtigen in sector G45 vertoont trouwens al verscheidene jaren een stijgende tendens en bereikte aldus in 2019 zijn hoogste peil. De btw-plichtigen zijn vooral actief binnen het onderhoud en de reparatie van motorvoertuigen (G45.2; 11.536 btw-plichtigen) en binnen de handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11; 10.532 btw-plichtigen). Daarnaast heeft die laatste subsector in 2019 de grootste stijging van het aantal btw-plichtigen gekend, met 406 nieuwe btw-plichtigen. In de detailhandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen (G45.32) daalde het aantal btw-plichtige ondernemingen echter met 15 eenheden, van 1.164 btw-plichtigen in 2018 naar 1.149 btw-plichtigen in 2019.

In 2019 werden 2.574 **ondernemingen opgericht** binnen de handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45), m.a.w. 195 meer opgerichte ondernemingen dan in 2018 en het beste resultaat van de periode 2016-2019. Die nieuwe ondernemingen werden vooral opgericht binnen de handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11; 1.241 opgerichte ondernemingen) en binnen het onderhoud en reparatie van motorvoertuigen (G45.2; 1.062 opgerichte ondernemingen). Hoewel de handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11) eveneens de grootste stijging van het aantal opgerichte ondernemingen noteert in 2019 (109 oprichtingen meer dan in 2018), daalde het aantal opgerichte ondernemingen dan weer in de detailhandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen (G45.32; 10 oprichtingen minder dan in 2018) en in de handel in en het onderhoud en reparatie van motorfietsen en delen en toebehoren van motorfietsen (G45.4; 2 oprichtingen minder dan in 2018).

Ten slotte registreerde de handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) in 2019 1.816 **schrappingen van ondernemingen**, dat zijn 285 geschrapte ondernemingen meer dan in 2018 (1.531 geschrapte ondernemingen) en het hoogste resultaat van de periode 2016-2019. De in 2019 geregistreerde schrappingen situeren zich voornamelijk binnen het onderhoud en de reparatie van motorvoertuigen (G45.2; 807 geschrapte ondernemingen) en binnen de handel in auto's en lichte bestelwagens (G45.11; 758 geschrapte ondernemingen). Die laatste subsector kende ook de grootste stijging van het aantal schrappingen van ondernemingen in 2019 geregistreerd, er werden 180 schrappingen meer geregistreerd. Hoewel het aantal geschrapte ondernemingen in 2019 stabiel is gebleven voor de handel in andere motorvoertuigen (G45.19; 37 geschrapte ondernemingen) en de groothandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen (G45.31; 57 geschrapte ondernemingen), is het gedaald in de handel in en onderhoud en reparatie van motorfietsen en delen en toebehoren van motorfietsen (G45.4; 69 geschrapte ondernemingen in 2019 tegenover 76 geschrapte ondernemingen het jaar ervoor).

Conclusie: het jaar 2020 was negatief voor de handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) in zijn geheel. De omzet van de sector daalde en er werd minder gestaag geïnvesteerd dan gewoonlijk, zodat een drempelniveau voor de beschouwde periode werd bereikt. Ook de tewerkstelling in voltijdequivalenten daalde, zodat in 2020 ook hier het laagste peil wordt vastgesteld. De loonmassa in gekrompen en het aantal werkgevers in de sector daalde voor de tweede keer op rij. De door de coronapandemie veroorzaakte activiteitsdaling heeft dus gevolgen gehad op de omzet. Die activiteitsdaling, in combinatie met de beperkende maatregelen die de regering genomen heeft om de gezondheid van de Belgen maximaal te vrijwaren, heeft eveneens gewogen op de tewerkstelling in de sector. Gelukkig werden er steunmaatregelen ingevoerd om eventuele schade door stopzetting of vertraging van activiteiten te beperken. Overigens zijn het aantal failliet verklaarde ondernemingen en het aantal ten gevolge van die faillissementen verloren gegane banen aanzienlijk gedaald in 2020. Op het eerste gezicht zou men zich verheugen over een dergelijk positief resultaat, het enige positief punt voor de handel en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen, maar we herinneren eraan dat er moratoria in het leven geroepen zijn om sommige ondernemingen die zonder het opduiken van het COVID-19-pandemie niet gedwongen zouden zijn geweest hun zaak te sluiten te beschermen. De cijfers moeten dus met het nodige voorbehoud worden geïnterpreteerd. Ten slotte bereikte het aantal btw-plichtigen en opgerichte ondernemingen in 2019 een piek, wat gunstig is voor de sector. Daarentegen bereikte ook het aantal geschrapte ondernemingen in 2019 zijn hoogste resultaat. De ondernemersdynamiek blijft desalniettemin positief in 2019, met een groter aantal opgerichte dan geschrapte ondernemingen.

4.3.2. Groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46)

In 2020 kende de **omzet** van de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46), een omzetsdaling van 7,4 % ten opzichte van 2019. De omzet van de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen, bleef dus steken op 351,8 miljard euro tegenover 379,8 miljard euro het jaar ervoor. De omzet in de groothandel in zijn geheel was al voor de eerste keer gedaald in 2019 (-2,8 miljard euro op jaarbasis), maar de in 2020 geregistreerde daling was aanzienlijk groter (-28 miljard euro). Dat slechte resultaat van de omzet is hoofdzakelijk te wijten aan de daling in de groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten (G46.71; -12 miljard euro), de groothandel in andere intermediaire producten (G46.76; -8,1 miljard euro) of de groothandel in chemische producten (G46.75; -4,4 miljard euro). Hoewel de meeste subsectoren die deel uitmaken van de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46) gekrompen zijn in 2020, kon de sector wel rekenen op een stijging van de omzet in de groothandel in farmaceutische producten (G46.46; +2,2 miljard euro), de handelsbemiddeling in goederen, algemeen assortiment (G46.19; +1 miljard euro) en de groothandel in computers, randapparatuur en software (G46.51; +782,5 miljoen euro). We merken nog op dat de groothandel in farmaceutische producten (G46.46); de groothandel in chemische producten (G46.75) en de groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten (G46.71) een aanzienlijk deel van de omzet vormen van de groothandel met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen en respectievelijk 13,4 %, 11,7 % en 11,3 % van de omzet van G46 vertegenwoordigen.

De **investeringen** in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46), zijn in 2020 gekrompen (-9,4 % ten opzichte van 2019). Ze bedragen 2 miljard euro in 2020 tegenover meer dan 2,2 miljard euro het jaar ervoor, een daling dus van 212,2 miljoen euro. De investeringen daalden in de meeste subsectoren van de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen. De grootste daling is waar te nemen in de groothandel in chemische producten (G46.75; -37,6 miljoen euro), in de groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair (G46.73; -31,2 miljoen euro) en in de groothandel in granen, ruwe tabak, zaden en veevoeders (G46.21; -23,9 miljoen euro). De investeringen stegen daarentegen voornamelijk in de groothandel in farmaceutische producten (G46.46; +63,8 miljoen euro), in de handelsbemiddeling gespecialiseerd in andere goederen (G46.18; +7,9 miljoen euro) en in de groothandel in vlees en vleesproducten (G46.32; +5,9 miljoen euro). In 2020 gebeurden de investeringen in de groothandel in zijn geheel vooral in de groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair (G46.73), de groothandel in farmaceutische producten (G46.46) en de groothandel in andere machines en werktuigen (G46.69), die respectievelijk 10,7 %, 8,9 % en 8,5 % vertegenwoordigen van de investeringen in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen.

De **tewerkstelling** in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46) noteerde een eerder beperkte daling van het aantal tewerkgestelde personen op basis van het aantal **arbeidsplaatsen** (-0,4 % in 2020 op jaarbasis, of 797 arbeidsplaatsen minder), terwijl de sector in 2019 zijn beste resultaat had behaald met 186.649 arbeidsplaatsen. De arbeidsplaatsen die verloren gingen in de groothandel gingen voornamelijk verloren in de groothandel in elektronische en telecommunicatieapparatuur en delen daarvan (G46.52; -273 arbeidsplaatsen), in de groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten (G46.43; -265 arbeidsplaatsen), in de groothandel in kleding en schoeisel (G46.42; -175 arbeidsplaatsen) en in de groothandel in andere consumentenartikelen (G46.49; -172 arbeidsplaatsen). De tewerkstelling in termen van arbeidsplaatsen kende daarentegen een stijgende tendens in de groothandel in andere voedingsmiddelen, met inbegrip van vis en schaal- en weekdieren (G46.38; +416 banen), de groothandel in chemische producten (G46.75; +122 banen) en de groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair (G46.73; +121 banen). De impact van de gezondheidscrisis is dan ook slechts in beperkte mate te merken in het globaal aantal arbeidsplaatsen van de groothandel. Die situatie is te danken aan de steunmaatregelen (onder andere de tijdelijke werkloosheid of de coronawerkloosheid) die de Belgische regering genomen heeft tijdens de pandemie om de arbeidsplaatsen maximaal te vrijwaren. De conclusies zijn echter anders als uitgegaan wordt van de voltijdequivalenten. De **tewerkstelling** in aantal **voltijdequivalenten** (vte) in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46), is aanzienlijk sterker

gedaald in 2020. Het aantal vte bedraagt 155.396 in 2020 tegenover 167.376 in 2019. Dat is een verlies van 11.980 vte, of een daling op jaarbasis van 7,2 %. Hoewel de handelsbemiddeling in landbouwproducten, levende dieren en textielgrondstoffen en halffabricaten (G46.11) in 2020 een stijging met drie vte kende en de vte in de groothandel in andere voedingsmiddelen, met inbegrip van vis en schaal- en weekdieren (G46.38) stabiel zijn gebleven, hebben alle andere categorieën van de groothandel vte verloren. De grootste dalingen in vte werden genoteerd in de groothandel in andere machines en werktuigen (G46.69; -1.713 vte), de groothandel in andere consumentenartikelen (G46.49; -993 vte), de groothandel in kleding en schoeisel (G46.42; -868 vte) en de groothandel in dranken (G46.34; -828 vte). We merken nog op dat de vte zich vooral situeren in de groothandel in andere machines en werktuigen (G46.69), de groothandel in farmaceutische producten (G46.46) en de groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair (G46.73), die respectievelijk 16,7 %, 10,6 % en 9,5 % vertegenwoordigen van de vte in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen.

De **loonmassa** in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen. (G46) kromp in 2020 met 4 %, na in 2019 een piek bereikt te hebben. Zo blijft de loonmassa steken op bijna 8,3 miljard euro terwijl ze in 2019 bijna 8,6 miljard euro bedroeg. De loonmassa wordt voornamelijk gegenereerd in de groothandel in andere machines en werktuigen (G46.69; 1,4 miljard euro), de groothandel in farmaceutische producten (G46.46; 1,2 miljard euro), de groothandel in computers, randapparatuur en software (G46.51; 628,6 miljoen euro) en de groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair (G46.73; 628 miljoen euro). Die vier handelscategorieën vertegenwoordigen respectievelijk 16,4 %, 14,5 %, 7,6 % en 7,6 % van de loonmassa van de groothandel, m.a.w. bijna de helft van de uitbetaalde verloning in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen. De sterkste dalingen in waarde van de loonmassa worden genoteerd in de groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten (G46.43; -37 miljoen euro), de groothandel in andere machines en werktuigen (G46.69; -33,6 miljoen euro) en de groothandel in andere consumentenartikelen (G46.49; -31,9 miljoen euro).

De groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46), telt in 2020 16.216 **werkgevers**. Dat is een daling van 1,8 % ten opzichte van 2019, of 291 werkgevers minder. Het aantal werkgevers vertoont trouwens een dalende tendens en bereikt in 2020 zijn laagste peil van de periode 2016-2020. De groothandel in andere machines en werktuigen (G46.69) is de grootste sector binnen de groothandel, met 2.731 werkgevers in 2020, of 16,8 % van de werkgevers in de groothandel (G46), gevolgd door de groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair (G46.73; 1.523 werkgevers) en de groothandel in andere consumentenartikelen (G46.49; 1.112 werkgevers). De grootste daling van het aantal werkgevers in 2020 is vast te stellen in de groothandel in andere consumentenartikelen (G46.49; -47 werkgevers), gevolgd door de groothandel in andere intermediaire producten (G46.76; -34 werkgevers), de groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten (G46.43; -24 werkgevers), de groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair (G46.73; -23 werkgevers) en de groothandel in kleding en schoeisel (G46.42; -22 werkgevers).

486 ondernemingen werden in 2020 **failliet** verklaard in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46). Dat is een daling van 32,7 % ten opzichte van 2019, of 236 faillissementen minder. Dat resultaat, dat relatief lager blijkt te zijn dan gewoonlijk, is met zekerheid toe te schrijven aan de verschillende moratoria die de regering had ingevoerd om het aantal ondernemingen dat in 2020 failliet werd verklaard te beperken, aangezien die faillissementen rechtstreeks te wijten zouden kunnen zijn aan de activiteitsdaling veroorzaakt door de COVID-19-pandemie. Het faillissementencijfer moet dus met voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. De in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46), geregistreerde faillissementen situeren zich binnen de handelsbemiddeling in goederen, algemeen assortiment (G46.19; 59 faillissementen), de handelsbemiddeling gespecialiseerd in andere goederen (G46.18; 35 faillissementen) en de groothandel in kleding en schoeisel (G46.42; 32 faillissementen). De voornaamste daling van het aantal faillissementen situeert zich binnen de handelsbemiddeling in goederen, algemeen assortiment (G46.19; -29 faillissementen), de groothandel in andere machines en werktuigen (G46.69; -24 faillissementen), de groothandel in andere intermediaire producten (G46.76; -20 faillissementen) en de groothandel in dranken (G46.34; -18 faillissementen). Enkele takken van de groothandel werden ondanks alles toch geconfronteerd met een stijging van het aantal geregistreerde faillissementen, met name de

handelsbemiddeling in meubelen, huishoudelijke artikelen en ijzerwaren (G46.15; +3 faillissementen) en de groothandel in kleding en schoeisel (G46.42; +2 faillissementen).

In 2020 gingen in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46) 799 **banen verloren ten gevolge van die faillissementen**. Dat zijn 39 minder banen die verloren gingen dan in 2019 en het laagste resultaat in de periode 2016-2020. Dat resultaat wekt echter geen verbazing, enerzijds omdat het aantal failliet verklaarde ondernemingen in 2020 daalde en anderzijds omdat het aantal verloren banen ten gevolge van een faillissement sinds 2016 algemeen gezien een dalende tendens vertoont. De in 2020 verloren gegane banen situeren zich voornamelijk in de groothandel in kleding en schoeisel (G46.42; 237 verloren banen), de niet-gespecialiseerde groothandel (G46.90; 49 verloren banen) of de handelsbemiddeling in goederen, algemeen assortiment (G46.19; 42 verloren banen). Het aantal verloren banen ten gevolge van faillissementen daalde sterk in de handel in goederen, algemeen assortiment (G46.19; 63 verloren banen minder dan in 2019), de groothandel in andere voedingsmiddelen, met inbegrip van vis en schaal- en weekdieren (G46.38; 61 verloren banen minder) en de groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair (G46.73; 40 verloren banen minder). Ondanks een globale daling van het aantal verloren banen ten gevolge van faillissementen in 2020, steeg het aantal verloren banen in een aantal takken van de groothandel. We vermelden onder andere de groothandel in kleding en schoeisel (G46.42; 210 meer verloren arbeidsplaatsen), de niet-gespecialiseerde groothandel (G46.90; 39 meer verloren arbeidsplaatsen) en de groothandel in uurwerken en sieraden (G46.48; 17 meer verloren arbeidsplaatsen).

Voor wat het **ondernemerschap** betreft, beperken de gegevens die op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld beschikbaar zijn zich tot 2019. Het is dus nog niet mogelijk de potentiële impact van de COVID-19-pandemie op de ondernemersdynamiek te bepalen.

In 2019 telde de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46) 57.466 **btw-plichtige ondernemingen**, zijnde 260 btw-plichtige ondernemingen minder dan in 2018. Het is trouwens het tweede jaar op rij dat het aantal btw-plichtigen in de groothandel daalt, en zo in 2019 zijn laatste peil van de periode 2016-2019 inzake btw-plichtigen bereikt. Die btw-plichtigen situeren zich voornamelijk in de handelsbemiddeling in goederen, algemeen assortiment (G46.19; 6.491 btw-plichtigen), in de handelsbemiddeling gespecialiseerd in andere goederen (G46.18; 4.015 btw-plichtigen) en in de groothandel in andere machines en werktuigen (G46.69; 3.917 btw-plichtigen). Het aantal btw-plichtigen daalde voornamelijk in de groothandel in andere consumentenartikelen (G46.4; -239 btw-plichtigen). In die subsector waren er meerdere takken die actief hebben bijgedragen tot de daling van het aantal btw-plichtigen in de groothandel in zijn geheel, namelijk de groothandel in textiel (G46.41; -40 btw-plichtigen), de groothandel in kleding en schoeisel (G46.42; -56 btw-plichtigen), de groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten (G46.43; -38 btw-plichtigen), de groothandel in porselein, glaswerk en reinigingsmiddelen (G46.44; -52 btw-plichtigen) en de groothandel in huismeubilair, tapijten en verlichtingsapparatuur (G46.47; -40 btw-plichtigen). Het aantal btw-plichtigen daalde eveneens aanzienlijk in de groothandel in andere machines en werktuigen (G46.69; -36 btw-plichtigen) en de niet-gespecialiseerde groothandel (G46.90; -32 btw-plichtigen). Hoewel de groothandel in het algemeen een daling van het aantal btw-plichtige ondernemingen kende, noteerden sommige takken een stijging in 2019, met name de handelsbemiddeling in meubelen, huishoudelijke artikelen en ijzerwaren (G46.15; +44 btw-plichtigen) en de groothandel in andere voedingsmiddelen, met inbegrip van vis en schaal- en weekdieren (G46.38; +40 btw-plichtigen).

In 2019 werden 3.902 **ondernemingen opgericht** in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46). Er werden dus 217 ondernemingen meer opgericht dan in 2018. Die nieuwe ondernemingen werden voornamelijk opgericht in de handelsbemiddeling in goederen, algemeen assortiment (G46.19; 759 opgerichte ondernemingen), de handelsbemiddeling gespecialiseerd in andere goederen (G46.18; 422 opgerichte ondernemingen), de handelsbemiddeling in meubelen, huishoudelijke artikelen en ijzerwaren (G46.15; 284 opgerichte ondernemingen) en de handelsbemiddeling in voedings- en genotmiddelen (G46.17; 194 opgerichte ondernemingen). Op het niveau van de subsectoren kenden de groothandel in andere consumentenartikelen (G46.4) en de groothandel in voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen (G46.3) eveneens een aanzienlijke stijging van het aantal opgerichte ondernemingen, met respectievelijk 545 en 466 opgerichte ondernemingen in 2019. De globale stijging van het aantal opgerichte ondernemingen in de groothandel is voornamelijk toe te schrijven aan de handelsbemiddeling in meubelen, huishoudelijke artikelen en

ijzerwaren (G46.15; +74 opgerichte ondernemingen) en aan de handelsbemiddeling in goederen, algemeen assortiment (G46.19; +63 opgerichte ondernemingen). Sommige takken van de groothandel kenden echter een daling van het aantal opgerichte ondernemingen, met name de handelsbemiddeling gespecialiseerd in andere goederen (G46.18; 19 opgerichte ondernemingen minder dan in 2018), de groothandel in kleding en schoeisel (G46.42; 17 opgerichte ondernemingen minder) en de handelsbemiddeling in hout en bouwmaterialen (G46.13; 11 opgerichte ondernemingen minder).

In 2019 steeg het aantal **schrappingen van ondernemingen** in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46) voor het tweede jaar op rij. De sector telde in 2019 4.164 geschrapte ondernemingen tegenover 4.015 geschrapte ondernemingen het jaar ervoor. Die schrappingen situeren zich voornamelijk in de handelsbemiddeling in goederen, algemeen assortiment (G46.19; 762 geschrapte ondernemingen), de handelsbemiddeling gespecialiseerd in andere goederen (G46.18; 451 geschrapte ondernemingen) en de handelsbemiddeling in meubelen, huishoudelijke artikelen en ijzerwaren (G46.15; 240 geschrapte ondernemingen). Op het niveau van de subsectoren kenden de groothandel in andere consumentenartikelen (G46.4) en de groothandel in voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen (G46.3) eveneens een aanzienlijk aantal schrappingen van ondernemingen, met respectievelijk 700 en 436 geschrapte ondernemingen in 2019. De stijging van het aantal schrappingen in de groothandel in zijn geheel is voornamelijk toe te schrijven aan de stijging van het aantal geschrapte ondernemingen in de handelsbemiddeling in goederen, algemeen assortiment (G46.19; +87 geschrapte ondernemingen), de groothandel in farmaceutische producten (G46.46; +32 geschrapte ondernemingen) en de groothandel in andere machines en werktuigen (G46.69; +30 geschrapte ondernemingen). Andere takken van de groothandel kenden daarentegen een daling van het aantal geschrapte ondernemingen, waardoor de globale stijging in sector G46 beperkt bleef. We vermelden onder andere de groothandel in andere consumentenartikelen (G46.49; -40 geschrapte ondernemingen), de handelsbemiddeling gespecialiseerd in andere goederen (G46.18; -19 geschrapte ondernemingen) en de handelsbemiddeling in textiel, kleding, bont, schoeisel en lederwaren (G46.16; -18 geschrapte ondernemingen).

Conclusie: het jaar 2020 was negatief voor de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46). Op het vlak van de activiteitsindicatoren daalde de omzet van de groothandel immers voor de tweede keer, maar er werd eveneens een daling van de investeringen genoteerd, die zakten tot het bodempeil van de periode 2016-2020. De tewerkstelling in voltijdequivalenten daalde sterk, zodat in 2020 ook hier het laagste peil wordt vastgesteld. De loonmassa en het aantal werkgevers daalden eveneens. Het aantal werkgevers in de groothandel daalt trouwens voor het derde jaar op rij. De door de coronapandemie veroorzaakte activiteitsdaling heeft dus gevolgen gehad op de omzet. Die activiteitsdaling, in combinatie met de beperkende maatregelen genomen door de regering, in het bijzonder de tijdelijke sluiting van niet-essentieel geachte winkels, woog in 2020 zwaar op de tewerkstelling in de sector. Gelukkig werden er steunmaatregelen ingevoerd om eventuele schade door stopzetting of vertraging van activiteiten te beperken. Overigens zijn het aantal failliet verklaarde ondernemingen en het aantal ten gevolge van die faillissementen verloren gegane banen aanzienlijk gedaald in 2020. Op het eerste gezicht zou men zich verheugen over een dergelijk positief resultaat, het enige positief punt voor de groothandel in 2020, maar we herinneren eraan dat er moratoria in het leven geroepen zijn om sommige ondernemingen die zonder het opduiken van het COVID-19-pandemie hun activiteiten probleemloos voortgezet zouden hebben te beschermen. De resultaten moeten dus voorzichtig geïnterpreteerd worden. Ten slotte was het aantal opgerichte ondernemingen in 2019 opnieuw gestegen na een daling gedurende twee opeenvolgende jaren, wat gunstig is voor de sector. Het aantal geschrapte ondernemingen nam echter toe en bereikte zijn hoogste niveau in 2019, terwijl het aantal btw-plichtige ondernemingen daalde en een dieptepunt voor de periode 2016-2019 bereikte. De ondernemersdynamiek is in 2019 dan ook voor het tweede jaar op rij negatief, met een aantal opgerichte ondernemingen dat lager ligt dan het aantal geschrapte ondernemingen.

4.3.3. Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47)

In tegenstelling tot de autohandel en de groothandel kende de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47), een lichte stijging van zijn **omzet** in 2020 (+1,4 % ten opzichte van 2019). Zo bedroeg de omzet van de detailhandel bijna 103,6 miljard euro in 2020 en vertoont die al meerdere jaren een stijgende tendens. De detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11), die in 2020 op zijn eentje 45,8 % van de omzet van de kleinhandel vertegenwoordigde, noteerde trouwens een stijging van zijn omzet met 7,6 % in dezelfde periode. De verkoop op afstand (G47.91; 6,3 % van de kleinhandel) en de detailhandel in farmaceutische producten in gespecialiseerde winkels (G47.73; 6 % van de kleinhandel), die eveneens belangrijke takken van de detailhandel zijn, noteerden eveneens een stijging van hun omzet, met respectievelijk 43,4 % en 5,1 % in 2020. De stijging van de omzet van de verkoop op afstand (G47.91) is in 2020 trouwens de grootste stijging in percentage van alle takken van de kleinhandel. Andere takken kenden daarentegen een duidelijke daling van hun omzet in 2020. Dat is onder meer het geval voor de overige detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.99; -38,4 % op jaarbasis), de detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72; -34,4 %), de detailhandel in tabaksproducten in gespecialiseerde winkels (G47.26; -25,1 %) en de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; -25 %). De detailhandel werd in 2020 echter zwaar op de proef gesteld door de lockdownmaatregelen die de Belgische overheid nam om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Als niet-essentieel beschouwde winkels hebben hun deuren zelfs meerdere weken moeten sluiten. Gedurende enige tijd werd de capaciteit van het aantal klanten dat winkels mochten ontvangen beperkt (afhankelijk van de oppervlakte van het gebouw) en het angstklimaat weerhield er sommige mensen mogelijks van zich in de menigte te begeven om te gaan shoppen. Om die problemen deels te verhelpen werden het gebruik van "click and collect" (iets aankopen via een website en dan ophalen in de winkel) en het versturen van pakjes eveneens aangemoedigd.

Hoewel de omzet steeg, zakten de **investeringen** in 2020 met 11,9 % in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47). Ze bleven aldus steken op 2,2 miljard euro, de laagste investeringen in de beschouwde periode. De investeerders hebben zonder twijfel besloten hun geplande investeringen uit te stellen door de slechte conjunctuur en het lage ondernemersvertrouwen. In de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11), die 45,1 % van de investeringen van de kleinhandel (of 1 miljard euro) vertegenwoordigt, volgen de investeringen dezelfde tendens, met een daling van 10,1 % ten opzichte van 2019. Ook andere takken van de kleinhandel, met minder omvangrijke investeringen, kenden een aanzienlijke daling ervan in 2020. Het gaat hier onder meer om de markt- en straathandel in textiel, kleding en schoeisel (G47.82; -42,5 %), de markt- en straathandel in andere artikelen (G47.89; -32,3 %), de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; -36,5 %), de detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72; -26,7 %), de detailhandel in spellen en speelgoed in gespecialiseerde winkels (G47.65; -26,6 %), de detailhandel in elektrische huishoudapparaten in gespecialiseerde winkels (G47.54; -24,6 %) of de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.19; -23,7 %). In meerdere takken van de kleinhandel werden echter meer investeringen gedaan in 2020 dan in 2019, bijvoorbeeld in de markt- en straathandel in voedings- en genotmiddelen (G47.81; +9,9 %), de verkoop op afstand (G47.91; +16,8 %), de detailhandel in groenten en fruit in gespecialiseerde winkels (G47.21; +41,4 %) of de detailhandel in vis en schaal- en weekdieren in gespecialiseerde winkels (G47.23; +32,5 %). Die takken noteerden recordinvesteringen in de beschouwde periode. We merken nog op dat de investeringen zijn toegenomen in de detailhandel in ijzerwaren, verf en glas in gespecialiseerde winkels (G47.52; +16,3 %), maar dat de investeringen in die tak cyclisch lijken te zijn en een jaar op twee toenemen.

Ondanks een stijging van de omzet noteerde de **tewerkstelling** in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47), een eerder beperkte daling van het aantal tewerkgestelde personen op basis van het aantal **arbeidsplaatsen** (-0,5 % in 2020 op jaarbasis, of 1.312 arbeidsplaatsen minder), terwijl de sector in 2019 zijn beste resultaat had behaald met 259.848 arbeidsplaatsen. Die daling van het aantal arbeidsplaatsen in de detailhandel viel samen met een aanzienlijke stijging van het aantal arbeidsplaatsen in de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11; + 3.410

arbeidsplaatsen), de dominerende tak van de kleinhandel met 93.730 banen in 2020 (of 36,3 % van de arbeidsplaatsen in de detailhandel). De globale dalende tendens is voornamelijk te wijten aan drie takken van de detailhandel, namelijk de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; -2.515 arbeidsplaatsen), de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.19; -1.209 arbeidsplaatsen) en de detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72; -853 arbeidsplaatsen). In het algemeen is de impact van de gezondheidscrisis slechts in beperkte mate te merken in het aantal arbeidsplaatsen van de kleinhandel. Die situatie is te danken aan de steunmaatregelen (onder andere de tijdelijke werkloosheid of de coronawerkloosheid) die de Belgische regering genomen heeft tijdens de pandemie om de arbeidsplaatsen maximaal te vrijwaren. De conclusies zijn echter anders als uitgegaan wordt van de tewerkstelling gemeten in voltijdequivalenten. De **tewerkstelling** in aantal **voltijdequivalenten** (vte) kende immers een opvallender daling in 2020. Het aantal vte in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47), bedraagt 181.431 in 2020 tegenover 200.706 in 2019. Dat is een verlies van 19.275 vte of een daling op jaarbasis van 9,6 % en het slechtste resultaat van de beschouwde periode. Die verloren gegane vte situeren zich voornamelijk in de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; -6.749 vte), de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.19; -2.150 vte), de detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72; -1.514 vte), de detailhandel in meubelen, verlichtingsbenodigdheden en andere huishoudelijke artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.59; -1.389 vte) en de overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78; -1.181 vte). Op een meer geaggregeerd niveau situeert de daling van het aantal vte zich vooral in de detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.7; -11.245 vte), de detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.5; -3.237 vte) en de detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.6; -1.384 vte). Ten slotte merken we nog op dat slechts twee takken van de kleinhandel in 2020 een stijging van het aantal vte noteerden: de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11; +1.526 vte) en de detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.74; +14 vte).

De **loonmassa** in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47) daalde in 2020 met 6,7 %. De loonmassa bleef in 2020 dan ook steken op bijna 6,3 miljard euro terwijl ze in 2019 een piek had bereikt met bijna 6,7 miljard euro. Een groot deel van de loonmassa van sector G47 is afkomstig van de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11), die goed is voor bijna 2,6 miljard euro (of 41,1 % van de totale verloning in sector G47 in 2020). Andere takken van de detailhandel vertegenwoordigen eveneens een aanzienlijk deel van de loonmassa: de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; 536,4 miljoen euro), de detailhandel in farmaceutische producten in gespecialiseerde winkels (G47.73; 431,4 miljoen euro) en de detailhandel in meubelen, verlichtingsbenodigdheden en andere huishoudelijke artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.59; 366,3 miljoen euro). Enkel de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11), de detailhandel in vlees en vleesproducten in gespecialiseerde winkels (G47.22) en de detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.74) noteerden in 2020 een stijging van hun loonmassa ten opzichte van 2019. In alle andere takken van de detailhandel daalde de loonmassa in 2020, waarbij de opvallendste dalingen waargenomen werden in de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; -183,2 miljoen euro) of de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.19; -70,2 miljoen euro).

Het **aantal werkgevers** in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47) vertoonde eveneens een dalende tendens in 2020 en ging van 28.128 werkgevers in 2019 naar 27.846 werkgevers in 2020, m.a.w. 282 werkgevers minder (-1 % op jaarbasis). De daling van het aantal werkgevers deed zich vooral voor in de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; -140 werkgevers), de detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72; -79 werkgevers) en de detailhandel in kranten en kantoorbehoeften in gespecialiseerde winkels (G47.62; -53 werkgevers). Het aantal werkgevers daalde daarentegen in mindere mate in de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11; +64 werkgevers), de verkoop op afstand (G47.91; +22 werkgevers) en de detailhandel in boeken in gespecialiseerde winkels (G47.61; +17 werkgevers). Ten slotte zijn de belangrijkste takken van de kleinhandel voor wat het aantal werkgevers betreft in 2020 de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en

genotmiddelen overheersen (G47.11; 3.740 werkgevers), de detailhandel in farmaceutische producten in gespecialiseerde winkels (G47.73; 3.193 werkgevers) en de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; 3.044 werkgevers).

931 ondernemingen werden in 2020 **failliet** verklaard in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47). Dat is een daling van 35,3 % ten opzichte van 2019, of 507 faillissementen minder. Dat resultaat, dat relatief lager blijkt te zijn dan gewoonlijk, is meer dan waarschijnlijk toe te schrijven aan de verschillende moratoria die de regering had ingevoerd om het aantal ondernemingen dat in 2020 failliet werd verklaard te beperken, aangezien die faillissementen rechtstreeks te wijten zouden kunnen zijn aan de activiteitsdaling veroorzaakt door de COVID-19-pandemie. Het faillissementencijfer moet dus met voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. De in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47) geregistreerde faillissementen situeren zich voornamelijk in de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11; 181 faillissementen), de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; 123 faillissementen), de overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78; 50 faillissementen) en de detailhandel in meubelen, verlichtingsbenodigdheden en andere huishoudelijke artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.59; 49 faillissementen). We merken nog op dat, hoewel het aantal faillissementen in de meeste takken van de kleinhandel gedaald is, sommige takken toch een stijging van het aantal failliet verklaarde ondernemingen hebben vastgesteld. Dat is het geval voor de detailhandel in vis en schaal- en weekdieren in gespecialiseerde winkels (G47.23; 11 faillissementen in 2020 tegenover 4 faillissementen in 2019), de overige detailhandel in voedingsmiddelen in gespecialiseerde winkels (G47.29; 28 faillissementen in 2020 tegenover 25 faillissementen in 2019), de detailhandel in audio- en video-opnamen in gespecialiseerde winkels (G47.63; 3 faillissementen in 2020 tegenover 1 faillissement in 2019) en de detailhandel in spellen en speelgoed in gespecialiseerde winkels (G47.65; 11 faillissementen in 2020 tegenover 4 faillissementen in 2019). Die stijgingen van het aantal faillissementen moeten echter gerelativeerd worden omdat, met uitzondering van de detailhandel in audio- en video-opnamen in gespecialiseerde winkels (G47.63), de drie andere takken in 2019 een aantal faillissementen noteerden dat lager lag dan gewoonlijk.

Ondanks de opvallende daling van het aantal faillissementen in 2020 gingen 3.693 **banen verloren ten gevolge van die faillissementen** in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47). Dat is een stijging van 1.433 verloren banen ten opzichte van 2019 en het hoogste resultaat van de periode 2016-2020. Dat betekent dat het voornamelijk grotere handelszaken zijn die in 2020 getroffen werden door een faillissement. De ten gevolge van faillissementen verloren gegane banen situeren zich in 2020 met name in de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; 1.049 verloren banen), de detailhandel in meubelen, verlichtingsbenodigdheden en andere huishoudelijke artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.59; 655 verloren banen) en de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11; 290 verloren banen). Hoewel de verloren banen in 2020 het laagste resultaat van de periode noteren voor G47.11, bereiken ze wel een piek voor G47.59, waar de verloren banen van 63 in 2019 stijgen tot 655 in 2020. De detailhandel in meubelen, verlichtingsbenodigdheden en andere huishoudelijke artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.59; 592 verloren banen meer dan in 2019) bevindt zich trouwens in de top drie van grootste stijgingen van het aantal verloren banen ten gevolge van faillissementen in 2020, samen met de detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72; 754 meer verloren banen) en de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; 510 meer verloren banen). Het aantal verloren banen ten gevolge van faillissementen is in 2020 echter gedaald in sommige takken van de detailhandel, zoals de detailhandel in brood, banketbakkerswerk en suikerwerk in gespecialiseerde winkels (G47.24; 165 verloren banen minder dan in 2019, of 43 verloren banen in 2020), de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11; 140 verloren banen minder), de overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78; 76 verloren banen minder) en de overige detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.99; 38 verloren banen minder). Die 4 takken kennen overigens hun laagste resultaat van de geanalyseerde periode. Dat is waarschijnlijk te wijten aan de daling van de faillissementen in die 4 takken van de detailhandel.

Voor wat het **ondernemerschap** betreft, beperken de gegevens die op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld beschikbaar zijn zich tot 2019. Het is dus nog niet mogelijk de potentiële impact van de COVID-19-pandemie op de ondernemersdynamiek te bepalen.

In 2019 telde de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47) 96.505 **btw-plichtige ondernemingen**, zijnde 568 btw-plichtige ondernemingen meer dan in 2018. Dat is trouwens het beste resultaat voor de btw-plichtige ondernemingen in de detailhandel, dat in de periode 2016-2019 een stijgende tendens vertoont. De btw-plichtigen situeren zich vooral in de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; 9.051 btw-plichtigen), de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11; 8.872 btw-plichtigen), de verkoop op afstand (G47.91; 8.087 btw-plichtigen) en de overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78; 7.567 btw-plichtigen). De sterkste daling van het aantal btw-plichtigen is waar te nemen in de overige detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.99; -876 btw-plichtigen), de detailhandel in textiel in gespecialiseerde winkels (G47.51; -143 btw-plichtigen), de detailhandel in kranten en kantoorbehoeften in gespecialiseerde winkels (G47.62; -137 btw-plichtigen), de detailhandel in computers, randapparatuur en software in gespecialiseerde winkels (G47.41; -115 btw-plichtigen) en de detailhandel in audio- en videoapparatuur in gespecialiseerde winkels (G47.43; -113 btw-plichtigen). Het is hoofdzakelijk de verkoop op afstand (G47.91) die het aantal btw-plichtigen in de detailhandel in 2019 de hoogte in gedreven heeft, aangezien deze tak van de handel in 2019 een stijging van 1.905 btw-plichtigen kende ten opzichte van 2018. Ook andere takken noteerden een stijging van het aantal btw-plichtigen in 2019, met name de markt- en straathandel in andere artikelen (G47.89; +126 btw-plichtigen), de markt- en straathandel in voedings- en genotmiddelen (G47.81; +99 btw-plichtigen) en de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; +76 btw-plichtigen).

In 2019 werden 9.353 **ondernemingen opgericht** in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47). Dat is het beste resultaat van de periode 2016-2019 en een stijging van 815 opgerichte ondernemingen ten opzichte van 2018 (+9,5 % op jaarbasis). De verkoop op afstand (G47.91) is de tak waarin 2019 de meeste ondernemingen werden opgericht: 2.570 geregistreerde oprichtingen (tegenover 1.650 oprichtingen het jaar voordien). Er werden eveneens veel ondernemingen opgericht binnen de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; 836 opgerichte ondernemingen), de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11; 787 opgerichte ondernemingen), de overige detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.99; 518 opgerichte ondernemingen) en de overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78; 503 opgerichte ondernemingen). Hoewel de stijging van het aantal opgerichte ondernemingen in de detailhandel in zijn geheel in 2019 voornamelijk toe te schrijven is aan de stijging van het aantal opgerichte ondernemingen in de verkoop op afstand (G47.91; +965 oprichtingen ten opzichte van 2018), kenden ook de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; +63 oprichtingen) en de markt- en straathandel in andere artikelen (G47.89; +35 oprichtingen) een stijging van het aantal opgerichte ondernemingen, zij het in mindere mate. Sommige takken van de detailhandel kenden daarentegen een daling van het aantal opgerichte ondernemingen in 2019, met name de overige detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.99; -97 oprichtingen), de markt- en straathandel in voedings- en genotmiddelen (G47.81; -77 oprichtingen) en de detailhandel in ijzerwaren, verf en glas in gespecialiseerde winkels (G47.52; -43 oprichtingen). Die takken bereiken trouwens hun laagste aantal opgerichte ondernemingen van de periode 2016-2019.

In 2019 bleef het aantal **schrappingen van ondernemingen** in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47), zijn stijgende tendens voortzetten. Er werden immers 8.188 geschrapt, tegenover 7.619 geschrapte ondernemingen in 2018. Dat zijn dus 569 meer schrappingen van ondernemingen (of een stijging van 7,5 % op jaarbasis). Die schrappingen situeren zich voornamelijk in de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71; 825 schrappingen), de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11; 794 schrappingen), de verkoop op afstand (G47.91; 771 schrappingen), de overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78; 597 schrappingen) en de overige detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.99; 515 schrappingen). Het aantal geschrapte ondernemingen in die takken van de kleinhandel bereikte zijn hoogste niveau in 2019. Daarnaast laten 3 van deze 5 takken het grootste aantal bijkomende schrappingen optekenen: 181 bijkomende schrappingen voor de verkoop op afstand (G47.91), 110 schrappingen meer voor de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11) en 98 schrappingen meer voor de overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78). Meerdere takken

van de detailhandels kenden dan weer een daling van het aantal geschrapte ondernemingen in 2019, zoals de detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72; -22 schrappingen), de markt- en straathandel in andere artikelen (G47.89; -20 schrappingen), de detailhandel in kranten en kantoorbehoeften in gespecialiseerde winkels (G47.62; -18 schrappingen) en de detailhandel in groenten en fruit in gespecialiseerde winkels (G47.21; -17 schrappingen).

Conclusie: de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47), kende in 2020 een gemengd jaar. Op het vlak van de activiteitsindicatoren heeft de detailhandel de stijgende tendens van zijn omzet voortgezet en een piek geregistreerd, terwijl de investeringen sterk daalden, tot het laagste niveau van de periode 2016-2020. De tewerkstelling in voltijdequivalenten daalde sterk, zodat in 2020 ook hier het laagste peil wordt vastgesteld. De loonmassa en het aantal werkgevers daalden eveneens. Het aantal werkgevers in de detailhandel daalt trouwens voor het derde jaar op rij, zodat in 2020 een bodempeil genoteerd werd. We wijzen er echter op dat er verschillen kunnen bestaan tussen de verschillende takken van de detailhandel, aangezien sommige veel zwaarder getroffen zijn dan andere door de regeringsmaatregelen ter bestrijding van de COVID-19-pandemie. De tijdelijke sluiting van niet-essentieel geachte winkels woog in 2020 inderdaad zwaar op de tewerkstelling in voltijdequivalenten in de sector. Gelukkig werden er steunmaatregelen ingevoerd om de eventuele schade door stopzetting of vertraging van activiteiten te beperken, zodat de arbeidsplaatsen slechts een relatief beperkte daling kenden in 2020. Daarnaast lag het aantal failliet verklaarde ondernemingen aanzienlijk lager dan gewoonlijk in 2020. Op het eerste gezicht zou men zich verheugen over een dergelijk positief resultaat, maar we herinneren eraan dat er moratoria in het leven geroepen zijn om sommige ondernemingen die zonder het opduiken van het COVID-19-pandemie hun activiteiten probleemloos voortgezet zouden hebben te beschermen. Dit cijfer moet dus voorzichtig geïnterpreteerd worden. Ondanks deze daling van het aantal faillissementen steeg het aantal verloren banen ten gevolge van faillissementen, wat erop wijst dat het grotere ondernemingen zijn die in 2020 gedwongen waren de boeken te sluiten. Ten slotte begon het aantal opgerichte ondernemingen in 2019 opnieuw te stijgen, na een daling in 2018, wat gunstig is voor de sector. Het aantal geschrapte ondernemingen bleef echter groeien en bereikte in 2019 zijn hoogste resultaat. De ondernemersdynamiek blijft echter positief in 2019, met een groter aantal opgerichte dan geschrapte ondernemingen. Er waren meer btw-plichtige ondernemingen in 2019, waarmee de stijgende tendens van de beschouwde periode werd voortgezet om een piek te bereiken in 2019.

4.4. Sectorfiches

Handel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45-G46-G47)

Volgens Statbel omvat die sectie de groot- en detailhandel (verkoop zonder aanbrengen van veranderingen) in alle soorten goederen en de diensten die bij de verkoop van goederen worden verleend. Groot- en detailhandel vormen de laatste schakel in de distributieketen van goederen. Onder die sectie valt ook de reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen.

Tabel 4-1. Voornaamste economische indicatoren in de handel (G45-G46-G47)

	G45-G46-G47	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	552.710,1	585.936,8	605.225,5	611.213,8	568.284,6
			6,0%	3,3%	1,0%	-7,0%
	Investerings (btw)	5.934,3	6.232,6	6.188,3	6.473,4	5.498,1
			5,0%	-0,7%	4,6%	-15,1%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	411.310	414.767	417.641	420.325	382.330
			0,8%	0,7%	0,6%	-9,0%
	Loonmassa	16.084,7	16.482,9	16.865,0	17.480,1	16.499,1
			2,5%	2,3%	3,6%	-5,6%
	Aantal werkgevers	52.424	52.569	52.260	51.878	51.228
Ondernemerschap		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	14.579	14.696	14.602	15.829	n.a.
			0,8%	-0,6%	8,4%	
	Schrappingen	11.996	12.318	13.165	14.168	n.a.
			2,7%	6,9%	7,6%	
	btw-plichtige ondernemingen	176.712	178.620	179.363	180.380	n.a.
			1,1%	0,4%	0,6%	
	Faillissementen	2.375	2.536	2.385	2.470	1.633
			6,8%	-6,0%	3,6%	-33,9%
	Banenverlies door faillissementen	4.497	3.575	3.225	3.461	4.704
			-20,5%	-9,8%	7,3%	35,9%

Bron: Statbel en RSZ

Groot- en detailhandel in en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de groot- en detailhandel in en de reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45) alle activiteiten (met uitzondering van productie en verhuur) met betrekking tot motorvoertuigen en motorfietsen, inclusief vrachtwagens. Die afdeling omvat onder andere de groot- en detailhandel in nieuwe en gebruikte motorvoertuigen en motorfietsen, het onderhoud en de reparatie van die voertuigen; de groot- en detailhandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen en motorfietsen; de handelsbemiddeling in motorvoertuigen en motorfietsen; de veilinghuizen van motorvoertuigen en motorfietsen, alsook van onderdelen en accessoires daarvan, ook via internet. Die afdeling omvat eveneens het wassen en poetsen van motorvoertuigen, enz.

Tabel 4-2. Voornaamste economische indicatoren in de groot- en detailhandel in en de reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (G45)

	45	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	109.996,6	119.575,2	122.524,0	129.185,3	112.825,3
			8,7%	2,5%	5,4%	-12,7%
	Investerings (btw)	1.365,1	1.436,8	1.508,3	1.675,1	1.215,2
			5,3%	5,0%	11,1%	-27,5%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	49.197	50.364	51.380	52.243	45.502
			2,4%	2,0%	1,7%	-12,9%
	Loonmassa	1.867,1	1.952,6	2.035,9	2.129,8	1.939,8
			4,6%	4,3%	4,6%	-8,9%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	7.170	7.257	7.262	7.243	7.166
			1,2%	0,1%	-0,3%	-1,1%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	1.903	1.910	2.379	2.574	n.a.
			0,4%	24,6%	8,2%	
	Schrappingen	1.266	1.407	1.531	1.816	n.a.
			11,1%	8,8%	18,6%	
	btw-plichtige ondernemingen	24.613	24.987	25.700	26.409	n.a.
Ondernemerschap			1,5%	2,9%	2,8%	
	Faillissementen	283	299	324	310	216
			5,7%	8,4%	-4,3%	-30,3%
	Banenverlies door faillissementen	348	341	303	363	212
			-2,0%	-11,1%	19,8%	-41,6%

Bron: Statbel en RSZ

De activiteit in de sector handel in motorvoertuigen (met inbegrip van reparaties) (G45) werd in 2020 zwaar getroffen door de COVID-19-pandemie. De **omzet** daalde in 2020 met 12,7 % tot 112,8 miljard euro en de **investerings**namen met 27,5 % af in 2020, tot 1,2 miljard euro. Die resultaten zijn hoofdzakelijk te verklaren door de daling in de verkoop van voertuigen.

De **tewerkstelling** gemeten in voltijdequivalenten daalde voor de eerste keer in de 5 geanalyseerde jaren. De tewerkstelling krimpt met 12,9 % en de **loonmassa** met 8,9 %. Het **aantal werkgevers** daalde voor het tweede jaar op rij (-1,1 %).

In 2019, het laatste jaar waarvoor gegevens met betrekking tot het ondernemerschap beschikbaar zijn, noteerde de sector een stijging van het aantal opgerichte ondernemingen met 8,2 %, met in totaal 2.574 **opgerichte ondernemingen**, of 195 ondernemingen meer dan het jaar voordien. Er waren 1.816 **schrappingen van ondernemingen**, 285 meer dan in 2018. Het nettosaldo "oprichtingen-schrappingen" blijft echter positief, wat van de sector in 2019 een netto-oprichter van ondernemingen maakt.

Ondanks de moeilijke economische context lag het aantal **faillissementen** (en **ten gevolge van faillissementen verloren banen**) lager dan het gemiddelde van de voorbije 5 jaar. Dit is waarschijnlijk toe te schrijven aan de verschillende moratoria die de regering ingevoerd heeft.

Conclusie: de sector handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G45) kende een eerder negatief resultaat in 2020. We stellen immers vast dat alle activiteitindicatoren (omzet en investeringen) en alle tewerkstellingsindicatoren erop achteruit gaan (vte, loonmassa en aantal werkgevers). Voor wat de drie andere indicatoren van de ondernemersdynamiek die in 2019 beschikbaar waren betreft, merken we op dat, hoewel het aantal schrappingen toen een piek binnen de beschouwde periode bereikte, de sector toch een netto-oprichter van ondernemingen blijft. Een aantal btw-plichtige ondernemingen behaalde in 2019 trouwens het beste resultaat van de beschouwde periode.

Groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46), de activiteiten van groothandelaren die handel drijven voor eigen rekening, alsook de activiteiten van groothandelaren die handel drijven op naam en voor rekening van derden (handelsbemiddeling). Die afdeling omvat zowel de binnenlandse als de internationale groothandel (invoer/uitvoer).

Die afdeling omvat niet: - de groothandel in motorvoertuigen, caravans en motorfietsen, de groothandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen, de groothandel en handelsbemiddeling in motorfietsen en delen en toebehoren van motorfietsen, de verhuur en lease van goederen, het verpakken van goederen in vaste toestand en het vullen van flessen met producten in vloeibare of gasvormige toestand, inclusief het mengen en filteren, voor een vast bedrag of op contractbasis.

Tabel 4-3. Voornaamste economische indicatoren in de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46)

	46	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	345.021,3	367.478,7	382.657,4	379.836,5	351.834,1
			6,5%	4,1%	-0,7%	-7,4%
	Investerings (btw)	2.069,6	2.184,8	2.215,7	2.248,4	2.036,2
			5,6%	1,4%	1,5%	-9,4%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	165.112	165.755	166.595	167.376	155.396
			0,4%	0,5%	0,5%	-7,2%
	Loonmassa	8.076,7	8.222,3	8.350,7	8.630,7	8.289,2
			1,8%	1,6%	3,4%	-4,0%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	16.909	16.909	16.737	16.507	16.216
			0,0%	-1,0%	-1,4%	-1,8%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	4.267	4.118	3.685	3.902	n.a.
			-3,5%	-10,5%	5,9%	
	Schrappingen	3.797	3.641	4.015	4.164	n.a.
			-4,1%	10,3%	3,7%	
	btw-plichtige ondernemingen	57.951	58.307	57.726	57.466	n.a.
			0,6%	-1,0%	-0,5%	
	Faillissementen	710	738	687	722	486
			3,9%	-6,9%	5,1%	-32,7%
	Banenverlies door faillissementen	1.271	952	834	838	799
			-25,1%	-12,4%	0,5%	-4,7%

Bron: Statbel en RSZ

Na in 2019 met 0,7 % te zijn gedaald, kende **de omzet** van de sector groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46), een terugval van 7,4 % in 2020, ten gevolge van de wereldwijde economische vertraging en de verschillende lockdownmaatregelen, en bedroeg deze bijna 351,9 miljard euro.

Net zoals de omzet namen ook **de investeringen** af in 2020 (-9,4 %) en bedroegen ze in totaal 2,04 miljard euro tegenover 2,25 miljard euro het jaar voordien. Het jaar 2020 kent aldus het laagste investeringspeil van de volledige beschouwde periode.

De **tewerkstelling** daalt met 7,2 % in 2020, voor de eerste keer in de beschouwde periode. In 2020 stelde de groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46) 155.396 voltijdequivalenten(vte) tewerk, het laagste peil van de beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling daalde ook de **loonmassa** in 2020 (-4,0 %) tot bijna 8,3 miljard euro.

Het **aantal werkgevers** daalde voor het derde jaar op rij tot in totaal 16.216 werkgevers in 2020. De sector groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46) verloor 291 werkgevers ten opzichte van 2019 (-1,8 %) en noteerde aldus, met 16.216 werkgevers, het laagste peil van de volledige beschouwde periode.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. Zo lag in 2019 het aantal **opgerichte ondernemingen** (3.902 eenheden, +5,9 % op jaarbasis) in de sector groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46) lager dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (4.164 eenheden, +3,7 % op jaarbasis), waardoor die sector een nettovernietiging van ondernemingen wordt. De sector telt voortaan 57.466 **btw-plichtige ondernemingen** in 2019 (-0,5 % op jaarbasis), het laagste niveau dat tijdens de beschouwde periode geregistreerd werd.

In 2020 registreerde de sector groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46) **486 faillissementen** (236 eenheden minder) die leidden tot het **verlies** van 799 **banen**. Voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van die cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector groothandel, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (G46) kende een eerder negatief resultaat in 2020. We stellen immers vast dat alle activiteitsindicatoren (omzet en investeringen) en alle tewerkstellingsindicatoren erop achteruit gaan (vte, loonmassa en aantal werkgevers), terwijl voor wat de ondernemersdynamiek betreft de twee indicatoren in 2020 gunstig geëvolueerd zijn (daling van het aantal faillissementen en van het hieruit voortvloeiende banenverlies). Van de drie andere indicatoren van de ondernemersdynamiek die in 2019 beschikbaar waren, kenden enkel de oprichtingen van ondernemingen een gunstige evolutie.

Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47) de wederverkoop (verkoop zonder aanbrengen van veranderingen) van nieuwe en gebruikte goederen, voornamelijk aan het publiek, voor persoonlijk of huishoudelijk ge- of verbruik, op de markt of door winkels, warenhuizen, postorderbedrijven, straathandelaren, consumentencoöperaties, enz.

Tabel 4-4. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (G47)

	47	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	97.692,3	98.883,0	100.044,2	102.191,9	103.625,2
			1,2%	1,2%	2,1%	1,4%
	Investerings (btw)	2.499,6	2.611,0	2.464,2	2.549,9	2.246,7
			4,5%	-5,6%	3,5%	-11,9%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	197.001	198.649	199.666	200.706	181.431
			0,8%	0,5%	0,5%	-9,6%
	Loonmassa	6.140,9	6.308,0	6.478,4	6.719,5	6.270,0
			2,7%	2,7%	3,7%	-6,7%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	28.345	28.403	28.261	28.128	27.846
			0,2%	-0,5%	-0,5%	-1,0%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	8.409	8.668	8.538	9.353	n.a.
			3,1%	-1,5%	9,5%	
	Schrappingen	6.933	7.270	7.619	8.188	n.a.
			4,9%	4,8%	7,5%	
	btw-plichtige ondernemingen	94.148	95.326	95.937	96.505	n.a.
			1,3%	0,6%	0,6%	
	Faillissementen	1.382	1.499	1.374	1.438	931
			8,5%	-8,3%	4,7%	-35,3%
	Banenverlies door faillissementen	2.878	2.282	2.088	2.260	3.693
			-20,7%	-8,5%	8,2%	63,4%

Bron: Statbel en RSZ

Na een vooruitgang met 2,1 % in 2019 is de **omzet** van de sector detailhandel (G47) opnieuw gestegen in 2020, met 1,4 %, ondanks de verschillende lockdownmaatregelen waardoor de meeste handelszaken getroffen worden, en bedroeg zo bijna 103,6 miljard euro. Hierbij moet opgemerkt worden dat de subsectoren waaruit die sector bestaat in verschillende mate door de crisis getroffen werden. De handel in voedingsmiddelen noteerde een stijging, maar vele handelssectoren zagen hun omzet dalen.

In tegenstelling tot de omzet namen de **investeringen** af in 2020 (-11,9 %) en bedroegen ze in totaal 2,2 miljard euro tegenover 2,5 miljard euro het jaar voordien. Het jaar 2020 kent aldus het laagste investeringspeil van de volledige beschouwde periode.

Voor wat de **tewerkstelling** betreft: het aantal voltijdequivalenten daalt met 9,6 % in 2020, voor de eerste keer in de beschouwde periode. In 2020 stelde de sector 181.431 voltijdequivalenten (vte) tewerk, het laagste aantal van de beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling daalde ook de **loonmassa** in 2020 (-6,7 %) tot bijna 6,2 miljard euro.

Het **aantal werkgevers** daalde voor het derde jaar op rij tot in totaal 27.846 werkgevers in 2020, het laagste aantal van de volledige beschouwde periode.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het ondernemerschap slechts beschikbaar tot 2019. Zo was in 2019 het **aantal opgerichte ondernemingen** (9.353 eenheden, +9,5 % op jaarbasis) hoger dan het **aantal geschrapte**

ondernemingen (8.188 eenheden, +7,5 % op jaarbasis), wat van die sector een netto-oprichter van ondernemingen maakt. De sector telt 96.505 btw-plichtige ondernemingen in 2019.

In 2020 noteerde de sector 931 **faillissementen** (507 eenheden minder dan in 2019), die geleid hebben tot het **verlies** van 3.693 **banen**. Voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van die cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector detailhandel (G47) in zijn geheel toonde in 2020 een resultaat met contrasten, met enerzijds een stijging van de omzet (dankzij de voedingssector) en anderzijds een daling van de investeringen en van alle tewerkstellingsindicatoren (vte, loonmassa en aantal werkgevers). Van de drie indicatoren van de ondernemersdynamiek die in 2019 beschikbaar waren, kenden enkel de schrappingen van ondernemingen een ongunstige evolutie.

Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.1)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.1) de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels, zoals supermarkten en hypermarkten, waarin een grote verscheidenheid van goederen wordt aangeboden en waarbij voedings- en genotmiddelen al dan niet overheersen. Ze omvat aldus de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen, namelijk de detailhandel in een grote verscheidenheid van goederen waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen en de eenheden die als hoofdactiviteit voedings- en genotmiddelen verkopen, maar daarnaast ook diverse andere goederen, zoals kleding, meubelen, apparaten, ijzerwaren, cosmetica, enz. Daarnaast omvat ze ook de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen niet overheersen.

Tabel 4-5. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.1)

	471	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	45.293,1	46.237,7	46.808,8	47.580,2	50.401,7
			2,1%	1,2%	1,6%	5,9%
	Investerings (btw)	1.084,3	1.216,6	1.115,3	1.193,4	1.063,8
			12,2%	-8,3%	7,0%	-10,9%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	75.445	76.336	77.434	78.147	77.523
			1,2%	1,4%	0,9%	-0,8%
	Loonmassa	2.507,1	2.561,1	2.647,5	2.764,9	2.785,5
			2,2%	3,4%	4,4%	0,7%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	3.664	3.780	3.884	3.920	3.978
			3,2%	2,7%	0,9%	1,5%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	893	849	841	841	n.a.
			-4,9%	-0,9%	0,0%	
	Schrappingen	693	747	741	840	n.a.
			7,8%	-0,8%	13,4%	
	btw-plichtige ondernemingen	9.154	9.411	9.548	9.597	n.a.
			2,8%	1,5%	0,5%	
	Faillissementen	241	290	267	313	194
			20,3%	-7,9%	17,2%	-38,0%
	Banenverlies door faillissementen	489	417	371	447	304
			-14,7%	-11,0%	20,5%	-32,0%

Bron: Statbel en RSZ

De **omzet** van de sector detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.1) versnelde zijn stijging voor het tweede jaar op rij. De stijging van 5,9 % is de snelste versnelling in 5 jaar en brengt de omzet op een nieuw record van 50,4 miljard euro.

In tegenstelling tot de omzet namen de **investeringen** af in 2020 (-10,9 %) en bedroegen ze in totaal 1,1 miljard euro tegenover 1,2 miljard euro het jaar voordien. Het jaar 2020 kent aldus het laagste investeringspeil van de volledige beschouwde periode.

Voor wat de **tewerkstelling** betreft: het aantal voltijdequivalenten daalt met 0,8 % in 2020, voor de eerste keer in de beschouwde periode. In 2020 stelde de sector 77.523 voltijdequivalenten (vte) tewerk, wat het hoogste niveau in 5 jaar is, de piek van 2019 niet meegeteld. De **loonmassa** nam lichtjes toe in 2020 (+0,7 %), tot bijna 2,8 miljard euro.

Het **aantal werkgevers** steeg voor het vierde jaar op rij tot in totaal 3.978 werkgevers in 2020, een piek in de beschouwde periode.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het ondernemerschap slechts beschikbaar tot 2019. Zo is het **aantal opgerichte ondernemingen** (841, een stabilisatie op jaarbasis) bijna gelijk aan het **aantal geschrapte ondernemingen** (840 eenheden,

+13,4 % op jaarbasis). Die twee indicatoren hebben elkaar dus opgeheven in 2019, terwijl die sector traditioneel een netto-oprichter van ondernemingen is. Daarnaast telt die sector 9.597 btw-plichtige ondernemingen in 2019, het hoogste aantal van de volledige periode.

In 2020 noteerde de sector 194 **faillissementen** (119 eenheden minder dan in 2019), die geleid hebben tot het **verlies** van 304 **banen**. Voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van die cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (47.1) kende een globaal gezien positief resultaat in 2020 met enerzijds een duidelijke stijging van de omzet en anderzijds tewerkstellingsindicatoren die veerkrachtiger bleken dan in andere sectoren. Enkel de investeringen hadden het lastig maar blijven op een hoog niveau. Het voornaamste aandachtspunt zijn de gegevens met betrekking tot de ondernemersdynamiek, die enkel beschikbaar zijn voor 2019, aangezien de sector zijn rol van netto-oprichter van ondernemingen niet meer heeft kunnen opnemen.

Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11) de detailhandel in een grote verscheidenheid van goederen waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen; de eenheden die als hoofdactiviteit voedings- en genotmiddelen verkopen, maar daarnaast ook diverse andere goederen, zoals kleding, meubelen, apparaten, ijzerwaren, cosmetica, enz.

Tabel 4-6. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11)

	4711	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	41.829,5	42.870,7	43.424,6	44.065,1	47.430,6
			2,5%	1,3%	1,5%	7,6%
Investeringen (btw)		1.023,8	1.131,3	1.055,8	1.127,9	1.013,8
			10,5%	-6,7%	6,8%	-10,1%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	67.288	68.060	69.078	69.789	71.315
			1,1%	1,5%	1,0%	2,2%
	Loonmassa	2.247,0	2.285,8	2.373,8	2.488,5	2.579,4
			1,7%	3,9%	4,8%	3,7%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	3.391	3.510	3.625	3.676	3.740
			3,5%	3,3%	1,4%	1,7%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	846	792	782	787	n.a.
			-6,4%	-1,3%	0,6%	
Ondernemerschap	Schrappingen	640	693	684	794	n.a.
			8,3%	-1,3%	16,1%	
	btw-plichtige ondernemingen	8.504	8.726	8.851	8.872	n.a.
			2,6%	1,4%	0,2%	
	Faillissementen	229	277	251	296	181
Ondernemerschap			21,0%	-9,4%	17,9%	-38,9%
	Banenverlies door faillissementen	428	397	353	430	290
			-7,2%	-11,1%	21,8%	-32,6%

Bron: Statbel en RSZ

De **omzet** in de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11) steeg voor het vierde jaar op rij, met 7,6 % in 2020, ten opzichte van het jaar ervoor.

De **investeringen** kenden een daling op jaarbasis met 10,1 % in 2020 na een stijging met 6,8 % in 2019. Ze bleven beperkt tot 1 miljard euro in 2020, eveneens het zwakste jaarresultaat voor de onderzochte periode.

De **tewerkstelling** steeg elk jaar sinds 2016 in de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen. In 2020 steeg het aantal voltijdequivalenten (vte) zelfs met 2,2 % ten opzichte van 2019, waardoor er 71.315 vte waren.

De **loonmassa** steeg elk jaar sinds 2016 en kende eveneens een stijging in 2020, met 3,7 % ten opzichte van het jaar ervoor, waardoor die 2,58 miljard euro bedroeg.

Het aantal **werkgevers** steeg elk jaar sinds 2016 en kende eveneens een stijging in 2020, met 1,7 % ten opzichte van het jaar ervoor, waardoor er in totaal 3.740 werkgevers zijn.

In 2019 werden er 787 **ondernemingen opgericht** in de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen. Dat waren er 5 meer dan in 2018.

Daarentegen werden 794 ondernemingen geschrapt in 2019, dat zijn 110 **schrappingen** meer dan in 2018, of een stijging met 16,1 %. Het saldo “oprichtingen-schrappingen” is dan negatief in 2019 voor de eerste keer in de beschouwde periode.

Het aantal **btw-plichtige ondernemingen** in deze sector bedroeg 8.872 in 2019, het hoogste aantal van de beschouwde periode.

In 2020 waren er in de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen 181 **faillissementen**. Dat was een daling van 38,9 % tegenover het jaar voordien, waarin 296 faillissementen werden vastgesteld. Dat correspondeerde eveneens met 290 **verloren banen** in 2020. Dat is eveneens een sterke daling ten opzichte van het jaar ervoor, met 430 verloren banen in 2019. Bij die indicatoren moet men echter rekening houden met de moratoria op faillissementen in verband met de COVID-19-maatregelen.

Conclusie: de sector detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (G47.11) kende een globaal gezien positief resultaat in 2020 met enerzijds een duidelijke stijging van de omzet en anderzijds tewerkstellingsindicatoren die in 2020 hun hoogste peil van de beschouwde periode bereikten. Enkel de investeringen hadden het moeilijk in 2020. Voor wat de gegevens over de ondernemersdynamiek, die zijn enkel beschikbaar voor 2019: de sector kende in 2019 het grootste aantal schrappingen van de volledige beschouwde periode en kon aldus zijn rol van netto-oprichter van ondernemingen niet langer opnemen.

Overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.19)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.19) de detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen niet overheersen. Dat omvat een grote verscheidenheid van goederen, waarbij voedings- en genotmiddelen echter niet overheersen, zoals kleding, meubelen, apparaten, ijzerwaren, cosmetica, sieraden, speelgoed, sportartikelen, enz.

Tabel 4-7. Voornaamste economische indicatoren in de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.19)

	4719	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	3.463,6	3.367,0	3.384,2	3.515,2	2.971,2
			-2,8%	0,5%	3,9%	-15,5%
	Investerings (btw)	60,5	85,3	59,5	65,5	50,0
			40,9%	-30,3%	10,2%	-23,7%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	8.157	8.275	8.357	8.358	6.208
			1,4%	1,0%	0,0%	-25,7%
	Loonmassa	260,1	275,3	273,7	276,4	206,1
			5,8%	-0,6%	1,0%	-25,4%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	273	270	259	244	238
			-1,1%	-4,1%	-5,6%	-2,7%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	47	57	59	54	n.a.
			21,3%	3,5%	-8,5%	
	Schrappingen	53	54	57	46	n.a.
			1,9%	5,6%	-19,3%	
	btw-plichtige ondernemingen	650	685	697	725	n.a.
			5,4%	1,8%	4,0%	
	Faillissementen	12	13	16	17	13
			8,3%	23,1%	6,3%	-23,5%
	Banenverlies door faillissementen	61	20	18	17	14
			-67,2%	-10,0%	-5,6%	-17,6%

Bron: Statbel en RSZ

De **omzet** in de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.19) daalde met 15,5 % in 2020, ten opzichte van het jaar ervoor. Die bleef beperkt tot 2,97 miljard euro in 2020, eveneens het zwakste jaarresultaat voor de onderzochte periode.

De **investeringen** in de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels kenden eveneens een daling op jaarbasis in 2020. Ze bleven beperkt tot 50 miljoen euro in 2020, een daling met 23,7 % ten opzichte van 2019.

De **tewerkstelling** daalde sterk in de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels. In 2020 daalde het aantal voltijdequivalenten (vte) zelfs met 25,7 % ten opzichte van 2019, waardoor er in totaal 6.208 vte waren, het laagste niveau voor de onderzochte periode.

De **loonmassa** volgde dezelfde trend en kende eveneens een daling in 2020, met 25,4 % ten opzichte van het jaar ervoor, waardoor die 206,1 miljoen euro bedroeg in 2020.

Het aantal **werkgevers** kende eveneens een lichte daling in 2020, met 2,7 % ten opzichte van het jaar ervoor, waardoor er in totaal 238 werkgevers werden vastgesteld.

In 2019 werden er 54 **ondernemingen opgericht** in de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels. Dat waren er 5 minder dan in 2018.

Daarentegen werden 46 ondernemingen geschrapt in 2019, dat zijn 11 **schrappingen** minder dan in 2018. Het saldo "oprichtingen-schrappingen" blijft bijgevolg ook positief in 2019.

Het aantal **btw-plichtige ondernemingen** in die sector steeg bijgevolg in 2019, net zoals elk voorgaand jaar in de beschouwde periode. In 2019 waren er in totaal 725 btw-plichtige ondernemingen.

In 2020 waren er in de overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels 13 **faillissementen**. Dat was een daling van 4 faillissementen tegenover het jaar voordien, waarin 17 faillissementen werden vastgesteld. Dat correspondeerde eveneens met 14 **verloren banen** in 2020. Dat is eveneens een daling ten opzichte van het jaar ervoor, met 17 verloren banen in 2019. Bij die indicatoren moet men echter rekening houden met het moratorium op faillissementen in verband met de COVID-19-maatregelen.

Conclusie: de sector overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels (G47.19) kende een eerder negatief resultaat in 2020. Alle indicatoren (uitgezonderd de faillissementen) bereikten in 2020 immers hun ongunstigste niveau van de beschouwde periode, m.a.w. het laagste niveau voor wat de omzet, de investeringen, de tewerkstellingen, de loonmassa en het aantal werkgevers betreft en het hoogste niveau voor wat het aantal banen dat verloren ging ten gevolge van faillissementen betreft. Voor wat de ondernemersdynamiek van 2019 betreft: de oprichtingen nemen af maar het aantal schrappingen en btw-plichtigen evolueren gunstig. De sector blijft echter wel een netto-oprichter van ondernemingen in 2019.

Detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels (G47.2)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels (G47.2) de detailhandel in groenten en fruit in gespecialiseerde winkels, de detailhandel in vlees en vleesproducten in gespecialiseerde winkels, de detailhandel in vis en schaal- en weekdieren in gespecialiseerde winkels, de detailhandel in brood, banketbakkerswerk en suikerwerk in gespecialiseerde winkels, de detailhandel in dranken in gespecialiseerde winkels, de detailhandel in tabaksproducten in gespecialiseerde winkels en de overige detailhandel in voedingsmiddelen in gespecialiseerde winkels.

Tabel 4-8. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels (G47.2)

	472	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	5.144,2	5.022,8	5.113,0	5.095,3	5.124,4
			-2,4%	1,8%	-0,3%	0,6%
Investeringen (btw)	201,4	192,4	188,1	199,8	209,8	
			-4,5%	-2,2%	6,2%	5,0%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	15.288	15.548	15.654	15.967	14.806
			1,7%	0,7%	2,0%	-7,3%
	Loonmassa	396,9	413,6	431,2	451,2	432,1
			4,2%	4,3%	4,6%	-4,2%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	4.557	4.591	4.603	4.614	4.616
			0,7%	0,3%	0,2%	0,0%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	1.035	968	974	995	n.a.
			-6,5%	0,6%	2,2%	
Ondernemerschap	Schrappingen	910	895	993	991	n.a.
			-1,6%	10,9%	-0,2%	
	btw-plichtige ondernemingen	11.857	11.772	11.675	11.639	n.a.
			-0,7%	-0,8%	-0,3%	
	Faillissementen	212	210	216	233	138
Ondernemerschap			-0,9%	2,9%	7,9%	-40,8%
	Banenverlies door faillissementen	338	299	331	377	182
			-11,5%	10,7%	13,9%	-51,7%

Bron: Statbel en RSZ

In 2020 steeg **de omzet** van de sector detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels (G47.2) ten opzichte van 2019 (+0,6 %), waardoor de dalende beweging van 2019 (-0,3 %) omgekeerd werd, en bedraagt bijna 5,1 miljard euro.

Net zoals de omzet namen ook **de investeringen** toe in 2020, en dit voor het tweede jaar op rij 0 (+5,0 %), tot een totaal van 209,8 miljoen euro, het hoogste niveau van de volledige beschouwde periode, tegenover 199,8 miljoen euro het jaar voordien.

De **tewerkstelling** daalde met 7,3 % in 2020, na drie achtereenvolgende aanzienlijke stijgingen. In 2020 stelde de sector detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels (G47.2) 14.806 voltijdequivalenten (VTE) tewerk, het laagste tewerkstellingsniveau van de volledige beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling daalde ook de **loonmassa** in 2020 (-4,2 %) tot 432,1 miljoen euro.

Het **aantal werkgevers** steeg echter wel in 2020, en dit voor het vierde jaar op rij, tot een totaal van 4.616 werkgevers (+2 eenheden ten opzichte van 2019), het hoogste aantal van de beschouwde periode.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. Zo was in 2019 het aantal **opgerichte**

ondernemingen (995 eenheden, +2,2 % op jaarbasis) in de sector detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels (G47.2) hoger dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (991 eenheden, -0,2 % op jaarbasis), wat van deze sector een netto-oprichter van ondernemingen maakt. De sector telde in 2019 11.639 **btw-plichtige ondernemingen** (-0,3 % op jaarbasis), het laagste aantal van de volledige beschouwde periode.

De sector detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels (G47.2) noteerde 138 **faillissementen** (-40,8 % op jaarbasis) in 2020, het laagste aantal faillissementen van de beschouwde periode. Deze faillissementen leidden ertoe dat 182 **banen verloren gingen** (-51,7 % op jaarbasis), eveneens het laagste aantal verloren banen ten gevolge van faillissementen van de volledige beschouwde periode. Voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van deze cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels (G47.2) geeft voor 2020 een enigszins gemengd beeld. De activiteitsindicatoren (omzet, investeringen) evolueerden gunstig, net zoals het aantal werkgevers, maar het aantal VTE en de loonmassa daalde. Hoewel de cijfers met betrekking tot de faillissementen een gunstig beeld tonen, blijft voorzichtigheid geboden, rekening houdend met de verschillende moratoria. Er was in 2019 duidelijk ondernemersdynamiek, met een aantal opgerichte ondernemingen dat hoger lag dan het aantal geschrapte ondernemingen, maar ook gelet op de gunstige evolutie van deze twee indicatoren.

Detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels (G47.3)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels (G47.3) de detailhandel in brandstoffen (inclusief LPG) voor motorvoertuigen en motorfietsen en de detailhandel in smeer- en koelmiddelen voor motorvoertuigen.

Deze sector omvat niet de groothandel in brandstoffen noch de detailhandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen.

Tabel 4-9. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels (G47.3)

	473	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	4.997,4	4.837,6	4.104,6	4.604,0	3.657,8
			-3,2%	-15,2%	12,2%	-20,6%
	Investerings (btw)	35,7	34,7	39,8	42,8	37,6
			-2,6%	14,7%	7,4%	-12,0%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	3.367	3.559	3.764	3.814	3.322
			5,7%	5,8%	1,3%	-12,9%
	Loonmassa	92,2	98,8	106,9	110,4	98,4
			7,2%	8,2%	3,2%	-10,9%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	697	701	687	683	697
			0,6%	-2,0%	-0,6%	1,9%
	Oprichtingen	66	77	57	65	n.a.
			16,7%	-26,0%	14,0%	
	Schrappingen	94	98	90	101	n.a.
			4,3%	-8,2%	12,2%	
	btw-plichtige ondernemingen	1.575	1.598	1.559	1.519	n.a.
			1,5%	-2,4%	-2,6%	
	Faillissementen	32	28	25	25	21
			-12,5%	-10,7%	0,0%	-16,0%
	Banenverlies door faillissementen	45	25	54	35	34
			-44,4%	116,0%	-35,2%	-2,9%

Bron: Statbel en RSZ

In 2020 daalde **de omzet** van de sector ten opzichte van 2019 (-20,6 %), waardoor de stijgende beweging van 2019 omgekeerd werd (+12,2 %), en bedraagt bijna 3,7 miljard euro, het laagste niveau van de beschouwde periode.

Net zoals de omzet namen ook **de investeringen** af in 2020 (-12,0 %), wat een einde maakte aan de stijgende tendens van de voorbije twee jaar, en bedroegen in totaal 37,6 miljoen euro.

Voor wat de **tewerkstelling** betreft: het aantal voltijdequivalenten (VTE) daalde in 2020 met 12,9 %, wat een einde maakte aan de stijgende tendens van de voorbije drie jaar. In 2020 stelde de sector 3.322 VTE tewerk, het laagste cijfer sinds 2016. Net zoals de tewerkstelling daalde ook de **loonmassa** in 2020 (-10,9 %) tot 98,4 miljoen euro.

Na twee opeenvolgende dalingen steeg het **aantal werkgevers** in 2020 weer, tot een totaal van 697 werkgevers (+1,9 %), veertien eenheden meer dan het jaar ervoor.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. Zo was in 2019 het aantal **opgerichte ondernemingen** (65 eenheden, +14,0 % op jaarbasis) lager dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (101 eenheden, +12,2 % op jaarbasis), wat van deze sector een nettovernietiger van ondernemingen maakt. De sector telde in 2019 1.519 **btw-plichtige ondernemingen** (-2,6 % op jaarbasis), het laagste aantal van de volledige beschouwde periode.

De sector noteerde **21 faillissementen** in 2020 (vier eenheden minder op jaarbasis), het laagste aantal van de volledige beschouwde periode. Deze 21 faillissementen zorgden ervoor dat **34 banen verloren gingen**. Voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van deze cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels (G47.3) kende in 2020 een eerder negatief resultaat. Met uitzondering van het aantal werkgevers en de daling van het aantal faillissementen kenden de meeste indicatoren immers een ongunstige evolutie in 2020. Dit is met name het geval voor de investeringen, de omzet, de tewerkstelling en de loonmassa. Het aantal btw-plichtigen en het aantal schrappingen kenden in 2019 trouwens ook een ongunstige evolutie, aangezien het eerste aantal daalde en het tweede steeg.

Detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels (G47.4)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels (G47.4) de detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels, zoals computers, randapparatuur, software en telecommunicatieapparatuur alsook de detailhandel in consumentenelektronica in gespecialiseerde winkels.

Tabel 4-10. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels (G47.4)

	474	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	1.807,9	1.757,1	1.805,4	1.574,7	1.451,1
			-2,8%	2,7%	-12,8%	-7,8%
	Investerings (btw)	48,2	41,0	35,1	37,2	34,3
			-15,1%	-14,3%	6,0%	-7,8%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	4.346	4.440	4.477	4.358	3.431
			2,2%	0,8%	-2,7%	-21,3%
	Loonmassa	133,7	139,7	144,5	143,7	117,1
			4,5%	3,4%	-0,5%	-18,6%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	679	661	660	651	647
			-2,7%	-0,1%	-1,3%	-0,7%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	268	270	231	223	n.a.
			0,7%	-14,4%	-3,5%	
	Schrappingen	322	279	311	338	n.a.
			-13,4%	11,5%	8,7%	
	btw-plichtige ondernemingen	4.451	4.246	4.011	3.784	n.a.
			-4,6%	-5,5%	-5,7%	
	Faillissementen	70	72	55	67	50
			2,9%	-23,6%	21,8%	-25,4%
	Banenverlies door faillissementen	91	93	101	73	78
			2,2%	8,6%	-27,7%	6,8%

Bron: Statbel en RSZ

De activiteit in de detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels (47.4) werd in 2020 getroffen door de COVID-19-pandemie. De **omzet** daalde in 2020 met 7,8 % tot 1,45 miljard euro en de investeringen krompen in 2020 met 7,8 % (tot 34,3 miljoen euro). In 2019 was de omzet al met 12,8 % gedaald.

De tewerkstelling gemeten in voltijdequivalenten daalde voor het tweede jaar op rij over de 5 geanalyseerde jaren. De tewerkstelling daalt in 2020 met 21,3 % en de **loonmassa** met 18,6 %. Zoals elk jaar blijft **het aantal werkgevers** in 2020 dalen.

In 2019, het laatste jaar waarvoor gegevens met betrekking tot het ondernemerschap beschikbaar zijn, werden in de sector 223 **ondernemingen opgericht** (een daling van 3,5 % ten opzichte van 2018), terwijl de **schrappingen** met 8,7 % op jaarbasis toenamen (338 geschrapte ondernemingen in 2019). Het nettosaldo "oprichtingen-schrappingen" is negatief in 2019, wat van de sector een nettovernietiger van ondernemingen maakt. Een ander negatief cijfer op de tabel betreft het **aantal btw-plichtige ondernemingen**, dat met 5,7 % gedaald is en met 3.784 eenheden aldus zijn laagste niveau van de beschouwde periode bereikt.

Ondanks de moeilijke economische context lag het aantal **faillissementen** in 2020 lager dan het gemiddelde van de voorbije 5 jaar. Dit is waarschijnlijk te wijten aan de verschillende moratoria met betrekking tot faillissementen.

Conclusie: na een reeds vrij ongunstig 2019 kende de sector detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels in 2020 een negatief resultaat. We stellen immers vast dat alle activiteitsindicatoren (omzet en investeringen) en alle tewerkstellingsindicatoren erop achteruit

gaan (vte, loonmassa en aantal werkgevers). Daarnaast kenden ook de drie andere indicatoren van de ondernemersdynamiek die in 2019 beschikbaar waren een ongunstige evolutie.

Detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.5)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.5) de detailhandel in overige consumentenartikelen, zoals de detailhandel in textiel in gespecialiseerde winkels; de detailhandel in ijzerwaren, verf en glas in gespecialiseerde winkels; de detailhandel in tapijten en andere vloerbedekking en wandbekleding; de detailhandel in elektrische huishoudapparaten in gespecialiseerde winkels en de detailhandel in meubelen, verlichtingsbenodigdheden en andere huishoudelijke artikelen.

Tabel 4-11. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.5)

	475	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	11.193,4	11.128,3	11.182,8	11.345,5	11.829,8
			-0,6%	0,5%	1,5%	4,3%
Investeringen (btw)		293,0	259,3	254,0	239,1	231,4
			-11,5%	-2,1%	-5,9%	-3,2%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	28.837	28.775	28.445	28.548	25.311
			-0,2%	-1,1%	0,4%	-11,3%
	Loonmassa	907,0	934,2	937,1	977,2	890,4
			3,0%	0,3%	4,3%	-8,9%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	4.062	4.014	3.942	3.872	3.831
			-1,2%	-1,8%	-1,8%	-1,1%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	683	623	622	560	n.a.
			-8,8%	-0,2%	-10,0%	
Ondernemerschap	Schrappingen	699	792	715	775	n.a.
			13,3%	-9,7%	8,4%	
	btw-plichtige ondernemingen	11.318	11.035	10.860	10.589	n.a.
			-2,5%	-1,6%	-2,5%	
	Faillissementen	175	181	163	140	108
Ondernemerschap			3,4%	-9,9%	-14,1%	-22,9%
	Banenverlies door faillissementen	242	309	196	213	797
			27,7%	-36,6%	8,7%	274,2%

Bron: Statbel en RSZ

In 2020 steeg de **omzet** in de detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.5) ten opzichte van 2019 (+4,3 %) tot 11,8 miljard euro, tegenover 11,3 miljard euro het jaar voordien. De omzet bereikte zo zijn hoogste niveau van de volledige beschouwde periode. Daarentegen daalden de **investeringen** in 2020 (-3,2 %) en werd zo de dalende tendens vastgesteld tijdens de volledige beschouwde periode bevestigd. In totaal bedroegen de investeringen 231,4 miljoen euro, tegenover 239,1 miljoen euro het jaar voordien, het laagste bedrag van de volledige beschouwde periode.

Voor wat de **tewerkstelling** betreft: het aantal voltijdequivalenten daalde in 2020 (-11,3 %), waardoor de stijgende beweging van het jaar voordien omgekeerd werd, tot een totaal van 25.311 voltijdequivalenten. Net zoals de tewerkstelling daalde ook de **loonmassa** in 2020 (-8,9 %) tot 890,4 miljoen euro. Net zoals de twee andere tewerkstellingsindicatoren daalde ook het **aantal werkgevers** (-1,1 %), wat de dalende tendens van de volledige beschouwde periode bevestigde, tot 3.831 werkgevers in totaal. De drie tewerkstellingsindicatoren daalden in 2020 tot hun laagste niveau.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. Het aantal **opgerichte ondernemingen** (560 eenheden, -10,0 % op jaarbasis) daalde in 2019 tot zijn laagste niveau van de volledige

beschouwde periode en lag lager dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (775 eenheden, +8,4 % op jaarbasis), wat van die sector een nettovernietiger van ondernemingen maakt. De sector telde in 2019 10.589 **btw-plichtige ondernemingen** (-2,5 % op jaarbasis), het laagste aantal van de volledige beschouwde periode.

In 2020 noteerde de sector **108 faillissementen** (32 eenheden minder dan in 2019), het laagste aantal van de volledige beschouwde periode. Die faillissementen zorgden ervoor dat **797 banen verloren gingen** (584 eenheden meer dan in 2019), het grootste banenverlies van de volledige beschouwde periode. Voorzichtigheid blijft echter geboden bij de interpretatie van de cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.5) kende in 2020 een eerder negatief resultaat. We stellen immers vast dat de investeringen afnemen en dat alle tewerkstellingsindicatoren (vte, loonmassa en aantal werkgevers) verslechteren. Daarnaast zijn ook alle indicatoren van de ondernemersdynamiek in 2019 verslechterd (aantal oprichtingen van ondernemingen, aantal schrappingen en aantal btw-plichtigen). Hoewel het aantal faillissementen afnam in 2020, steeg het aantal verloren banen ten gevolge van faillissementen sterk. Maar nogmaals, voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van de gegevens met betrekking tot de faillissementen.

Detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.6)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.6) de detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels, zoals boeken, kranten en tijdschriften, audio- en video-opnamen, sport- en kampeerartikelen en spellen en speelgoed

Tabel 4-12. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.6)

	476	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	3.057,7	2.963,0	2.931,7	3.399,8	3.209,0
			-3,1%	-1,1%	16,0%	-5,6%
	Investerings (btw)	59,7	59,1	63,2	65,3	57,3
			-1,1%	7,0%	3,4%	-12,3%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	8.617	8.778	8.730	8.657	7.272
			1,9%	-0,6%	-0,8%	-16,0%
	Loonmassa	242,9	252,6	257,7	264,3	229,2
			4,0%	2,0%	2,6%	-13,3%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	1.697	1.679	1.669	1.663	1.616
			-1,1%	-0,6%	-0,4%	-2,8%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	385	313	330	311	n.a.
			-18,7%	5,4%	-5,8%	
	Schrappingen	443	473	471	450	n.a.
			6,8%	-0,4%	-4,5%	
	btw-plichtige ondernemingen	5.870	5.698	5.539	5.398	n.a.
			-2,9%	-2,8%	-2,5%	
	Faillissementen	96	109	91	72	58
			13,5%	-16,5%	-20,9%	-19,4%
	Banenverlies door faillissementen	107	130	164	61	197
			21,5%	26,2%	-62,8%	223,0%

Bron: Statbel en RSZ

De activiteit in de detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels (47.6) werd in 2020 eveneens getroffen door de COVID-19-pandemie maar in iets minder mate dan andere sectoren. Hoewel sommige winkels van die sector, zoals fietsen- en boekenwinkels, bepaalde vrijstellingen konden genieten, werd een ander deel van de winkels van die sector niet beschouwd als essentieel (bijvoorbeeld sport- en speelgoedwinkels). De **omzet** van de sector in zijn geheel daalde in 2020 met 5,6 % tot 3,2 miljard euro (het op een na beste resultaat van de voorbije 5 jaar, de piek voor die periode werd bereikt in 2019). De investeringen krompen met 12,3 % in 2020 tot 57,3 miljoen euro.

De **tewerkstelling** gemeten in voltijdequivalenten daalde voor het derde jaar op rij over de 5 geanalyseerde jaren. De tewerkstelling daalt in 2020 met 16 % en de **loonmassa** met 13,3 %. Het **aantal werkgevers** blijft in de loop der jaren dalen. De drie tewerkstellingsindicatoren daalden in 2020 tot het laagste niveau van de beschouwde periode.

In 2019, het laatste jaar waarvoor gegevens over het ondernemerschap beschikbaar zijn, werden in de sector 311 ondernemingen **opgericht** (een daling van 5,8 % ten opzichte van 2018), maar de **schrappingen** namen eveneens af (450 of -4,5 %). Het nettosaldo "oprichtingen-schrappingen" blijft echter negatief, wat van de sector een nettovernietiger van ondernemingen maakt. Er zijn 5.398 btw-plichtige ondernemingen in 2019, het laagste aantal van de beschouwde periode.

Ondanks de moeilijke economische context lag het aantal **faillissementen** in 2020 lager dan het gemiddelde van de voorbije 5 jaar. Dat is te wijten aan de verschillende moratoria met betrekking tot faillissementen.

Conclusie: na een reeds vrij ongunstig 2019 kende de sector van de detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels in 2020 een negatief resultaat. We stellen immers vast dat alle activiteitsindicatoren (omzet en investeringen) en alle tewerkstellingsindicatoren erop achteruit gaan (vte, loonmassa en aantal werkgevers). Daarnaast kenden van de drie indicatoren van de ondernemersdynamiek die in 2019 beschikbaar waren, enkel de schrappingen van ondernemingen een gunstige evolutie.

Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.7)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.7) de detailhandel in gespecialiseerde winkels waarin een verscheidenheid van goederen wordt aangeboden, die niet elders in die nomenclatuur worden genoemd, zoals kleding, schoeisel, lederwaren en reisartikelen, farmaceutische, medische en orthopedische artikelen, uurwerken, souvenirs, drogisterijen onderhoudsproducten, wapens, huisdieren en andere artikelen. Die groep omvat eveneens de detailhandel in antiquiteiten en tweedehandsgoederen in gespecialiseerde winkels.

Tabel 4-13. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.7)

	477	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	21.887,4	21.897,3	22.213,1	22.298,7	20.188,2
			0,0%	1,4%	0,4%	-9,5%
	Investerings (btw)	709,5	737,5	693,3	692,0	527,5
			4,0%	-6,0%	-0,2%	-23,8%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	58.551	58.504	58.456	58.388	47.143
			-0,1%	-0,1%	-0,1%	-19,3%
	Loonmassa	1.778,3	1.821,0	1.864,8	1.913,0	1.625,1
			2,4%	2,4%	2,6%	-15,0%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	12.188	12.111	11.952	11.828	11.553
			-0,6%	-1,3%	-1,0%	-2,3%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	2.508	2.532	2.412	2.467	n.a.
			1,0%	-4,7%	2,3%	
	Schrappingen	2.245	2.458	2.503	2.713	n.a.
			9,5%	1,8%	8,4%	
	btw-plichtige ondernemingen	34.925	35.120	34.992	34.962	n.a.
			0,6%	-0,4%	-0,1%	
	Faillissementen	450	509	446	452	285
			13,1%	-12,4%	1,3%	-36,9%
	Banenverlies door faillissementen	1.440	863	663	890	2.017
			-40,1%	-23,2%	34,2%	126,6%

Bron: Statbel en RSZ

In 2020 daalde de **omzet** in de detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.7) ten opzichte van 2019 (-9,5 %) tot 20,2 miljard euro, tegenover 22,3 miljard euro in 2019. De **investeringen** daalden eveneens aanzienlijk in 2020 (-23,8 %), tot een totaal van 527,5 miljoen euro tegenover nog 692,0 miljoen euro het jaar voordien. De twee activiteitsindicatoren (omzet en investeringen) daalden in 2020 tot het laagste niveau van de volledige beschouwde periode.

De **tewerkstelling** daalde eveneens in 2020 (-19,3 %), tot 47.143 voltijdequivalenten (vte), wat de dalende tendens die tijdens de volledige beschouwde periode werd waargenomen bevestigt, maar deze keer met veel meer intensiteit. Net zoals de tewerkstelling daalde de **loonmassa** in 2020 voor de eerste keer tijdens de beschouwde periode (-15,0 %) tot iets meer dan 1,6 miljard euro. Net zoals de tewerkstelling daalde ook het **aantal werkgevers** (-2,3 %) tot 11.553 werkgevers in 2020. De drie tewerkstellingsindicatoren daalden in 2020 tot hun laagste niveau.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. In 2019 lag het aantal **opgerichte ondernemingen** (2.467 eenheden, +2,3 % op jaarbasis) lager dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (2.713 eenheden, +8,4 % op jaarbasis). Dat is trouwens het hoogste aantal geschrapte ondernemingen van de volledige beschouwde periode. Die sector is een nettovernietiger van ondernemingen. De sector telde in 2019 34.962 **btw-plichtige ondernemingen** (-0,1 % op jaarbasis).

De sector noteerde in 2020 **285 faillissementen** (-36,9 %), 167 eenheden minder dan in 2019. Dat is het laagste aantal faillissementen van de volledige beschouwde periode. Die faillissementen zorgden ervoor dat **2.017 banen verloren gingen** (1.127 eenheden meer dan in 2019), het grootste banenverlies van de volledige beschouwde periode. Voorzichtigheid blijft echter geboden bij de interpretatie van die cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.7) kende een eerder negatief resultaat in 2020. Alle indicatoren (uitgezonderd de faillissementen) bereikten in 2020 immers hun ongunstigste niveau van de beschouwde periode, m.a.w. het laagste niveau voor wat de omzet, de investeringen, de tewerkstellingen, de loonmassa en het aantal werkgevers betreft en het hoogste niveau voor wat het aantal banen dat verloren ging ten gevolge van faillissementen betreft. Voor wat de ondernemersdynamiek van 2019 betreft: het aantal schrappingen stijgt en het aantal btw-plichtigen daalt. Enkel het aantal oprichtingen evolueerde gunstig in 2019.

Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71) de detailhandel in bovenkleding (inclusief werkkleding, sportkleding en ceremoniekleding), in onderkleding, in lingerie, strand- en badkleding en in kledingaccessoires, vervaardigd van ongeacht gelijk welk soort materiaal (textielstoffen, breigoed, leer, bont, enz.).

Tabel 4-14. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71)

	4771	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	6.784,4	6.869,6	6.882,2	6.573,3	4.927,1
			1,3%	0,2%	-4,5%	-25,0%
	Investerings (btw)	250,2	233,1	207,5	172,8	109,7
			-6,9%	-11,0%	-16,7%	-36,5%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	24.876	24.189	23.824	23.266	16.517
			-2,8%	-1,5%	-2,3%	-29,0%
	Loonmassa	713,5	710,0	717,6	719,6	536,4
			-0,5%	1,1%	0,3%	-25,5%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	3.424	3.336	3.254	3.183	3.044
			-2,6%	-2,5%	-2,2%	-4,4%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	810	790	773	836	n.a.
			-2,5%	-2,2%	8,2%	
	Schrappingen	717	817	817	825	n.a.
			13,9%	0,0%	1,0%	
	btw-plichtige ondernemingen	8.911	9.001	8.975	9.051	n.a.
			1,0%	-0,3%	0,8%	
	Faillissementen	225	263	199	207	123
			16,9%	-24,3%	4,0%	-40,6%
	Banenverlies door faillissementen	1.057	546	370	539	1.049
			-48,3%	-32,2%	45,7%	94,6%

Bron: Statbel en RSZ

In 2020 daalde de **omzet** in de detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels (G47.71) met bijna een kwart ten opzichte van 2019 (-25,0 %), tot 4,9 miljard euro, tegenover 6,6 miljard euro het jaar voordien. De **investeringen**, die tijdens de volledige beschouwde periode een dalende tendens vertoonden, namen aanzienlijk af in 2020 (-36,5 %) en bedroegen in totaal 109,7 miljoen euro tegenover 172,8 miljoen euro het jaar voordien. De twee activiteitsindicatoren (omzet en investeringen) daalden in 2020 tot het laagste niveau van de volledige beschouwde periode.

Ook de **tewerkstelling** verslechterde erg in 2020 en daalde met 29,0 %, wat die zware tendens, die tijdens de volledige beschouwde periode waargenomen werd, bevestigt, maar met veel meer intensiteit. Met 16.517 voltijdequivalenten (vte) daalt het aantal vte in de sector in 2020 tot het laagste aantal van de beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling daalde ook de **loonmassa** in 2020 (-25,5 %), tot 536,4 miljoen euro, het laagste niveau van de volledige beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling daalde ook het **aantal werkgevers** (-4,4 %) in 2020, tot 3.044 werkgevers, wat eveneens het laagste aantal van de volledige beschouwde periode is.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. Zo was in 2019 het **aantal opgerichte ondernemingen** (836 eenheden, +8,2 % op jaarbasis) hoger dan het **aantal geschrapte ondernemingen** (825 eenheden, +1,0 % op jaarbasis), wat van die sector een netto-oprichter van ondernemingen maakt. Die twee indicatoren bereiken in 2020 een piek en vertonen een stijging ten opzichte van het vorige jaar. De sector telde in 2019 9.051 **btw-plichtige ondernemingen** (+0,8 % op jaarbasis).

De sector noteerde **123 faillissementen** in 2020 (-40,6 %, of 84 eenheden minder dan in 2019), het laagste aantal van de volledige beschouwde periode, dat echter wel leidde tot **het verlies van 1.049 banen** (510 eenheden meer dan in 2019). Voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van die cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.7) kende in 2020 een zeer slecht jaar. Uitgezonderd de daling van het aantal faillissementen - en dan is voorzichtigheid nog geboden bij de interpretatie van die cijfers - staan alle indicatoren in het rood, met verliezen die dikwijls tot in de dubbele cijfers oplopen. Hoewel in 2019 de ondernemersdynamiek nog enigszins positief was, met meer oprichtingen dan schrappingen, vertoonden die laatste toen al een stijgende tendens. Daarnaast steeg in 2019 het aantal btw-plichtige ondernemingen.

Detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72) de detailhandel in schoeisel, met uitzondering van speciaal sportschoeisel (zoals skischoenen) en de detailhandel in lederwaren en reisartikelen in gespecialiseerde winkels (met uitsluiting de detailhandel in lederwaren en reisartikelen in gespecialiseerde winkels).

Tabel 4-15. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72)

		4772	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)		1.671,1	1.644,7	1.552,1	1.710,3	1.122,7
				-1,6%	-5,6%	10,2%	-34,4%
	Investerings (btw)		63,0	79,3	61,3	49,2	36,1
Tewerkstelling				26,0%	-22,8%	-19,6%	-26,7%
			2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling		5.420	5.315	5.127	4.946	3.431
				-1,9%	-3,5%	-3,5%	-30,6%
	Loonmassa		155,0	157,5	154,6	153,9	112,5
Ondernemerschap				1,6%	-1,8%	-0,5%	-26,9%
	Aantal werkgevers		1.008	968	907	833	754
				-4,0%	-6,3%	-8,1%	-9,5%
			2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen		130	121	98	85	n.a.
				-6,9%	-19,0%	-13,3%	
	Schrappingen		167	193	204	182	n.a.
				15,6%	5,7%	-10,8%	
	btw-plichtige ondernemingen		2.164	2.102	1.998	1.909	n.a.
				-2,9%	-4,9%	-4,5%	
	Faillissementen		51	64	49	51	33
				25,5%	-23,4%	4,1%	-35,3%
	Banenverlies door faillissementen		113	110	98	53	807
				-2,7%	-10,9%	-45,9%	1422,6%

Bron: Statbel en RSZ

In 2020 daalde de **omzet** in de detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72) sterk ten opzichte van 2019 (-34,4 %), waardoor de stijgende beweging van 2019 werd omgekeerd, en bedroeg hij 1,1 miljard euro tegenover 1,7 miljard euro het jaar voordien. De **investeringen**, die voor het derde jaar op rij daalden, namen sterk af in 2020 (-26,7 %), tot een totaal van 36,1 miljoen euro tegenover 49,2 miljoen euro het jaar voordien. De twee activiteitsindicatoren (omzet en investeringen) daalden in 2020 tot het laagste niveau van de volledige beschouwde periode.

Ook de **tewerkstelling** daalde sterk in 2020 (-30,6 %), wat die zware tendens, die tijdens de volledige beschouwde periode waargenomen werd, bevestigt, maar met veel meer intensiteit. Met 3.431 voltijdequivalenten (vte) daalt het aantal vte in de sector in 2020 tot het laagste aantal van de beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling daalde ook de **loonmassa** sterk in 2020 (26,9 %), tot 112,5 miljoen euro, het laagste niveau van de volledige beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling ging ook het **aantal werkgevers** erop achteruit (-9,5 %) en zakte het tot 754 werkgevers, het laagste aantal van de volledige beschouwde periode.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. In 2019 lag het aantal **opgerichte ondernemingen** (85 eenheden, -13,3 % op jaarbasis) lager dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (182 eenheden, -10,8 % op jaarbasis), wat van die sector een nettovernietiger van ondernemingen maakt. De sector telde in 2019 1.909 **btw-plichtige ondernemingen** (-4,5 % op jaarbasis).

Daarnaast ligt zowel het aantal opgerichte ondernemingen als het aantal btw-plichtigen lager dan in 2019.

Hoewel de sector in 2020 het laagste aantal faillissementen van de volledige beschouwde periode had (**33 faillissementen**, 18 eenheden minder dan in 2019), hebben die geleid tot het grootste overeenstemmende banenverlies (**807 banen verloren**, 754 eenheden meer dan in 2019). Voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van die cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels (G47.72) kende in 2020 een zeer slecht jaar. Bijna alle indicatoren kenden immers een achteruitgang met dubbele cijfers. Dat is met name het geval voor de investeringen, de omzet, de tewerkstelling en de loonmassa. Voor wat de ondernemersdynamiek in 2019 betreft: de sector is een nettovernietiger van ondernemingen en het aantal btw-plichtigen is gedaald.

Apothekers in gespecialiseerde winkels (G47.73)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de apothekers in gespecialiseerde winkels (G47.73) de detailhandel in farmaceutische producten.

Tabel 4-16. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in farmaceutische producten in gespecialiseerde winkels (G47.73)

	4773	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	5.824,6	5.809,7	5.949,7	5.928,8	6.232,8
			-0,3%	2,4%	-0,4%	5,1%
	Investerings (btw)	160,5	166,5	175,0	204,8	159,0
			3,8%	5,1%	17,0%	-22,4%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	10.444	10.557	10.656	10.676	10.555
			1,1%	0,9%	0,2%	-1,1%
	Loonmassa	399,2	408,7	422,7	431,9	431,4
			2,4%	3,4%	2,2%	-0,1%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	3.253	3.232	3.201	3.195	3.193
			-0,6%	-1,0%	-0,2%	-0,1%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	221	219	203	175	n.a.
			-0,9%	-7,3%	-13,8%	
	Schrappingen	153	159	185	201	n.a.
			3,9%	16,4%	8,6%	
	btw-plichtige ondernemingen	4.976	5.048	5.057	5.035	n.a.
			1,4%	0,2%	-0,4%	
	Faillissementen	10	7	13	8	5
			-30,0%	85,7%	-38,5%	-37,5%
	Banenverlies door faillissementen	14	9	6	5	7
			-35,7%	-33,3%	-16,7%	40,0%

Bron: Statbel en RSZ

In 2020 steeg de **omzet** in de detailhandel in farmaceutische producten in gespecialiseerde winkels (G47.73) sterk ten opzichte van 2019 (+5,1 %), waardoor de dalende beweging van 2019 werd omgekeerd, en bedroeg hij 6,2 miljard euro tegenover 5,9 miljard euro het jaar voordien. De omzet van de sector bereikte in 2020 een piek. De **investeringen**, die al drie jaar op rij in stijgende lijn gingen, daalden aanzienlijk in 2020 (-22,4 %) en bedroegen 159,0 miljoen euro, tegenover 204,8 miljoen euro het jaar voordien, en daalden zo tot het laagste niveau van de volledige beschouwde periode.

De **tewerkstelling** daalde in 2020 (-1,1 %) tot 10.555 voltijdequivalenten en keerde aldus de stijgende tendens om die gedurende drie jaar werd waargenomen. De **loonmassa** kende dezelfde evolutie als de tewerkstelling en daalde dus ook in 2020 (-0,1 %), tot 431,4 miljoen euro, na drie jaar op rij gestegen te zijn. Net zoals de twee andere tewerkstellingsindicatoren daalt ook het **aantal werkgevers** in 2020 (-0,1 %), om uit te komen op 3.193 werkgevers, het laagste aantal van de volledige beschouwde periode.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. In 2019 lag het aantal **opgerichte ondernemingen** (175 eenheden, -13,8 % op jaarbasis) lager dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (201 eenheden, +8,6 % op jaarbasis), wat van die sector een nettovernietiger van ondernemingen maakt. Die twee indicatoren behalen in 2019 hun slechtste niveau, dat wil zeggen het laagste niveau voor de oprichtingen en het hoogste niveau voor de schrappingen. De sector telde in 2019 5.035 **btw-plichtige ondernemingen** (-0,4 % op jaarbasis).

De sector noteerde **5 faillissementen** in 2020 (-37,5 % of 3 eenheden minder dan in 2019), het laagste aantal van de volledige beschouwde periode. Die faillissementen zorgden ervoor dat **7 banen verloren gingen** (2 eenheden meer dan in 2019). Voorzichtigheid blijft echter geboden bij

de interpretatie van die cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector detailhandel in farmaceutische producten (G47.73) kende in 2020 een eerder negatief resultaat. Uitgezonderd de stijging van de omzet en de daling van het aantal faillissementen kenden alle indicatoren immers een ongunstige evolutie. We stellen immers vast dat de investeringen afnemen en dat alle tewerkstellingsindicatoren (vte, loonmassa en aantal werkgevers) verslechteren. Daarnaast gingen ook alle indicatoren van de ondernemersdynamiek in 2019 erop achteruit.

Detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.74)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.74) de detailhandel in medische en orthopedische artikelen; de detailhandel in geneeskrachtige kruiden; de detailhandel in prothesen; de detailhandel in invalidenwagens.

Tabel 4-17. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.74)

	4774	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	508,9	460,3	480,0	492,7	477,6
			-9,5%	4,3%	2,6%	-3,1%
Investeringen (btw)		C	C	C	C	C
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	1.360	1.445	1.492	1.757	1.771
			6,3%	3,2%	17,8%	0,8%
	Loonmassa	52,7	58,5	62,6	75,0	78,2
			11,0%	7,1%	19,7%	4,3%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	161	167	170	174	167
			3,9%	1,8%	2,4%	-3,7%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	77	66	73	81	n.a.
			-14,3%	10,6%	11,0%	
Ondernemerschap	Schrappingen	43	43	49	71	n.a.
			0,0%	14,0%	44,9%	
	btw-plichtige ondernemingen	777	798	822	842	n.a.
			2,7%	3,0%	2,4%	
	Faillissementen	2	6	5	6	2
Ondernemerschap			200,0%	-16,7%	20,0%	-66,7%
	Banenverlies door faillissementen	2	3	2	9	1
			50,0%	-33,3%	350,0%	-88,9%

Bron: Statbel en RSZ

De activiteit in de detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.74) kende in 2020 een zekere vertraging. Zo daalde de **omzet** in 2020 met 3,1 %, tot 477,6 miljoen euro.

De tewerkstelling gemeten in voltijdequivalenten steeg voor het vijfde jaar op rij, ook al is de stijging van 2020 (+0,8 %) de kleinste van de beschouwde periode. De **loonmassa** nam eveneens toe in 2020 (+4,3 %). We stellen in 2020 echter wel een daling van het aantal werkgevers vast (3,7 %) en dit voor de eerste keer tijdens de beschouwde periode.

In 2019, het laatste jaar waarvoor gegevens met betrekking tot het ondernemerschap beschikbaar zijn, werden in deze sector 81 ondernemingen **opgericht** (een stijging van 11 % ten opzichte van 2018), maar het aantal **schrappingen** steeg ook in 2020, tot 71 geschrapte ondernemingen, het hoogste aantal schrappingen van de volledige beschouwde periode. Het nettosaldo "oprichtingen-schrappingen" blijft echter positief, wat van de sector een netto-oprichter van ondernemingen maakt. Het aantal btw-plichtigen stijgt tot 842 eenheden in 2019, het hoogste niveau van de volledige beschouwde periode.

Er werden relatief weinig **faillissementen** (2) geregistreerd in 2020, net zoals in 2016. Dat zou eveneens te wijten kunnen zijn aan de verschillende moratoria met betrekking tot faillissementen.

Conclusie: de detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels werd slechts in beperkte mate getroffen door de COVID-19-crisis. Hoewel de omzet lichtjes daalt, blijven de tewerkstellingsindicatoren immers een stijgende tendens vertonen (met uitzondering

van het aantal werkgevers). Daarnaast kende van de drie andere indicatoren van de ondernemersdynamiek die in 2019 beschikbaar waren, enkel het aantal schrappingen een ongunstige evolutie.

Detailhandel in cosmetica en toiletartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.75)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in cosmetica en toiletartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.75) de detailhandel in parfums en cosmetica en de detailhandel in toiletartikelen, zoals toiletzeep, tandpasta, haarshampoos, enz.

Tabel 4-18. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in cosmetica en toiletartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.75)

	4775	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	1.329,4	1.427,6	1.533,7	1.565,5	1.378,1
			7,4%	7,4%	2,1%	-12,0%
	Investerings (btw)	24,5	32,0	32,0	20,8	17,4
Tewerkstelling			30,7%	-0,2%	-34,8%	-16,5%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	3.643	3.804	3.876	3.852	3.085
			4,4%	1,9%	-0,6%	-19,9%
	Loonmassa	109,0	117,5	122,6	126,2	107,2
Ondernemerschap			7,8%	4,4%	2,9%	-15,0%
	Aantal werkgevers	196	193	189	192	188
			-1,9%	-1,7%	1,3%	-2,1%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	181	185	171	178	n.a.
			2,2%	-7,6%	4,1%	
	Schrappingen	121	116	133	162	n.a.
			-4,1%	14,7%	21,8%	
	btw-plichtige ondernemingen	1.355	1.406	1.444	1.464	n.a.
			3,8%	2,7%	1,4%	
	Faillissementen	18	22	22	16	16
			22,2%	0,0%	-27,3%	0,0%
	Banenverlies door faillissementen	36	29	13	40	38
			-19,4%	-55,2%	207,7%	-5,0%

Bron: Statbel en RSZ

In 2020 daalde de **omzet** in de detailhandel in cosmetica en toiletartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.75) voor de eerste keer in de beschouwde periode ten opzichte van 2019 (-12,0 %), en bedroeg hij bijna 1,4 miljard euro (tegenover 1,6 miljard euro het jaar voordien). De **investeringen**, die voor het derde jaar op rij daalden, namen sterk af in 2020 (-16,5 %), tot een totaal van 17,4 miljoen euro tegenover 20,8 miljoen euro het jaar voordien. De investeringen daalden in 2020 tot het laagste niveau van de volledige beschouwde periode.

De **tewerkstelling** daalde eveneens in 2020 (-19,9 %) en bevestigde zo de dalende tendens die het jaar voordien werd waargenomen, maar deze keer met veel meer intensiteit. Met 3.085 voltijdequivalenten (vte) daalt de tewerkstelling in de sector tot het laagste niveau van de volledige beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling daalde ook de **loonmassa** in 2020 (-15,0 %), tot 107,2 miljoen euro, het laagste niveau van de volledige beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling ging ook het **aantal werkgevers** erop achteruit in 2020 (-2,1 %) en zakte het tot 188 werkgevers, het laagste aantal van de volledige beschouwde periode.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. Het aantal **opgerichte ondernemingen** (178 eenheden, +4,1 % op jaarbasis) lag in 2019 hoger dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (162 eenheden, +21,8 % op jaarbasis), wat van deze sector een netto-oprichter van ondernemingen maakt. Dat is het hoogste aantal geschrapte ondernemingen van de volledige beschouwde periode voor die sector. De sector telde in 2019 1.464 **btw-plichtige ondernemingen** (+1,4 % op jaarbasis), het hoogste geregistreerde aantal van de volledige beschouwde periode.

De sector noteerde **16 faillissementen** in 2020 (stagnatie ten opzichte van 2019), die geleid hebben tot **het verlies van 38 banen** (2 eenheden minder dan in 2019). Voorzichtigheid blijft echter geboden bij de interpretatie van die cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector detailhandel in cosmetica en toiletartikelen in gespecialiseerde winkels (G47.75) kende in 2020 een eerder negatief resultaat. De meeste indicatoren kenden in 2020 immers een achteruitgang met dubbele cijfers (omzet, investeringen, tewerkstelling, loonmassa). Ook de tewerkstelling daalde in 2020. Het aantal faillissementen bleef weliswaar stabiel en het aantal ten gevolge van die faillissementen verloren banen daalde enigszins, maar nogmaals, voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van die cijfers.

Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels (G47.76)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels (G47.76) de detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen in gespecialiseerde winkels (detailhandel in bloemen (inclusief snijbloemen) en planten, de detailhandel in zaden, kunstmeststoffen, sproeistoffen, de detailhandel in kunstbloemen en decoratieartikelen van kunstbloemen, de detailhandel in een uitgebreid gamma van tuinbouwproducten en tuinbouwbenodigdheden voor particulier gebruik, in gespecialiseerde tuinentra en de detailhandel in huisdieren, voedsel voor huisdieren en benodigdheden daarvoor in gespecialiseerde winkels (de detailhandel in huisdieren, voedsel voor huisdieren en benodigdheden daarvoor).

Tabel 4-19. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels (G47.76)

	4776	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	1.578,6	1.624,8	1.786,7	1.758,2	1.883,2
			2,9%	10,0%	-1,6%	7,1%
	Investerings (btw)	59,1	66,7	77,5	71,3	66,5
			12,8%	16,3%	-8,0%	-6,7%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	3.979	4.084	4.160	4.293	3.976
			2,6%	1,9%	3,2%	-7,4%
	Loonmassa	98,9	104,4	109,2	116,3	112,1
			5,6%	4,6%	6,5%	-3,6%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	1.382	1.370	1.365	1.381	1.354
			-0,9%	-0,3%	1,1%	-1,9%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	285	279	278	288	n.a.
			-2,1%	-0,4%	3,6%	
	Schrappingen	278	296	306	321	n.a.
			6,5%	3,4%	4,9%	
	btw-plichtige ondernemingen	4.440	4.465	4.458	4.498	n.a.
			0,6%	-0,2%	0,9%	
	Faillissementen	34	41	38	31	31
			20,6%	-7,3%	-18,4%	0,0%
	Banenverlies door faillissementen	70	49	39	53	39
			-30,0%	-20,4%	35,9%	-26,4%

Bron: Statbel en RSZ

In 2020 steeg de **omzet** in de detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels (G47.76) ten opzichte van 2019 (+7,1 %) en bedroeg hij bijna 1,9 miljard euro, tegenover 1,8 miljard euro het jaar voordien. De omzet bereikte in 2020 zijn hoogste niveau van de volledige beschouwde periode. De **investeringen**, die voor het tweede jaar op rij daalden, namen af in 2020 (-6,7 %), tot een totaal van 66,5 miljoen euro tegenover 71,3 miljoen euro het jaar voordien.

De **tewerkstelling** daalde in 2020 (-7,4 %) en keerde aldus de stijgende tendens om die de drie vorige jaren werd waargenomen. Met 3.976 voltijdequivalenten daalt de tewerkstelling in 2020 tot het laagste niveau van de volledige beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling daalde ook de **loonmassa** in 2020 (-3,6 %) tot 112,1 miljoen euro. Net zoals de tewerkstelling ging ook het **aantal werkgevers** erop achteruit in 2020 (-1,9 %) en zakte het tot 1.354 werkgevers, het laagste aantal van de volledige beschouwde periode.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. In 2019 lag het aantal **opgerichte ondernemingen** (288 eenheden, +3,6 % op jaarbasis) lager dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (321 eenheden, +4,9 % op jaarbasis), wat van die sector een nettovernietiger van ondernemingen maakt. Die twee indicatoren bereikten in 2019 hun hoogste niveau van de volledige beschouwde periode. De sector telde in 2019 4.498 **btw-plichtige ondernemingen** (+0,9 % op jaarbasis), het hoogste aantal van de volledige beschouwde periode.

De sector noteerde in 2020 **31 faillissementen** (net zoals in 2019) en die faillissementen hebben geleid tot het **verlies van 39 banen** (14 eenheden minder dan in 2019). Voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van die cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels (G47.76) kende in 2020 enige problemen. De sector kende problemen op het vlak van de activiteitsindicatoren, gelet op de daling van de investeringen, en op het vlak van de tewerkstellingsindicatoren, gelet op de daling van het aantal vte, van de loonmassa en van het aantal werkgevers. Op het niveau van de ondernemersdynamiek zien we in 2019 een verslechtering van het aantal schrappingen van ondernemingen.

Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels (G47.77)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels (G47.77) de detailhandel in uurwerken en horloges en de detailhandel in sieraden en edelsmeedwerk.

Tabel 4-20. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels (G47.77)

	4777	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	673,8	652,9	631,6	721,0	647,2
			-3,1%	-3,3%	14,2%	-10,2%
	Investerings (btw)	C	C	C	C	C
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	1.421	1.435	1.420	1.428	1.038
			0,9%	-1,0%	0,6%	-27,3%
	Loonmassa	41,5	43,4	43,8	45,1	33,8
			4,6%	0,9%	3,1%	-25,0%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	482	489	479	475	474
			1,6%	-2,0%	-0,9%	-0,2%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	104	114	100	100	n.a.
			9,6%	-12,3%	0,0%	
	Schrappingen	84	115	96	128	n.a.
			36,9%	-16,5%	33,3%	
	btw-plichtige ondernemingen	1.800	1.819	1.823	1.803	n.a.
Ondernemerschap			1,1%	0,2%	-1,1%	
	Faillissementen	20	17	22	20	9
			-15,0%	29,4%	-9,1%	-55,0%
	Banenverlies door faillissementen	18	19	14	17	6
			5,6%	-26,3%	21,4%	-64,7%

Bron: Statbel en RSZ

De activiteit in de detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels (G47.77) werd getroffen door de COVID-19-crisis. De **omzet** daalde in 2020 met 10,2 % en bedroeg 647,2 miljoen euro.

Ook de **tewerkstellingsindicatoren** gingen er aanzienlijk op achteruit. De tewerkstelling gemeten in voltijdequivalenten daalde met 27,3 % terwijl de **loonmassa** daalde met 25 %. Het aantal **werkgevers** daalde voor het derde jaar op rij, hoewel aanzienlijk minder in 2020 (-0,2 %).

In 2019, het laatste jaar waarvoor gegevens over het ondernemerschap beschikbaar zijn, werden in de sector 100 ondernemingen **opgericht** (een stabilisatie ten opzichte van 2018), maar de **schrappingen** namen toe (128 ondernemingen, zijnde 32 meer dan in 2018). In 2019 wordt de sector beschouwd als een nettovernietiger van ondernemingen, aangezien het aantal oprichtingen lager ligt dan het aantal schrappingen. Het aantal **btw-plichtigen** daalt lichtjes in 2019 (-1,1 %).

Ondanks de moeilijke economische context lag het aantal **faillissementen** in 2020 veel lager dan het gemiddelde van de voorbije 5 jaar. Dat is waarschijnlijk te wijten aan de verschillende moratoria met betrekking tot faillissementen.

Conclusie: na een gunstig 2019 kende de sector van de detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels (G47.77) in 2020 een negatief resultaat. We stellen immers vast dat de omzet daalt en dat alle tewerkstellingsindicatoren (vte, loonmassa en aantal werkgevers) verslechteren. Daarnaast kenden de drie andere indicatoren van de ondernemersdynamiek die in 2019 beschikbaar waren eveneens een ongunstige evolutie.

Overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78) de detailhandel in vaste brandstoffen, zoals steenkool, brandhout, houtskool, enz.; de detailhandel in vloeibare en gasvormige brandstoffen, zoals huisbrandolie, flessengas, enz.; de detailhandel in fotografische artikelen in gespecialiseerde winkels; de detailhandel in optische artikelen en precisie-instrumenten in gespecialiseerde winkels, zoals verrekijkers, microscopen, telescopen, prisma's, (contact)lenzen, thermometers, barometers, enz.; de activiteiten van opticiens; de detailhandel in wapens en munitie voor de jacht en de schietsport; de detailhandel in verdedigingswapens; de detailhandel in drogisterijartikelen en onderhoudsproducten; de detailhandel in reinigingsproducten; de detailhandel in fietsen, tandems, kinderfietsen en kinderdriewielers (m.u.v. speelgoed) en andere fietsen zonder motor en delen en toebehoren daarvan; de detailhandel in souvenirs; de detailhandel in religieuze artikelen; de detailhandel in imitatiesieraden, gadgets, enz.; de detailhandel in hedendaagse kunst, nieuwe schilderijen, reproducties, kaders, lijsten, enz. in gespecialiseerde winkels of commerciële kunstgalerijen; de detailhandel in babyartikelen (algemeen assortiment), zoals kleding, wiegen, boxen, kinderwagens, kinderzitjes voor gebruik in de auto, kindermeubelen, speelgoed, enz.; de detailhandel in postzegels en munten; de detailhandel in naai- en breimachines; de detailhandel in koorden en touwen; de detailhandel in schertsartikelen en feestartikelen; de detailhandel in seksartikelen en de detailhandel in overige nieuwe artikelen, met uitzondering van voedingsmiddelen.

Tabel 4-21. Voornaamste economische indicatoren in de overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78)

	4778	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	3.054,4	2.945,5	2.940,8	3.112,6	3.140,7
			-3,6%	-0,2%	5,8%	0,9%
Investeringen (btw)	95,5		91,4	91,7	93,1	96,4
			-4,3%	0,3%	1,5%	3,6%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	6.469	6.719	6.921	7.202	6.020
			3,9%	3,0%	4,0%	-16,4%
	Loonmassa	184,1	195,8	205,3	219,0	192,3
			6,3%	4,8%	6,7%	-12,2%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	2.003	2.067	2.096	2.106	2.092
			3,2%	1,4%	0,5%	-0,7%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	502	551	495	503	n.a.
			9,8%	-10,2%	1,6%	
Ondernemerschap	Schrappingen	475	491	499	597	n.a.
			3,4%	1,6%	19,6%	
	btw-plichtige ondernemingen	7.701	7.720	7.651	7.567	n.a.
			0,2%	-0,9%	-1,1%	
	Faillissementen	68	63	75	82	50
Ondernemerschap			-7,4%	19,0%	9,3%	-39,0%
	Banenverlies door faillissementen	99	76	96	138	62
			-23,2%	26,3%	43,8%	-55,1%

Bron: Statbel en RSZ

In 2020 steeg de **omzet** van de sector overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78) ten opzichte van 2019 (+0,9 %) en bedroeg hij bijna 3,1 miljard euro.

Net zoals de omzet namen ook de **investeringen** toe in 2020, en dat voor het derde jaar op rij (+3,6 %), tot een totaal van 96,4 miljoen euro, het hoogste niveau van de volledige beschouwde periode.

De **tewerkstelling** daalde met 16,4 % in 2020, na drie achtereenvolgende aanzienlijke stijgingen. In 2020 stelde de sector 6.020 voltijdequivalenten (vte), tewerk, het laagste tewerkstellingsniveau van de volledige beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling daalde ook de **loonmassa** in 2020 (-12,2 %).

Het **aantal werkgevers** is zeer sterk gezakt in 2020 tot 2.092 werkgevers in totaal (-14 eenheden ten opzichte van 2019).

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. Zo was in 2019 het aantal **opgerichte ondernemingen** (503 eenheden, +1,6 % op jaarbasis) in de sector lager dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (597 eenheden, +19,6 % op jaarbasis), wat van die sector een nettovernietiger van ondernemingen maakt. De sector telde in 2019 7.567 **btw-plichtige ondernemingen** (-1,1 % op jaarbasis), het laagste aantal van de volledige beschouwde periode.

De sector registreerde 50 **faillissementen** in 2020, het laagste aantal van de volledige beschouwde periode. Die faillissementen leidden tot het **verlies van 62 banen**. Voorzichtigheid blijft echter geboden bij de interpretatie van deze cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector van de overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels (G47.78) geeft voor 2020 een enigszins gemengd beeld. De activiteitsindicatoren (omzet, investeringen) evolueerden weliswaar gunstig, maar alle tewerkstellingsindicatoren daalden (vte, loonmassa en aantal werkgevers). Hoewel de cijfers met betrekking tot de faillissementen een gunstig beeld tonen, blijft voorzichtigheid geboden, rekening houdend met de verschillende moratoria. De ondernemersdynamiek kent een 2019 een negatief nettosaldo "oprichtingen-schrappingen", met meer geschrapte ondernemingen dan opgerichte ondernemingen.

Detailhandel in antiques en tweedehandsgoederen in winkels (G47.79)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel in antiques en tweedehandsgoederen in winkels (G47.79) de detailhandel in antiek en oude kunstvoorwerpen; de activiteiten van verkoopcentra die antiek en oude kunstvoorwerpen per opbod verkopen (detailhandel); de detailhandel in tweedehandskleding; de activiteiten van verkoopcentra die tweedehandskleding per opbod verkopen (detailhandel); de detailhandel in tweedehandsboeken; de detailhandel in overige tweedehandsgoederen, zoals meubelen, afbraakmateriaal, rariteiten (brocante), enz.; de activiteiten van kringloopcentra en dergelijke en de activiteiten van verkoopcentra die tweedehandsgoederen, met uitzondering van antiek, oude kunstvoorwerpen en tweedehandskleding, per opbod verkopen (detailhandel).

Tabel 4-22. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel in antiques en tweedehandsgoederen in winkels (G47.79)

	4779	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	462,3	462,1	456,3	436,4	378,9
			0,0%	-1,3%	-4,4%	-13,2%
	Investerings (btw)	18,4	19,5	15,7	15,1	14,6
			6,1%	-19,5%	-3,9%	-3,4%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	940	955	978	968	749
			1,7%	2,4%	-1,1%	-22,6%
	Loonmassa	24,5	25,3	26,5	26,2	21,2
			3,1%	4,7%	-1,1%	-19,2%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers	280	290	291	290	288
			3,5%	0,3%	-0,2%	-0,7%
		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	198	207	221	221	n.a.
			4,5%	6,8%	0,0%	
	Schrappingen	207	228	214	226	n.a.
			10,1%	-6,1%	5,6%	
	btw-plichtige ondernemingen	2.801	2.761	2.764	2.793	n.a.
Ondernemerschap			-1,4%	0,1%	1,0%	
	Faillissementen	22	26	23	31	16
			18,2%	-11,5%	34,8%	-48,4%
	Banenverlies door faillissementen	31	22	25	36	8
			-29,0%	13,6%	44,0%	-77,8%

Bron: Statbel en RSZ

De activiteit in de detailhandel in antiques en tweedehandsgoederen in winkels (G47.79) werd getroffen door de COVID-19-pandemie. De **omzet** daalde in 2020 met 13,2 % en bedroeg 378,9 miljoen euro en de investeringen daalden met 3,4 %. Voor die twee indicatoren is het de derde daling op rij, waardoor ze beide zakken tot hun laagste niveau van de beschouwde periode.

Ook de tewerkstellingsindicatoren gingen er aanzienlijk op achteruit. De **tewerkstelling** gemeten in voltijdequivalenten daalde met 22,6 % terwijl de **loonmassa** daalde met 19,2 %. Het **aantal werkgevers** nam voor het tweede jaar op rij lichtjes af (-0,7 %).

In 2019, het laatste jaar waarvoor gegevens over het ondernemerschap beschikbaar zijn, werden in de sector 221 ondernemingen **opgericht** (een stabilisatie ten opzichte van 2018), maar de **schrappingen** namen toe ten opzichte van 2018 (226 geschrapte ondernemingen in 2019, +12 geschrapte ondernemingen). Het aantal btw-plichtige ondernemingen steeg echter lichtjes in 2019 (+ 1 %).

Ondanks de moeilijke economische context lag het aantal **faillissementen** in 2020 lager dan het gemiddelde van de voorbije 5 jaar. Dat is waarschijnlijk toe te schrijven aan de verschillende moratoria met betrekking tot faillissementen.

Conclusie: de sector van de detailhandel in antiques en tweedehandsgoederen in winkels (G47.79) kende in 2020 een negatief resultaat, nadat 2019 ook al niet al te goed was geweest. We stellen immers vast dat in 2020 de omzet en de investeringen dalen en dat alle tewerkstellingsindicatoren (vte, loonmassa en aantal werkgevers) verslechteren. Uitgezonderd een stijging van het aantal schrappingen in 2019 zijn de twee andere indicatoren van de ondernemersdynamiek die voor dit jaar beschikbaar zijn echter niet verslechterd.

Markt- en straathandel (G47.8)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de markt- en straathandel (G47.8) de detailhandel in alle soorten nieuwe of tweedehandsgoederen vanuit een gewoonlijk verplaatsbare kraam langs de openbare weg of op de markt. Die sector omvat dus de markt- en straathandel in voedings- en genotmiddelen (dat is de markt- en straathandel in voedings- en genotmiddelen vanuit een gewoonlijk verplaatsbaar kraam langs de openbare weg of op de markt, met uitsluiting van de verkoop in kramen en stalletjes met de mogelijkheid tot consumptie ter plaatse; de markt- en straathandel in textiel, kleding en schoeisel (dat is de markt- en straathandel in kleding, kledingstoffen, fournituren, huishoudlinnen, woningtextiel en schoenen vanuit een gewoonlijk verplaatsbaar kraam langs de openbare weg of op de markt) en de markt- en straathandel in andere artikelen (dat is de markt- en straathandel in andere artikelen vanuit een gewoonlijk verplaatsbaar kraam langs de openbare weg of op de markt, zoals: tapijten en matten, boeken, spellen en speelgoed, huishoudapparaten en elektronische producten voor huishoudelijk gebruik, muziek- en video-opnames, bloemen, planten, zaden en tuinbenodigdheden, tweedehandsgoederen, andere non-food producten).

Tabel 4-23. Voornaamste economische indicatoren in de markt- en straathandel (G47.8)

	478	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)	494,8	498,0	504,1	528,7	492,1
			0,6%	1,2%	4,9%	-6,9%
	Investerings (btw)	26,9	27,0	30,7	32,3	32,0
			0,2%	13,9%	5,1%	-0,7%
Tewerkstelling		2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling	521	552	556	572	498
			6,1%	0,7%	2,8%	-12,9%
	Loonmassa	12,4	13,6	14,2	15,0	13,8
			9,4%	4,7%	5,6%	-8,2%
	Aantal werkgevers	470	495	488	483	475
Ondernemerschap		2016	2017	2018	2019	2020
	Oprichtingen	864	990	851	803	n.a.
			14,6%	-14,0%	-5,6%	
	Schrappingen	701	626	707	694	n.a.
			-10,7%	12,9%	-1,8%	
	btw-plichtige ondernemingen	7.798	8.138	8.296	8.531	n.a.
			4,4%	1,9%	2,8%	
	Faillissementen	52	59	67	59	36
			13,5%	13,6%	-11,9%	-39,0%
	Banenverlies door faillissementen	63	78	76	59	44
			23,8%	-2,6%	-22,4%	-25,4%

Bron: Statbel en RSZ

In 2020 daalde de **omzet** in de markt- en straathandel (G47.8) ten opzichte van 2019 (-6,9 %), en bedroeg hij 492,1 miljoen euro tegenover 528,7 miljoen euro het jaar voordien. De omzet bereikte in 2020 dan ook zijn laagste niveau van de volledige beschouwde periode. Na drie jaar op rij gestegen te zijn, namen de **investeringen** in 2020 af (-0,7 %), tot een totaal van 32,0 miljoen euro tegenover 32,3 miljoen euro het jaar voordien.

De **tewerkstelling** daalde eveneens in 2020 (-12,9 %) en keerde aldus de stijgende tendens om die al verschillende jaren werd waargenomen. Met 498 voltijdequivalenten daalde de tewerkstelling in 2020 trouwens tot het laagste niveau van de volledige beschouwde periode. Net zoals de tewerkstelling daalde ook de **loonmassa** in 2020 (-8,2 %) tot 13,8 miljoen euro. Net zoals de twee andere tewerkstellingsindicatoren daalde ook het **aantal werkgevers** in 2020 (-1,7 %) en zakte het tot 475 werkgevers.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het **ondernemerschap** slechts beschikbaar tot 2019. In 2019 lag het aantal **opgerichte ondernemingen**

(803 eenheden, -5,6 % op jaarbasis) hoger dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (694 eenheden, -1,8 % op jaarbasis), wat van die sector een netto-oprichter van ondernemingen maakt. Het aantal opgerichte ondernemingen is trouwens het laagst in 2019. De sector telde in 2019 8.531 **btw-plichtige ondernemingen** (+2,8 % op jaarbasis), het hoogste aantal van de volledige beschouwde periode.

De sector noteerde **36 faillissementen** in 2020 (23 eenheden minder dan in 2019), het laagste aantal van de volledige beschouwde periode. Die faillissementen zorgden ervoor dat **44 banen verloren gingen** (15 eenheden minder dan in 2019), eveneens het laagste aantal verloren banen van de volledige beschouwde periode. Voorzichtigheid blijft echter geboden bij de interpretatie van die cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de sector van de markt- en straathandel (G47.8) kende in 2020 een eerder negatief resultaat. We stellen immers vast dat alle activiteitsindicatoren (omzet en investeringen) en alle tewerkstellingsindicatoren (vte, loonmassa en aantal werkgevers) erop achteruit gaan. Voor wat de ondernemersdynamiek in 2019 betreft: met uitzondering van de oprichtingen van ondernemingen zijn alle indicatoren gunstig geëvolueerd (schrappingen, aantal btw-plichtigen, faillissementen en aantal banen dat door de faillissementen verloren ging). Het aantal faillissementen daalde in 2020, net zoals het verlies van banen, maar voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van die cijfers.

Detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.9)

Volgens Statbel omvat de NACE-nomenclatuur voor de detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.9) de detailhandel via postorderbedrijven of via internet. De koper maakt zijn keuze aan de hand van advertenties, catalogi, informatie via websites, via modellen of aan de hand van gelijk welke vorm van publiciteit. De koper kan zijn bestelling maken via de post, telefoon of internet (over het algemeen via bijzondere procedures voorzien door de websites). De producten kunnen direct worden gedownload via internet of fysisch geleverd worden aan de klant. De sector omvat eveneens de overige detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel.

Tabel 4-24. Voornaamste economische indicatoren in de detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.9)

		479	2016	2017	2018	2019	2020
Activiteitsindicatoren	Omzet (btw)		3.816,4	4.541,4	5.380,8	5.765,0	7.271,1
				19,0%	18,5%	7,1%	26,1%
	Investerings (btw)		40,8	43,5	44,7	48,1	53,0
Tewerkstelling				6,6%	2,8%	7,6%	10,1%
			2016	2017	2018	2019	2020
	Tewerkstelling		2.029	2.158	2.150	2.254	2.125
Ondernemerschap				6,4%	-0,4%	4,8%	-5,7%
	Loonmassa		70,4	73,3	74,5	79,9	78,5
				4,1%	1,6%	7,3%	-1,9%
Ondernemerschap	Aantal werkgevers		332	373	377	414	434
				12,1%	1,1%	9,9%	4,9%
			2016	2017	2018	2019	2020
Ondernemerschap	Oprichtingen		1.707	2.046	2.220	3.088	n.a.
				19,9%	8,5%	39,1%	
	Schrappingen		826	902	1.088	1.286	n.a.
Ondernemerschap				9,2%	20,6%	18,2%	
	btw-plichtige ondernemingen		7.200	8.308	9.457	10.486	n.a.
				15,4%	13,8%	10,9%	
Ondernemerschap	Faillissementen		54	41	44	77	41
				-24,1%	7,3%	75,0%	-46,8%
	Banenverlies door faillissementen		63	68	132	105	40
Ondernemerschap				7,9%	94,1%	-20,5%	-61,9%

Bron: Statbel en RSZ

De **omzet** van de sector detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (G47.9) die voornamelijk bestaat uit de elektronische handel van de "pure players" steeg snel in 2020, door positief gebruik te maken van de ingevoerde lockdownmaatregelen zoals telewerk enerzijds en de sluiting van de niet-essentiële winkels anderzijds. Die sector noteerde een stijging van de omzet met 26,1 %, de opmerkelijkste versnelling van zijn evolutie in de periode 2016-2020, en bereikte een nieuwe piek van 7,3 miljard euro. Ter herinnering: de verkoop op afstand van distributieketens valt niet onder die categorie.

Ook de **investeringen** namen toe in 2020 (+10,1 %) en bedroegen in totaal 53 miljoen euro. Het jaar 2020 kent aldus het hoogste investeringspeil van de volledige beschouwde periode.

Voor wat de **tewerkstelling** betreft: het aantal voltijdequivalenten daalt met 5,7 % in 2020. In 2020 stelde de sector 2.125 voltijdequivalenten (vte) tewerk, het op een na laagste niveau op 5 jaar. Ook de **loonmassa** daalde licht in 2020 (-1,9 %).

Het **aantal werkgevers** steeg voor het vierde jaar op rij tot in totaal 434 werkgevers in 2020.

Op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld, zijn de laatste gegevens over het ondernemerschap slechts beschikbaar tot 2019. Zo lag in 2019 het aantal **opgerichte**

ondernemingen (3.088, een duidelijke stijging met 39,1 % op jaarbasis) aanmerkelijk hoger dan het aantal **geschrapte ondernemingen** (1.286 eenheden, +18,2 % op jaarbasis), wat van deze sector een netto-oprichter van ondernemingen maakt. In 2019 telde deze sector 10.486 btw-plichtige ondernemingen, het hoogste aantal van de periode.

In 2020 noteerde de sector **41 faillissementen**, die geleid hebben tot het **verlies** van 40 **banen**. Voorzichtigheid blijft geboden bij de interpretatie van die cijfers, gelet op de diverse moratoria die de regering in 2020 heeft ingevoerd.

Conclusie: de detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel (47.9) kende in 2020 een bijzonder positief resultaat met een opmerkelijke stijging van de omzet en de investeringen. Die resultaten in stijgende lijn lijken echter geen gunstig effect te hebben op de tewerkstelling, die achter blijft. Aanmoedigend is dat de ondernemersdynamiek in 2019 zeer gunstig was, met vele opgerichte ondernemingen.

5. Bijlage

Tabel 5-1. NACE-nomenclatuur in de distributiesector

45	Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen	Commerce de gros et de détail et réparation véhicules automobiles et de motocycles
451	Handel in auto's	Commerce de véhicules automobiles
4511	Handel in auto's en lichte bestelwagens (kleiner of gelijk aan 3,5 ton)	Commerce d'automobiles et d'autres véhicules automobiles légers (inférieur ou égal à 3,5 tonnes)
4519	Handel in andere motorvoertuigen	Commerce d'autres véhicules automobiles
452	Onderhoud en reparatie van motorvoertuigen	Entretien et réparation de véhicules automobiles
453	Handel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen	Commerce d'équipements de véhicules automobiles
4531	Groothandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen	Commerce de gros d'équipements de véhicules automobiles
4532	Detailhandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen	Commerce de détail d'équipements de véhicules automobiles
454	Handel in en onderhoud en reparatie van motorfietsen en delen en toebehoren van motorfietsen	Commerce, entretien et réparation de motocycles et de pièces et d'accessoires de motocycles
46	Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen	Commerce de gros, à l'exception des véhicules automobiles et des motocycles
461	Handelsbemiddeling	Intermédiaires du commerce de gros
4611	Handelsbemiddeling in landbouwproducten, levende dieren en textielgrondstoffen en halffabrikaten	Intermédiaires du commerce en matières premières agricoles, animaux vivants, matières premières textiles et produits semi-finis
4612	Handelsbemiddeling in brandstoffen, ertsen, metalen en chemische producten	Intermédiaires du commerce en combustibles, métaux, minéraux et produits chimiques
4613	Handelsbemiddeling in hout en bouwmaterialen	Intermédiaires du commerce en bois et matériaux de construction
4614	Handelsbemiddeling in machines, apparaten en werktuigen voor de industrie en in schepen en luchtvaartuigen	Intermédiaires du commerce en machines, équipements industriels, navires et avions
4615	Handelsbemiddeling in meubelen, huishoudelijke artikelen en ijzerwaren	Intermédiaires du commerce en meubles, articles de ménage et quincaillerie
4616	Handelsbemiddeling in textiel, kleding, bont, schoeisel en lederwaren	Intermédiaires du commerce en textiles, habillement, fourrures, chaussures et articles en cuir
4617	Handelsbemiddeling in voedings- en genotmiddelen	Intermédiaires du commerce en denrées, boissons et tabac
4618	Handelsbemiddeling gespecialiseerd in andere goederen	Intermédiaires spécialisés dans le commerce d'autres produits spécifiques
4619	Handelsbemiddeling in goederen, algemeen assortiment	Intermédiaires du commerce en produits divers
462	Groothandel in landbouwproducten en levende dieren	Commerce de gros de produits agricoles bruts et d'animaux vivants
4621	Groothandel in granen, ruwe tabak, zaden en veevoeders	Commerce de gros de céréales, de tabac non manufacturé, de semences et d'aliments pour le bétail
4622	Groothandel in bloemen en planten	Commerce de gros de fleurs et de plantes
4623	Groothandel in levende dieren	Commerce de gros d'animaux vivants
4624	Groothandel in huiden, vellen en leer	Commerce de gros de cuirs et de peaux

463	Groothandel in voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen	Commerce de gros de produits alimentaires, de boissons et de tabac
4631	Groothandel in groenten en fruit	Commerce de gros de fruits et de légumes
4632	Groothandel in vlees en vleesproducten	Commerce de gros de viandes et de produits à base de viande
4633	Groothandel in zuivelproducten, eieren en spijsoleïen en -vetten	Commerce de gros de produits laitiers, oeufs, huiles et matières grasses comestibles
4634	Groothandel in dranken	Commerce de gros de boissons
4635	Groothandel in tabaksproducten	Commerce de gros de produits à base de tabac
4636	Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	Commerce de gros de sucre, de chocolat et de confiserie
4637	Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen	Commerce de gros de café, de thé, de cacao et d'épices
4638	Groothandel in andere voedingsmiddelen, met inbegrip van vis en schaal- en weekdieren	Commerce de gros d'autres produits alimentaires, y compris poissons, crustacés et mollusques
4639	Niet-gespecialiseerde groothandel in voedings- en genotmiddelen	Commerce de gros non spécialisé de denrées, boissons et tabac
464	Groothandel in andere consumentenartikelen	Commerce de gros d'autres biens domestiques
4641	Groothandel in textiel	Commerce de gros de textiles
4642	Groothandel in kleding en schoeisel	Commerce de gros d'habillement et de chaussures
4643	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten	Commerce de gros d'appareils électroménagers
4644	Groothandel in porselein, glaswerk en reinigingsmiddelen	Commerce de gros de porcelaine, de verrerie et de produits d'entretien
4645	Groothandel in parfumerieën en cosmetica	Commerce de gros de parfumerie et de produits de beauté
4646	Groothandel in farmaceutische producten	Commerce de gros de produits pharmaceutiques
4647	Groothandel in huismeubilair, tapijten en verlichtingsapparatuur	Commerce de gros de mobilier domestique, de tapis et d'appareils d'éclairage
4648	Groothandel in uurwerken en sieraden	Commerce de gros d'articles d'horlogerie et de bijouterie
4649	Groothandel in andere consumentenartikelen	Commerce de gros d'autres biens domestiques
465	Groothandel in informatie- en communicatieapparatuur	Commerce de gros d'équipements de l'information et de la communication
4651	Groothandel in computers, randapparatuur en software	Commerce de gros d'ordinateurs, d'équipements informatiques périphériques et de logiciels
4652	Groothandel in elektronische en telecommunicatieapparatuur en delen daarvan	Commerce de gros de composants et d'équipements électroniques et de télécommunication
466	Groothandel in andere machines en werktuigen en toebehoren	Commerce de gros d'autres équipements industriels
4661	Groothandel in machines, werktuigen en toebehoren voor de landbouw	Commerce de gros de matériel agricole
4662	Groothandel in gereedschapswerktuigen	Commerce de gros de machines-outils
4663	Groothandel in machines voor de mijnbouw, de bouwnijverheid en de weg- en waterbouw	Commerce de gros de machines pour l'extraction, la construction et le génie civil
4664	Groothandel in machines voor de textielindustrie en in naai- en breimachines	Commerce de gros de machines pour l'industrie textile et l'habillement
4665	Groothandel in kantoormeubelen	Commerce de gros de mobilier de bureau
4666	Groothandel in andere kantoormachines en kantoorbenodigdheden	Commerce de gros d'autres machines et équipements de bureau
4669	Groothandel in andere machines en werktuigen	Commerce de gros d'autres machines et équipements

467	Overige gespecialiseerde groothandel	Autres commerces de gros spécialisés
4671	Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten	Commerce de gros de combustibles solides, liquides et gazeux et de produits annexes
4672	Groothandel in metalen en metaalertsen	Commerce de gros de minerais et de métaux
4673	Groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair	Commerce de gros de bois, de matériaux de construction et d'appareils sanitaires
4674	Groothandel in ijzerwaren en in installatiemateriaal voor loodgieterswerk en verwarming	Commerce de gros de quincaillerie et de fournitures pour plomberie et chauffage
4675	Groothandel in chemische producten	Commerce de gros de produits chimiques
4676	Groothandel in andere intermediaire producten	Commerce de gros d'autres produits intermédiaires
4677	Groothandel in afval en schroot	Commerce de gros de déchets et de débris
469	Niet-gespecialiseerde groothandel	Commerce de gros non spécialisé
47	Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen	Commerce de détail, à l'exception des véhicules automobiles et des motocycles
471	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	Commerce de détail en magasin non spécialisé
4711	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen	Commerce de détail en magasin non spécialisé à prédominance alimentaire
4719	Overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	Autres commerces de détail en magasin non spécialisé
472	Detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail alimentaire en magasin spécialisé
4721	Detailhandel in groenten en fruit in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de fruits et de légumes en magasin spécialisé
4722	Detailhandel in vlees en vleesproducten in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de viandes et de produits à base de viande en magasin spécialisé
4723	Detailhandel in vis en schaal- en weekdieren in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de poissons, crustacés et mollusques en magasin spécialisé
4724	Detailhandel in brood, banketbakkerswerk en suikerwerk in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de pain, de pâtisserie et de confiserie en magasin spécialisé
4725	Detailhandel in dranken in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de boissons en magasin spécialisé
4726	Detailhandel in tabaksproducten in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de produits à base de tabac en magasin spécialisé
4729	Overige detailhandel in voedingsmiddelen in gespecialiseerde winkels	Autres commerces de détail alimentaires en magasin spécialisé
473	Detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de carburants automobiles en magasin spécialisé
474	Detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail d'équipements de l'information et de la communication en magasin spécialisé
4741	Detailhandel in computers, randapparatuur en software in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail d'ordinateurs, d'unités périphériques et de logiciels en magasin spécialisé
4742	Detailhandel in telecommunicatieapparatuur in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de matériels de télécommunication en magasin spécialisé
4743	Detailhandel in audio- en videoapparatuur in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de matériels audio-vidéo en magasin spécialisé

475	Detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail d'autres équipements du foyer en magasin spécialisé
4751	Detailhandel in textiel in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de textiles en magasin spécialisé
4752	Detailhandel in ijzerwaren, verf en glas in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de quincaillerie, de peintures et de verres en magasin spécialisé
4753	Detailhandel in tapijten en andere vloerbedekking en wandbekleding in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de tapis, de moquettes et de revêtements de murs et de sols en magasin spécialisé
4754	Detailhandel in elektrische huishoudapparaten in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail d'appareils électroménagers en magasin spécialisé
4759	Detailhandel in meubelen, verlichtingsbenodigdheden en andere huishoudelijke artikelen in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de meubles, d'appareils d'éclairage et d'autres articles de ménage en magasin spécialisé
476	Detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de biens culturels et de loisirs en magasin spécialisé
4761	Detailhandel in boeken in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de livres en magasin spécialisé
4762	Detailhandel in kranten en kantoorbehoeften in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de journaux et de papeterie en magasin spécialisé
4763	Detailhandel in audio- en video-opnamen in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail d'enregistrements musicaux et vidéo en magasin spécialisé
4764	Detailhandel in sportartikelen in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail d'articles de sport en magasin spécialisé
4765	Detailhandel in spellen en speelgoed in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de jeux et de jouets en magasin spécialisé
477	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels	Autres commerces de détail en magasin spécialisé
4771	Detailhandel in kleding in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail d'habillement en magasin spécialisé
4772	Detailhandel in schoeisel en lederwaren in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de chaussures et d'articles en cuir en magasin spécialisé
4773	Apothekers in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de produits pharmaceutiques en magasin spécialisé
4774	Detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail d'articles médicaux et orthopédiques en magasin spécialisé
4775	Detailhandel in cosmetica en toiletartikelen in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de parfumerie et de produits de beauté en magasin spécialisé
4776	Detailhandel in bloemen, planten, zaden, kunstmeststoffen, huisdieren en voedsel voor huisdieren in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail de fleurs, de plantes, de graines, d'engrais, d'animaux de compagnie et d'aliments pour ces animaux en magasin spécialisé
4777	Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels	Commerce de détail d'articles d'horlogerie et de bijouterie en magasin spécialisé
4778	Overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels	Autres commerces de détail de biens neufs en magasin spécialisé
4779	Detailhandel in antiquiteiten en tweedehandsgoederen in winkels	Commerce de détail d'antiquités et de biens d'occasion en magasin
478	Markt- en straathandel	Commerce de détail sur éventaies et marchés
4781	Markt- en straathandel in voedings- en genotmiddelen	Commerce de détail alimentaire sur éventaies et marchés
4782	Markt- en straathandel in textiel, kleding en schoeisel	Commerce de détail de textiles, d'habillement et de chaussures sur éventaies et marchés
4789	Markt- en straathandel in andere artikelen	Autres commerces de détail sur éventaies et marchés
479	Detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel	Commerce de détail hors magasin, éventaies ou marchés
4791	Detailhandel via postorderbedrijven of via internet	Vente à distance
4799	Overige detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel	Autres commerces de détail hors magasin, éventaies ou marchés

Bron: [Statbel](#)

Statistische bijlage

Tabel 5-2. Omzet in de distributiesector

In miljoen euro

	2016	2017	2018	2019	2020
45	109.996,6	119.575,2	122.524,0	129.185,3	112.825,3
451	83.020,5	91.615,6	94.446,3	98.926,5	84.916,4
4511	79.856,4	87.189,7	90.090,6	95.054,1	81.657,5
4519	3.164,2	4.426,0	4.355,7	3.872,4	3.258,9
452	4.944,4	5.253,6	5.268,9	4.945,2	4.641,0
453	21.159,1	21.842,9	21.857,5	24.378,0	22.294,3
4531	20.389,1	21.027,5	21.052,1	23.406,4	21.432,1
4532	770,1	815,5	805,4	971,6	862,1
454	872,6	863,0	951,3	935,7	973,7

	2016	2017	2018	2019	2020
46	345.021,3	367.478,7	382.657,4	379.836,5	351.834,1
461	14.963,3	17.941,6	18.943,9	20.192,6	20.381,0
4611	214,9	247,1	258,4	223,6	579,1
4612	6.527,8	7.706,9	8.308,7	7.561,1	6.907,6
4613	332,9	373,8	396,1	340,0	362,9
4614	620,8	554,0	526,0	460,8	436,7
4615	436,1	466,9	462,8	383,2	463,6
4616	821,5	770,6	762,1	780,8	588,2
4617	1.718,5	1.818,2	1.933,6	1.985,2	1.821,1
4618	2.885,2	3.162,5	2.125,9	2.400,9	2.166,9
4619	1.405,6	2.841,6	4.170,4	6.057,1	7.054,9
462	7.715,1	8.176,8	9.105,3	9.899,8	9.800,3
4621	4.540,3	4.930,4	5.806,2	6.558,7	6.562,0
4622	650,1	665,2	692,0	669,0	678,5
4623	2.442,8	2.517,8	2.554,3	2.630,6	2.526,6
4624	81,9	63,5	52,9	41,6	33,2
463	50.365,4	52.715,9	53.444,5	52.982,8	51.648,1
4631	8.954,7	9.300,0	9.168,4	9.631,1	10.318,9
4632	4.487,9	4.693,7	4.454,8	3.552,7	3.537,9
4633	4.707,8	6.199,7	6.247,1	6.044,3	5.424,8
4634	4.921,2	5.329,2	5.919,8	5.664,6	4.798,4
4635	8.437,9	7.816,4	7.007,4	8.385,1	8.330,0
4636	2.434,4	2.828,8	2.975,6	2.564,4	2.265,5
4637	1.604,7	1.505,0	1.377,4	1.429,0	1.496,3
4638	6.661,7	6.900,3	7.039,0	6.883,8	6.951,8
4639	8.155,1	8.142,8	9.254,9	8.827,8	8.524,6
464	87.190,0	84.965,9	85.493,7	91.822,6	90.953,7
4641	1.465,9	1.434,6	1.435,7	1.226,4	1.153,0
4642	8.338,5	8.841,9	9.158,7	13.714,6	12.100,8

4643	6.853,9	6.877,2	6.634,6	7.136,8	6.754,5
4644	3.108,8	3.001,6	3.097,3	2.877,4	2.916,0
4645	2.826,6	2.944,0	2.612,2	2.587,5	2.358,0
4646	47.300,1	43.242,3	43.766,1	44.803,9	47.047,6
4647	1.779,4	1.915,4	1.629,7	1.811,9	1.999,4
4648	822,7	788,3	822,4	780,2	788,2
4649	14.693,9	15.920,7	16.337,0	16.883,8	15.836,2
465	8.735,0	10.555,5	10.623,2	11.357,0	12.729,8
4651	7.308,4	7.546,1	8.245,0	8.049,5	8.832,0
4652	1.426,7	3.009,5	2.378,3	3.307,5	3.897,8
466	29.407,1	30.110,6	30.730,2	31.071,0	29.742,7
4661	2.098,6	2.254,7	2.337,4	2.722,8	2.869,2
4662	3.129,1	3.304,0	3.166,1	2.828,3	2.559,1
4663	7.078,5	6.611,6	6.774,7	7.356,2	6.813,7
4664	420,8	478,5	408,5	91,6	72,7
4665	442,2	457,4	466,3	440,0	406,4
4666	857,4	845,6	848,1	778,5	614,8
4669	15.380,5	16.158,8	16.729,3	16.853,6	16.406,9
467	143.079,4	159.625,4	170.883,6	158.494,9	132.650,7
4671	35.300,6	44.418,8	53.587,4	51.631,3	39.636,2
4672	11.316,6	14.084,9	15.457,1	13.594,3	11.225,9
4673	13.487,8	13.525,4	14.067,5	14.774,2	15.147,0
4674	5.708,5	6.016,5	6.027,8	6.176,6	6.874,1
4675	41.343,3	47.560,4	48.913,3	45.496,0	41.122,5
4676	34.939,4	32.561,9	31.300,6	25.720,1	17.591,1
4677	983,2	1.457,5	1.530,0	1.102,4	1.053,9
469	3.565,9	3.386,9	3.432,9	4.015,8	3.927,7
4690	3.565,9	3.386,9	3.432,9	4.015,8	3.927,7

	2016	2017	2018	2019	2020
47	97.692,3	98.883,0	100.044,2	102.191,9	103.625,2
471	45.293,1	46.237,7	46.808,8	47.580,2	50.401,7
4711	41.829,5	42.870,7	43.424,6	44.065,1	47.430,6
4719	3.463,6	3.367,0	3.384,2	3.515,2	2.971,2
472	5.144,2	5.022,8	5.113,0	5.095,3	5.124,4
4721	333,0	313,3	306,6	306,7	347,8
4722	2.120,1	2.135,8	2.185,4	2.217,9	2.459,2
4723	178,9	170,0	176,7	176,2	200,4
4724	588,2	596,1	638,1	653,8	613,1
4725	901,4	767,8	748,5	723,7	600,5
4726	493,9	529,3	551,9	541,4	405,6
4729	528,7	510,5	505,8	475,7	498,0
473	4.997,4	4.837,6	4.104,6	4.604,0	3.657,8
4730	4.997,4	4.837,6	4.104,6	4.604,0	3.657,8
474	1.807,9	1.757,1	1.805,4	1.574,7	1.451,1
4741	1.296,2	1.273,7	1.303,1	1.021,2	881,6

4742	227,1	217,5	244,0	297,6	318,8
4743	284,5	265,9	258,3	255,9	250,8
475	11.193,4	11.128,3	11.182,8	11.345,5	11.829,8
4751	540,4	441,2	417,0	326,3	275,1
4752	3.959,0	4.018,8	4.075,9	3.960,3	4.444,1
4753	385,4	377,5	347,2	326,9	311,3
4754	2.307,4	2.275,3	2.409,4	2.410,2	2.597,9
4759	4.001,3	4.015,6	3.933,3	4.321,7	4.201,4
476	3.057,7	2.963,0	2.931,7	3.399,8	3.209,0
4761	476,7	447,3	443,7	444,3	412,0
4762	1.528,0	1.472,7	1.470,0	1.469,3	1.402,7
4763	13,6	15,3	16,0	16,6	15,6
4764	520,9	515,3	518,9	983,9	1.009,6
4765	518,6	512,3	483,0	485,6	369,2
477	21.887,4	21.897,3	22.213,1	22.298,7	20.188,2
4771	6.784,4	6.869,6	6.882,2	6.573,3	4.927,1
4772	1.671,1	1.644,7	1.552,1	1.710,3	1.122,7
4773	5.824,6	5.809,7	5.949,7	5.928,8	6.232,8
4774	508,9	460,3	480,0	492,7	477,6
4775	1.329,4	1.427,6	1.533,7	1.565,5	1.378,1
4776	1.578,6	1.624,8	1.786,7	1.758,2	1.883,2
4777	673,8	652,9	631,6	721,0	647,2
4778	3.054,4	2.945,5	2.940,8	3.112,6	3.140,7
4779	462,3	462,1	456,3	436,4	378,9
478	494,8	498,0	504,1	528,7	492,1
4781	344,5	345,8	347,5	375,9	368,3
4782	72,7	72,1	73,1	69,7	52,6
4789	77,6	80,0	83,5	83,1	71,2
479	3.816,4	4.541,4	5.380,8	5.765,0	7.271,1
4791	2.642,0	3.303,8	4.013,1	4.549,8	6.522,7
4799	1.174,4	1.237,6	1.367,7	1.215,2	748,4

Bron: Statbel

Tabel 5-3. Investerings in de distributiesector

In miljoen euro

	2016	2017	2018	2019	2020
45	1.365,1	1.436,8	1.508,3	1.675,1	1.215,2
451	1.078,5	1.079,1	1.171,1	1.343,2	910,6
4511	1.043,9	1.031,9	1.127,9	1.301,6	862,0
4519	34,7	47,2	43,2	41,6	48,6
452	175,2	219,2	209,3	216,0	192,5
453	93,5	122,9	110,1	101,5	97,5
4531	73,0	50,0	85,0	74,1	78,0
4532	20,5	73,0	25,0	27,4	19,4
454	17,9	15,6	17,8	14,5	14,6

	2016	2017	2018	2019	2020
46	2.069,6	2.184,8	2.215,7	2.248,4	2.036,2
461	196,2	198,3	176,5	185,2	182,3
4611	C	C	C	C	C
4612	C	C	C	C	C
4613	C	C	C	C	C
4614	C	C	C	C	C
4615	16,3	13,7	13,9	13,5	16,9
4616	13,8	11,5	10,1	10,9	11,0
4617	66,5	43,1	45,7	55,4	34,6
4618	23,9	23,6	29,7	25,7	33,6
4619	44,0	39,7	41,7	41,9	47,4
462	103,6	98,9	108,8	138,2	109,7
4621	63,3	51,3	59,8	87,6	63,7
4622	C	C	C	C	C
4623	27,6	34,1	39,0	33,3	32,0
4624	C	C	C	C	C
463	400,5	413,8	506,9	436,7	408,8
4631	136,3	121,8	138,0	116,8	113,3
4632	47,0	60,6	60,9	60,4	66,3
4633	21,0	20,5	34,0	25,9	25,7
4634	55,7	58,4	58,8	67,3	56,0
4635	6,7	3,5	2,6	9,5	10,0
4636	15,4	17,0	22,6	21,8	9,7
4637	10,0	5,6	12,4	5,8	5,3
4638	64,1	80,7	114,8	77,4	76,4
4639	44,3	45,7	62,9	51,8	46,1
464	354,2	372,5	359,3	405,4	444,3
4641	23,5	23,1	26,7	17,7	16,1
4642	57,7	68,5	49,4	46,1	43,9
4643	27,8	27,3	36,6	30,1	27,3
4644	21,5	17,2	22,6	11,5	10,6
4645	18,5	33,7	25,2	19,5	17,7
4646	91,1	89,0	100,4	118,4	182,2
4647	22,5	24,5	26,9	29,1	25,4
4648	7,1	5,7	5,7	9,6	7,2
4649	84,4	83,5	65,9	123,5	114,0
465	38,9	58,6	39,3	57,1	39,0
4651	C	C	C	C	C
4652	C	C	C	C	C
466	317,3	404,0	364,0	363,3	306,0
4661	32,9	33,1	34,0	48,3	43,2
4662	53,3	55,0	63,3	51,9	39,6
4663	38,8	54,4	38,0	48,5	42,6
4664	C	C	C	C	C

4665	C	C	C	C	C
4666	C	C	C	C	C
4669	166,2	236,3	193,7	194,9	172,1
467	635,8	613,8	635,9	638,7	526,4
4671	107,3	88,8	83,0	90,1	68,8
4672	31,4	40,6	42,8	36,6	31,6
4673	264,6	280,6	293,7	250,1	218,9
4674	57,2	51,9	72,8	87,9	84,7
4675	113,2	102,4	82,7	112,6	75,0
4676	44,4	32,0	41,2	30,9	28,0
4677	17,7	17,6	19,7	30,6	19,4
469	23,1	24,9	25,0	23,7	19,8
4690	23,1	24,9	25,0	23,7	19,8

	2016	2017	2018	2019	2020
47	2.499,6	2.611,0	2.464,2	2.549,9	2.246,7
471	1.084,3	1.216,6	1.115,3	1.193,4	1.063,8
4711	1.023,8	1.131,3	1.055,8	1.127,9	1.013,8
4719	60,5	85,3	59,5	65,5	50,0
472	201,4	192,4	188,1	199,8	209,8
4721	15,0	13,1	12,5	11,5	16,2
4722	92,7	91,2	90,6	95,5	102,5
4723	7,4	7,3	6,2	7,7	10,2
4724	34,4	36,9	39,2	39,8	40,5
4725	23,2	22,3	18,9	22,2	19,3
4726	4,8	5,4	4,0	3,6	3,0
4729	23,9	16,2	16,6	19,5	18,1
473	35,7	34,7	39,8	42,8	37,6
4730	35,7	34,7	39,8	42,8	37,6
474	48,2	41,0	35,1	37,2	34,3
4741	35,9	30,0	24,1	27,9	24,9
4742	4,4	3,5	3,5	2,9	3,8
4743	7,9	7,5	7,5	6,4	5,6
475	293,0	259,3	254,0	239,1	231,4
4751	13,5	13,5	9,7	11,0	12,0
4752	111,6	86,2	110,3	84,5	98,3
4753	13,3	12,1	9,1	10,9	11,9
4754	35,0	43,5	32,1	26,9	20,3
4759	119,6	104,1	92,8	105,8	89,0
476	59,7	59,1	63,2	65,3	57,3
4761	C	C	C	C	C
4762	26,1	27,4	26,9	21,7	17,9
4763	C	C	C	C	C
4764	15,7	16,0	17,7	28,1	24,2
4765	7,8	7,4	9,6	8,1	6,0
477	709,5	737,5	693,3	692,0	527,5

4771	250,2	233,1	207,5	172,8	109,7
4772	63,0	79,3	61,3	49,2	36,1
4773	160,5	166,5	175,0	204,8	159,0
4774	C	C	C	C	C
4775	24,5	32,0	32,0	20,8	17,4
4776	59,1	66,7	77,5	71,3	66,5
4777	C	C	C	C	C
4778	95,5	91,4	91,7	93,1	96,4
4779	18,4	19,5	15,7	15,1	14,6
478	26,9	27,0	30,7	32,3	32,0
4781	20,1	20,2	24,5	25,0	27,5
4782	3,4	2,8	2,5	3,4	2,0
4789	3,5	4,0	3,7	3,9	2,6
479	40,8	43,5	44,7	48,1	53,0
4791	16,7	23,2	25,3	28,1	32,9
4799	24,1	20,3	19,4	20,0	20,2

Bron: Statbel

Tabel 5-4. Tewerkstelling (voltijdequivalenten) in de distributiesector

In eenheden

	2016	2017	2018	2019	2020
45	49.197	50.364	51.380	52.243	45.502
451	27.192	27.656	28.309	28.684	25.214
4511	25.059	25.495	26.128	26.393	23.068
4519	2.133	2.162	2.181	2.291	2.146
452	11.633	12.082	12.567	12.904	10.594
453	9.708	9.924	9.796	9.921	9.058
4531	7.761	8.037	7.986	8.227	7.592
4532	1.946	1.887	1.809	1.694	1.466
454	665	702	708	734	636

	2016	2017	2018	2019	2020
46	165.112	165.755	166.595	167.376	155.396
461	3.323	3.336	3.243	3.218	2.751
4611	54	57	65	68	71
4612	412	413	417	404	376
4613	164	156	139	139	131
4614	289	242	228	239	221
4615	265	315	296	315	263
4616	699	660	590	566	496
4617	228	208	204	184	152
4618	849	906	881	867	686
4619	364	379	423	435	355
462	2.687	2.669	2.706	2.704	2.545
4621	1.724	1.698	1.722	1.753	1.690
4622	625	637	629	586	517

4623	278	277	295	302	280
4624	60	57	61	63	59
463	26.940	27.680	27.899	27.964	25.949
4631	4.135	4.365	4.430	4.296	4.087
4632	4.714	4.786	4.715	4.706	4.371
4633	1.921	1.991	1.981	1.950	1.917
4634	3.330	3.399	3.378	3.407	2.579
4635	762	716	733	685	657
4636	1.271	1.291	1.294	1.262	1.187
4637	717	739	715	708	624
4638	4.414	4.608	4.754	5.014	5.014
4639	5.674	5.786	5.899	5.936	5.513
464	44.659	44.486	44.580	44.540	40.679
4641	1.041	1.071	1.048	1.018	833
4642	5.617	5.678	5.801	5.756	4.889
4643	7.079	6.750	6.726	6.716	5.970
4644	1.688	1.660	1.661	1.653	1.527
4645	2.709	2.803	2.852	2.852	2.535
4646	16.164	16.425	16.562	16.803	16.501
4647	940	1.011	1.047	1.102	985
4648	660	664	684	674	467
4649	8.761	8.425	8.198	7.966	6.973
465	12.070	11.246	10.997	11.112	10.392
4651	9.505	8.503	8.424	8.553	8.222
4652	2.565	2.743	2.573	2.559	2.171
466	36.459	37.019	37.640	38.287	35.805
4661	2.937	3.019	3.168	3.323	3.218
4662	1.448	1.484	1.562	1.582	1.457
4663	2.611	2.568	2.611	2.725	2.589
4664	227	220	225	214	195
4665	507	526	558	588	531
4666	2.502	2.417	2.377	2.242	1.915
4669	26.226	26.786	27.139	27.613	25.899
467	37.719	38.121	38.515	38.571	36.433
4671	3.560	3.455	3.439	3.423	3.397
4672	3.243	3.168	3.170	3.193	2.859
4673	15.213	15.501	15.620	15.591	14.710
4674	6.020	6.218	6.358	6.598	6.248
4675	6.003	6.078	6.059	5.950	5.940
4676	2.515	2.570	2.720	2.667	2.292
4677	1.166	1.131	1.150	1.148	986
469	1.255	1.197	1.015	981	842
4690	1.255	1.197	1.015	981	842

	2016	2017	2018	2019	2020
47	197.001	198.649	199.666	200.706	181.431
471	75.445	76.336	77.434	78.147	77.523
4711	67.288	68.060	69.078	69.789	71.315
4719	8.157	8.275	8.357	8.358	6.208
472	15.288	15.548	15.654	15.967	14.806
4721	792	785	801	827	763
4722	8.613	8.690	8.718	8.801	8.673
4723	511	509	504	524	480
4724	2.381	2.477	2.488	2.511	2.091
4725	1.386	1.396	1.404	1.433	1.036
4726	288	326	327	339	277
4729	1.316	1.365	1.412	1.533	1.484
473	3.367	3.559	3.764	3.814	3.322
4730	3.367	3.559	3.764	3.814	3.322
474	4.346	4.440	4.477	4.358	3.431
4741	2.130	2.143	2.121	2.134	1.727
4742	849	901	1.040	1.007	769
4743	1.367	1.396	1.316	1.217	935
475	28.837	28.775	28.445	28.548	25.311
4751	1.214	1.197	1.169	1.130	843
4752	10.296	10.351	10.327	10.467	9.604
4753	1.058	1.049	1.026	994	798
4754	4.722	4.742	4.699	4.684	4.182
4759	11.547	11.437	11.225	11.273	9.883
476	8.617	8.778	8.730	8.657	7.272
4761	912	899	938	913	787
4762	2.134	2.185	2.117	2.156	1.764
4763	30	31	37	41	32
4764	3.660	3.796	3.840	3.903	3.302
4765	1.882	1.867	1.797	1.644	1.388
477	58.551	58.504	58.456	58.388	47.143
4771	24.876	24.189	23.824	23.266	16.517
4772	5.420	5.315	5.127	4.946	3.431
4773	10.444	10.557	10.656	10.676	10.555
4774	1.360	1.445	1.492	1.757	1.771
4775	3.643	3.804	3.876	3.852	3.085
4776	3.979	4.084	4.160	4.293	3.976
4777	1.421	1.435	1.420	1.428	1.038
4778	6.469	6.719	6.921	7.202	6.020
4779	940	955	978	968	749
478	521	552	556	572	498
4781	404	429	435	449	415
4782	72	72	64	61	38
4789	46	52	57	62	44

479	2.029	2.158	2.150	2.254	2.125
4791	1.659	1.819	1.870	1.955	1.884
4799	370	338	280	299	241

Bron: RSZ

Tabel 5-5. Tewerkstelling (arbeidsplaatsen) in de distributiesector

In eenheden

	2016	2017	2018	2019	2020
45	56.193	57.563	58.783	59.762	59.455
451	30.572	31.053	31.769	32.130	32.386
4511	28.137	28.580	29.264	29.506	29.705
4519	2.436	2.473	2.505	2.623	2.681
452	13.944	14.538	15.184	15.567	15.030
453	10.862	11.119	10.975	11.180	11.146
4531	8.617	8.936	8.875	9.208	9.140
4532	2.245	2.183	2.100	1.972	2.006
454	815	853	856	886	894

	2016	2017	2018	2019	2020
46	184.269	184.888	185.703	186.649	185.852
461	3.843	3.801	3.663	3.642	3.578
4611	64	67	74	78	86
4612	443	446	439	433	434
4613	192	182	161	160	167
4614	314	264	252	261	265
4615	331	377	345	373	370
4616	787	723	659	637	628
4617	294	260	234	220	224
4618	984	1.031	992	964	922
4619	436	452	509	517	484
462	3.168	3.150	3.190	3.159	3.112
4621	1.980	1.961	1.982	2.004	1.958
4622	752	769	766	691	687
4623	362	347	367	391	393
4624	75	74	75	74	75
463	31.228	32.008	32.248	32.495	32.838
4631	4.800	5.045	5.143	5.037	5.013
4632	5.615	5.715	5.641	5.683	5.567
4633	2.233	2.291	2.275	2.248	2.342
4634	3.824	3.910	3.869	3.937	3.810
4635	839	794	814	765	754
4636	1.440	1.465	1.444	1.431	1.458
4637	805	831	823	803	778
4638	5.141	5.341	5.501	5.811	6.227
4639	6.533	6.617	6.739	6.781	6.891
464	49.895	49.719	49.827	49.673	48.996

4641	1.246	1.274	1.252	1.219	1.170
4642	6.559	6.628	6.758	6.661	6.485
4643	7.686	7.327	7.307	7.314	7.049
4644	1.889	1.862	1.866	1.863	1.817
4645	3.121	3.257	3.294	3.296	3.289
4646	17.642	17.890	18.079	18.271	18.346
4647	1.058	1.129	1.163	1.214	1.244
4648	785	796	821	798	729
4649	9.910	9.557	9.290	9.038	8.866
465	12.745	11.881	11.677	11.750	11.419
4651	9.987	8.983	8.924	9.027	8.970
4652	2.758	2.899	2.753	2.723	2.450
466	40.021	40.554	41.192	41.965	41.953
4661	3.297	3.390	3.558	3.718	3.701
4662	1.584	1.616	1.698	1.719	1.733
4663	2.832	2.793	2.840	2.961	2.949
4664	254	239	241	236	231
4665	566	590	617	657	654
4666	2.722	2.642	2.595	2.452	2.362
4669	28.766	29.286	29.644	30.224	30.325
467	41.951	42.422	42.758	42.848	42.930
4671	3.918	3.811	3.780	3.762	3.799
4672	3.612	3.531	3.547	3.593	3.478
4673	17.019	17.313	17.394	17.345	17.466
4674	6.590	6.798	6.959	7.238	7.347
4675	6.478	6.601	6.543	6.441	6.562
4676	2.892	2.946	3.100	3.036	2.944
4677	1.443	1.423	1.437	1.433	1.334
469	1.419	1.352	1.149	1.117	1.025
4690	1.419	1.352	1.149	1.117	1.025

	2016	2017	2018	2019	2020
47	254.031	256.220	257.680	259.848	258.536
471	97.282	98.643	100.150	101.225	103.426
4711	86.730	87.959	89.332	90.320	93.730
4719	10.553	10.684	10.818	10.905	9.697
472	21.235	21.533	21.802	22.612	22.815
4721	1.207	1.189	1.226	1.276	1.266
4722	11.863	11.978	12.089	12.440	12.628
4723	774	758	762	795	817
4724	3.483	3.598	3.648	3.768	3.685
4725	1.750	1.764	1.762	1.819	1.773
4726	357	387	391	407	405
4729	1.801	1.860	1.925	2.108	2.241
473	4.276	4.511	4.752	4.877	4.709
4730	4.276	4.511	4.752	4.877	4.709

474	4.828	4.982	4.965	4.810	4.547
4741	2.382	2.383	2.365	2.362	2.232
4742	942	1.061	1.161	1.119	1.049
4743	1.504	1.538	1.439	1.329	1.266
475	35.372	35.236	34.863	34.953	35.189
4751	1.724	1.685	1.639	1.586	1.501
4752	12.279	12.349	12.323	12.471	12.576
4753	1.318	1.312	1.276	1.232	1.178
4754	5.496	5.524	5.463	5.421	5.597
4759	14.556	14.367	14.163	14.243	14.338
476	10.729	10.870	10.804	10.740	10.616
4761	1.207	1.203	1.257	1.212	1.223
4762	2.846	2.894	2.805	2.853	2.728
4763	37	38	48	57	56
4764	4.427	4.543	4.593	4.676	4.769
4765	2.212	2.193	2.102	1.943	1.841
477	76.858	76.815	76.747	76.818	73.332
4771	32.970	32.256	31.922	31.367	28.853
4772	6.906	6.799	6.606	6.384	5.532
4773	14.324	14.376	14.411	14.412	14.377
4774	1.595	1.689	1.752	2.076	2.309
4775	4.871	5.048	5.133	5.150	4.996
4776	5.142	5.239	5.347	5.547	5.610
4777	1.836	1.863	1.833	1.832	1.772
4778	8.022	8.318	8.505	8.816	8.684
4779	1.194	1.229	1.239	1.234	1.201
478	1.062	1.101	1.084	1.120	1.115
4781	849	875	867	895	908
4782	121	122	110	115	108
4789	92	104	108	110	100
479	2.390	2.529	2.515	2.694	2.787
4791	1.945	2.122	2.151	2.270	2.388
4799	445	407	363	424	399

Bron: RSZ

Tabel 5-6. Loonmassa in de distributiesector

In miljoen euro

	2016	2017	2018	2019	2020
45	1.867,1	1.952,6	2.035,9	2.129,8	1.939,8
451	1.079,9	1.124,1	1.174,3	1.220,0	1.122,9
4511	988,6	1.030,1	1.076,3	1.112,4	1.020,5
4519	91,3	94,0	98,0	107,5	102,5
452	370,6	391,9	419,6	444,4	377,4
453	394,3	413,1	417,6	439,6	415,6
4531	331,1	351,1	357,2	382,1	363,1
4532	63,2	62,0	60,4	57,5	52,4

454	22,3	23,5	24,4	25,8	24,0
-----	------	------	------	------	------

	2016	2017	2018	2019	2020
46	8.076,7	8.222,3	8.350,7	8.630,7	8.289,2
461	167,5	174,0	173,3	169,1	151,5
4611	2,2	2,3	2,6	3,2	3,0
4612	20,4	20,8	21,5	22,8	20,7
4613	7,5	7,1	6,1	6,2	6,2
4614	15,5	13,2	12,9	13,4	12,4
4615	11,1	13,6	14,0	16,0	14,2
4616	42,6	45,7	44,3	33,8	31,2
4617	10,5	9,7	9,2	9,8	7,9
4618	42,8	45,5	45,0	45,6	39,5
4619	14,9	16,2	17,7	18,3	16,2
462	96,8	98,6	102,7	106,8	102,5
4621	65,4	66,4	69,6	73,3	71,4
4622	21,0	21,6	21,9	21,1	19,4
4623	8,4	8,7	9,2	10,1	9,6
4624	2,0	1,9	2,0	2,3	2,1
463	1.050,3	1.117,0	1.135,4	1.161,5	1.110,3
4631	153,8	164,4	170,7	169,4	163,6
4632	158,6	163,7	166,6	171,5	161,1
4633	74,2	79,6	80,5	81,4	82,3
4634	134,9	139,2	140,1	140,2	116,2
4635	44,2	41,1	45,7	42,8	42,3
4636	58,0	62,0	60,4	62,0	60,3
4637	34,7	56,6	36,9	35,5	33,7
4638	175,0	185,4	193,3	212,3	215,9
4639	216,8	224,8	241,0	246,3	235,0
464	2.365,7	2.415,0	2.446,1	2.545,9	2.406,9
4641	40,2	42,4	42,4	41,9	36,4
4642	239,3	243,4	254,8	264,0	238,6
4643	357,7	342,0	353,1	367,7	330,7
4644	85,5	87,6	88,0	88,7	86,3
4645	127,7	138,0	142,3	142,2	134,5
4646	1.090,9	1.146,1	1.150,6	1.220,2	1.201,9
4647	37,7	41,0	42,8	46,7	43,0
4648	27,2	27,3	27,5	28,3	21,2
4649	359,6	347,2	344,7	346,2	314,2
465	866,4	771,5	757,7	777,9	768,4
4651	710,7	607,9	602,8	619,6	628,6
4652	155,7	163,5	154,9	158,3	139,8
466	1.701,8	1.788,2	1.835,9	1.915,8	1.851,4
4661	112,5	120,1	129,2	139,8	138,3
4662	67,5	70,8	75,3	79,3	76,1
4663	132,9	145,6	130,9	139,8	134,4

4664	10,4	10,7	11,0	11,0	10,6
4665	23,5	24,9	27,6	29,3	27,8
4666	122,4	121,4	119,1	121,2	102,5
4669	1.232,7	1.294,6	1.342,8	1.395,3	1.361,7
467	1.774,2	1.804,2	1.856,1	1.910,0	1.859,0
4671	243,5	232,2	230,3	237,3	237,1
4672	139,7	139,4	139,8	145,2	134,5
4673	586,2	607,5	629,7	647,7	628,0
4674	256,7	267,6	279,2	301,7	289,2
4675	399,8	407,1	413,0	416,1	426,5
4676	110,8	114,6	126,3	123,5	110,0
4677	37,4	35,7	37,7	38,5	33,6
469	53,8	53,9	43,5	43,7	39,2
4690	53,8	53,9	43,5	43,7	39,2

	2016	2017	2018	2019	2020
47	6.140,9	6.308,0	6.478,4	6.719,5	6.270,0
471	2.507,1	2.561,1	2.647,5	2.764,9	2.785,5
4711	2.247,0	2.285,8	2.373,8	2.488,5	2.579,4
4719	260,1	275,3	273,7	276,4	206,1
472	396,9	413,6	431,2	451,2	432,1
4721	20,0	20,5	21,5	23,2	21,9
4722	219,2	226,7	235,3	246,0	251,3
4723	14,0	14,0	14,5	15,5	14,4
4724	59,8	64,7	66,8	68,4	59,3
4725	41,2	42,1	44,4	44,6	33,2
4726	7,5	8,3	8,3	9,0	7,7
4729	35,2	37,2	40,4	44,5	44,4
473	92,2	98,8	106,9	110,4	98,4
4730	92,2	98,8	106,9	110,4	98,4
474	133,7	139,7	144,5	143,7	117,1
4741	66,5	68,3	68,8	70,5	59,9
4742	27,7	30,0	36,3	36,0	27,6
4743	39,5	41,4	39,4	37,2	29,5
475	907,0	934,2	937,1	977,2	890,4
4751	31,9	32,1	32,1	32,0	24,8
4752	318,5	329,2	335,9	349,5	330,2
4753	32,3	31,9	32,3	31,6	25,9
4754	149,2	152,2	154,4	157,2	143,2
4759	375,0	388,8	382,3	406,9	366,3
476	242,9	252,6	257,7	264,3	229,2
4761	27,8	27,9	30,1	30,7	27,6
4762	54,8	56,9	55,9	57,7	48,9
4763	0,9	0,9	1,1	1,2	1,0
4764	105,1	112,9	116,9	123,4	107,5
4765	54,3	54,1	53,6	51,3	44,2

477	1.778,3	1.821,0	1.864,8	1.913,0	1.625,1
4771	713,5	710,0	717,6	719,6	536,4
4772	155,0	157,5	154,6	153,9	112,5
4773	399,2	408,7	422,7	431,9	431,4
4774	52,7	58,5	62,6	75,0	78,2
4775	109,0	117,5	122,6	126,2	107,2
4776	98,9	104,4	109,2	116,3	112,1
4777	41,5	43,4	43,8	45,1	33,8
4778	184,1	195,8	205,3	219,0	192,3
4779	24,5	25,3	26,5	26,2	21,2
478	12,4	13,6	14,2	15,0	13,8
4781	9,7	10,7	11,2	11,9	11,6
4782	1,5	1,6	1,5	1,4	0,9
4789	1,1	1,3	1,4	1,7	1,2
479	70,4	73,3	74,5	79,9	78,5
4791	58,9	62,7	65,0	69,3	69,2
4799	11,5	10,7	9,5	10,7	9,3

Bron: RSZ

Tabel 5-7. Aantal werkgevers in de distributiesector

In eenheden

	2016	2017	2018	2019	2020
45	7.170	7.257	7.262	7.243	7.166
451	2.900	2.886	2.855	2.810	2.797
4511	2.731	2.717	2.685	2.639	2.623
4519	169	169	170	171	174
452	3.216	3.322	3.369	3.423	3.387
453	791	788	778	749	724
4531	494	488	487	469	453
4532	298	299	292	281	271
454	263	262	260	261	258

	2016	2017	2018	2019	2020
46	16.909	16.909	16.737	16.507	16.216
461	837	860	839	811	787
4611	14	19	20	20	20
4612	45	44	45	42	40
4613	63	61	58	54	55
4614	78	78	71	70	71
4615	97	95	92	93	92
4616	98	97	93	94	86
4617	65	73	72	70	70
4618	196	209	194	187	185
4619	181	185	195	183	167
462	567	565	566	555	541
4621	301	301	300	302	296

4622	95	97	99	92	87
4623	155	151	153	149	147
4624	17	16	14	13	12
463	2.516	2.538	2.521	2.520	2.496
4631	393	383	379	382	377
4632	383	380	364	359	341
4633	159	158	155	153	149
4634	521	539	545	554	543
4635	44	46	43	41	41
4636	101	103	105	100	96
4637	82	83	87	86	87
4638	493	507	516	527	546
4639	341	342	328	320	318
464	4.437	4.403	4.357	4.269	4.153
4641	243	244	236	230	220
4642	607	606	587	571	550
4643	519	496	482	474	451
4644	187	191	183	178	168
4645	272	276	281	279	279
4646	933	930	953	951	957
4647	232	240	242	249	251
4648	185	187	187	178	166
4649	1.259	1.235	1.206	1.159	1.112
465	837	831	822	801	785
4651	633	612	606	590	573
4652	204	219	216	211	213
466	3.778	3.773	3.758	3.734	3.729
4661	402	395	387	390	398
4662	215	211	220	217	210
4663	164	156	161	154	153
4664	34	33	32	33	34
4665	56	54	58	61	67
4666	146	143	140	139	137
4669	2.762	2.781	2.761	2.741	2.731
467	3.723	3.729	3.675	3.628	3.545
4671	235	242	242	226	218
4672	260	260	252	254	247
4673	1.601	1.597	1.565	1.546	1.523
4674	386	400	398	403	398
4675	503	504	508	512	507
4676	581	571	557	538	504
4677	157	156	154	150	149
469	214	210	198	192	181
4690	214	210	198	192	181

	2016	2017	2018	2019	2020
47	28.345	28.403	28.261	28.128	27.846
471	3.664	3.780	3.884	3.920	3.978
4711	3.391	3.510	3.625	3.676	3.740
4719	273	270	259	244	238
472	4.557	4.591	4.603	4.614	4.616
4721	332	335	328	336	336
4722	2.041	2.035	2.021	2.000	1.998
4723	209	209	211	214	221
4724	998	1.002	1.007	1.020	1.011
4725	450	462	463	463	455
4726	96	97	98	99	97
4729	432	451	476	483	497
473	697	701	687	683	697
4730	697	701	687	683	697
474	679	661	660	651	647
4741	481	456	438	421	410
4742	133	144	162	174	177
4743	65	61	60	57	60
475	4.062	4.014	3.942	3.872	3.831
4751	422	407	401	383	375
4752	1.255	1.253	1.240	1.239	1.240
4753	227	221	219	215	213
4754	578	550	516	491	469
4759	1.581	1.583	1.567	1.543	1.534
476	1.697	1.679	1.669	1.663	1.616
4761	131	130	138	147	164
4762	1.030	1.019	1.013	1.000	947
4763	19	21	23	25	24
4764	329	329	319	319	313
4765	189	180	177	174	169
477	12.188	12.111	11.952	11.828	11.553
4771	3.424	3.336	3.254	3.183	3.044
4772	1.008	968	907	833	754
4773	3.253	3.232	3.201	3.195	3.193
4774	161	167	170	174	167
4775	196	193	189	192	188
4776	1.382	1.370	1.365	1.381	1.354
4777	482	489	479	475	474
4778	2.003	2.067	2.096	2.106	2.092
4779	280	290	291	290	288
478	470	495	488	483	475
4781	331	349	341	333	337
4782	78	78	72	71	66
4789	61	68	75	80	72

479	332	373	377	414	434
4791	232	274	286	322	343
4799	101	99	91	92	91

Bron: Statbel

Tabel 5-8. Oprichtingen van ondernemingen in de distributiesector

In eenheden

	2016	2017	2018	2019	2020
45	1.903	1.910	2.379	2.574	n.a.
451	821	838	1.191	1.311	n.a.
4511	769	793	1.132	1.241	n.a.
4519	52	45	59	70	n.a.
452	836	886	981	1.062	n.a.
453	172	123	125	121	n.a.
4531	76	50	47	53	n.a.
4532	96	73	78	68	n.a.
454	74	63	82	80	n.a.

	2016	2017	2018	2019	2020
46	4.267	4.118	3.685	3.902	n.a.
461	2.192	2.136	1.887	2.027	n.a.
4611	40	30	27	26	n.a.
4612	39	49	35	30	n.a.
4613	125	104	101	90	n.a.
4614	86	92	73	89	n.a.
4615	245	227	210	284	n.a.
4616	136	137	124	133	n.a.
4617	245	228	180	194	n.a.
4618	480	486	441	422	n.a.
4619	796	783	696	759	n.a.
462	102	107	105	124	n.a.
4621	37	39	31	45	n.a.
4622	25	19	23	33	n.a.
4623	39	49	51	46	n.a.
4624	1				n.a.
463	521	528	458	466	n.a.
4631	50	46	44	41	n.a.
4632	44	24	37	31	n.a.
4633	28	29	25	17	n.a.
4634	174	186	149	164	n.a.
4635	5	9	8	9	n.a.
4636	28	31	18	21	n.a.
4637	16	22	26	23	n.a.
4638	116	140	115	123	n.a.
4639	60	41	36	37	n.a.
464	632	607	498	545	n.a.

4641	53	51	57	53	n.a.
4642	122	128	100	83	n.a.
4643	59	43	40	45	n.a.
4644	27	31	18	14	n.a.
4645	54	39	49	43	n.a.
4646	76	81	68	89	n.a.
4647	45	45	35	41	n.a.
4648	32	30	26	35	n.a.
4649	164	159	105	142	n.a.
465	107	88	85	86	n.a.
4651	70	62	62	68	n.a.
4652	37	26	23	18	n.a.
466	200	190	186	188	n.a.
4661	27	23	19	21	n.a.
4662	10	18	15	16	n.a.
4663	11	10	12	10	n.a.
4664	2	2	2	4	n.a.
4665	10	7	6	7	n.a.
4666	11	9	4	8	n.a.
4669	129	121	128	122	n.a.
467	455	402	402	401	n.a.
4671	31	54	33	49	n.a.
4672	44	31	36	26	n.a.
4673	162	132	124	122	n.a.
4674	36	36	28	22	n.a.
4675	67	52	59	49	n.a.
4676	88	67	102	102	n.a.
4677	27	30	20	31	n.a.
469	58	60	64	65	n.a.
4690	58	60	64	65	n.a.

	2016	2017	2018	2019	2020
47	8.409	8.668	8.538	9.353	n.a.
471	893	849	841	841	n.a.
4711	846	792	782	787	n.a.
4719	47	57	59	54	n.a.
472	1.035	968	974	995	n.a.
4721	72	85	77	83	n.a.
4722	160	148	162	170	n.a.
4723	31	27	33	42	n.a.
4724	307	298	281	266	n.a.
4725	179	160	161	171	n.a.
4726	47	29	34	36	n.a.
4729	239	221	226	227	n.a.
473	66	77	57	65	n.a.
4730	66	77	57	65	n.a.

474	268	270	231	223	n.a.
4741	182	166	143	140	n.a.
4742	60	71	51	56	n.a.
4743	26	33	37	27	n.a.
475	683	623	622	560	n.a.
4751	134	119	119	110	n.a.
4752	158	148	137	94	n.a.
4753	41	31	15	24	n.a.
4754	44	58	56	53	n.a.
4759	306	267	295	279	n.a.
476	385	313	330	311	n.a.
4761	39	30	44	33	n.a.
4762	170	140	140	134	n.a.
4763	18	18	19	10	n.a.
4764	108	68	79	79	n.a.
4765	50	57	48	55	n.a.
477	2.508	2.532	2.412	2.467	n.a.
4771	810	790	773	836	n.a.
4772	130	121	98	85	n.a.
4773	221	219	203	175	n.a.
4774	77	66	73	81	n.a.
4775	181	185	171	178	n.a.
4776	285	279	278	288	n.a.
4777	104	114	100	100	n.a.
4778	502	551	495	503	n.a.
4779	198	207	221	221	n.a.
478	864	990	851	803	n.a.
4781	430	439	426	349	n.a.
4782	176	185	154	148	n.a.
4789	258	366	271	306	n.a.
479	1.707	2.046	2.220	3.088	n.a.
4791	1.099	1.327	1.605	2.570	n.a.
4799	608	719	615	518	n.a.

Bron: Statbel

Tabel 5-9. Schrappingen van ondernemingen in de distributiesector

In eenheden

	2016	2017	2018	2019	2020
45	1.266	1.407	1.531	1.816	n.a.
451	547	581	615	795	n.a.
4511	512	541	578	758	n.a.
4519	35	40	37	37	n.a.
452	533	607	706	807	n.a.
453	122	147	134	145	n.a.
4531	55	74	57	57	n.a.
4532	67	73	77	88	n.a.

454	64	72	76	69	n.a.
-----	----	----	----	----	------

	2016	2017	2018	2019	2020
46	3.797	3.641	4.015	4.164	n.a.
461	1.766	1.650	1.925	1.992	n.a.
4611	22	21	21	18	n.a.
4612	28	44	44	39	n.a.
4613	89	91	104	108	n.a.
4614	63	80	69	74	n.a.
4615	195	168	219	240	n.a.
4616	118	104	134	116	n.a.
4617	166	156	189	184	n.a.
4618	427	372	470	451	n.a.
4619	658	614	675	762	n.a.
462	108	130	131	118	n.a.
4621	35	44	37	44	n.a.
4622	29	27	34	22	n.a.
4623	39	57	58	47	n.a.
4624	5	2	2	5	n.a.
463	439	383	426	436	n.a.
4631	69	31	42	52	n.a.
4632	47	45	47	37	n.a.
4633	16	16	22	19	n.a.
4634	135	134	138	152	n.a.
4635	6	3	5	4	n.a.
4636	28	24	19	17	n.a.
4637	9	13	9	22	n.a.
4638	75	73	87	89	n.a.
4639	54	44	57	44	n.a.
464	656	663	659	700	n.a.
4641	64	74	51	66	n.a.
4642	110	98	108	124	n.a.
4643	57	75	67	73	n.a.
4644	36	31	36	41	n.a.
4645	44	44	43	45	n.a.
4646	72	75	54	86	n.a.
4647	59	41	56	59	n.a.
4648	35	27	37	39	n.a.
4649	179	198	207	167	n.a.
465	107	95	98	99	n.a.
4651	86	70	66	75	n.a.
4652	21	25	32	24	n.a.
466	242	227	260	284	n.a.
4661	22	20	20	19	n.a.
4662	31	21	37	31	n.a.
4663	8	9	19	19	n.a.

4664	1	2	2	5	n.a.
4665	16	10	17	14	n.a.
4666	11	28	18	19	n.a.
4669	153	137	147	177	n.a.
467	415	427	438	443	n.a.
4671	37	46	42	32	n.a.
4672	24	35	45	39	n.a.
4673	146	146	158	150	n.a.
4674	42	37	30	51	n.a.
4675	44	50	46	38	n.a.
4676	81	76	80	94	n.a.
4677	41	37	37	39	n.a.
469	64	66	78	92	n.a.
4690	64	66	78	92	n.a.

	2016	2017	2018	2019	2020
47	6.933	7.270	7.619	8.188	n.a.
471	693	747	741	840	n.a.
4711	640	693	684	794	n.a.
4719	53	54	57	46	n.a.
472	910	895	993	991	n.a.
4721	75	72	103	86	n.a.
4722	223	213	194	215	n.a.
4723	36	25	34	24	n.a.
4724	269	255	296	287	n.a.
4725	118	112	128	145	n.a.
4726	26	21	33	31	n.a.
4729	163	197	205	203	n.a.
473	94	98	90	101	n.a.
4730	94	98	90	101	n.a.
474	322	279	311	338	n.a.
4741	217	189	208	211	n.a.
4742	40	46	44	52	n.a.
4743	65	44	59	75	n.a.
475	699	792	715	775	n.a.
4751	179	196	182	174	n.a.
4752	100	137	132	130	n.a.
4753	48	35	45	39	n.a.
4754	91	90	74	106	n.a.
4759	281	334	282	326	n.a.
476	443	473	471	450	n.a.
4761	39	42	49	38	n.a.
4762	260	278	279	261	n.a.
4763	9	8	10	12	n.a.
4764	79	95	83	87	n.a.
4765	56	50	50	52	n.a.

477	2.245	2.458	2.503	2.713	n.a.
4771	717	817	817	825	n.a.
4772	167	193	204	182	n.a.
4773	153	159	185	201	n.a.
4774	43	43	49	71	n.a.
4775	121	116	133	162	n.a.
4776	278	296	306	321	n.a.
4777	84	115	96	128	n.a.
4778	475	491	499	597	n.a.
4779	207	228	214	226	n.a.
478	701	626	707	694	n.a.
4781	263	267	301	317	n.a.
4782	202	163	175	166	n.a.
4789	236	196	231	211	n.a.
479	826	902	1.088	1.286	n.a.
4791	415	490	590	771	n.a.
4799	411	412	498	515	n.a.

Bron: Statbel

Tabel 5-10. Btw-plichtige ondernemingen in de distributiesector

In eenheden

	2016	2017	2018	2019	2020
45	24.613	24.987	25.700	26.409	n.a.
451	10.256	10.362	10.876	11.307	n.a.
4511	9.529	9.630	10.126	10.532	n.a.
4519	727	732	750	775	n.a.
452	10.754	11.046	11.256	11.536	n.a.
453	2.322	2.316	2.304	2.293	n.a.
4531	1.177	1.149	1.140	1.144	n.a.
4532	1.145	1.167	1.164	1.149	n.a.
454	1.281	1.263	1.264	1.273	n.a.

	2016	2017	2018	2019	2020
46	57.951	58.307	57.726	57.466	n.a.
461	18.035	18.614	18.560	18.624	n.a.
4611	343	358	364	374	n.a.
4612	468	476	469	462	n.a.
4613	1.095	1.114	1.112	1.103	n.a.
4614	976	985	987	1.004	n.a.
4615	1.985	2.053	2.045	2.089	n.a.
4616	1.417	1.467	1.463	1.487	n.a.
4617	1.512	1.583	1.584	1.599	n.a.
4618	3.901	4.072	4.044	4.015	n.a.
4619	6.338	6.506	6.492	6.491	n.a.
462	2.802	2.721	2.670	2.637	n.a.
4621	990	951	933	917	n.a.

4622	486	481	467	482	n.a.
4623	1.280	1.246	1.229	1.202	n.a.
4624	46	43	41	36	n.a.
463	7.259	7.389	7.361	7.411	n.a.
4631	1.019	1.015	1.002	986	n.a.
4632	862	848	834	837	n.a.
4633	399	419	422	421	n.a.
4634	2.195	2.241	2.220	2.224	n.a.
4635	104	113	120	131	n.a.
4636	327	340	335	342	n.a.
4637	213	221	242	246	n.a.
4638	1.277	1.336	1.359	1.399	n.a.
4639	863	856	827	825	n.a.
464	11.612	11.369	11.044	10.805	n.a.
4641	1.043	946	922	882	n.a.
4642	1.801	1.800	1.773	1.717	n.a.
4643	1.097	1.032	978	940	n.a.
4644	590	561	521	469	n.a.
4645	726	723	724	722	n.a.
4646	1.542	1.569	1.598	1.619	n.a.
4647	969	929	881	841	n.a.
4648	590	596	582	578	n.a.
4649	3.254	3.213	3.065	3.037	n.a.
465	1.741	1.780	1.771	1.766	n.a.
4651	1.348	1.371	1.371	1.373	n.a.
4652	393	409	400	393	n.a.
466	6.391	6.353	6.306	6.240	n.a.
4661	751	767	788	807	n.a.
4662	637	638	611	596	n.a.
4663	355	365	357	353	n.a.
4664	77	76	74	72	n.a.
4665	323	279	252	238	n.a.
4666	315	290	271	257	n.a.
4669	3.933	3.938	3.953	3.917	n.a.
467	8.869	8.847	8.810	8.811	n.a.
4671	705	717	713	749	n.a.
4672	626	633	632	616	n.a.
4673	3.174	3.150	3.100	3.069	n.a.
4674	844	843	844	826	n.a.
4675	1.130	1.126	1.144	1.162	n.a.
4676	1.779	1.781	1.802	1.820	n.a.
4677	611	597	575	569	n.a.
469	1.242	1.234	1.204	1.172	n.a.
4690	1.242	1.234	1.204	1.172	n.a.

	2016	2017	2018	2019	2020
47	94.148	95.326	95.937	96.505	n.a.
471	9.154	9.411	9.548	9.597	n.a.
4711	8.504	8.726	8.851	8.872	n.a.
4719	650	685	697	725	n.a.
472	11.857	11.772	11.675	11.639	n.a.
4721	1.037	1.042	1.007	1.012	n.a.
4722	3.570	3.508	3.462	3.377	n.a.
4723	459	459	456	470	n.a.
4724	2.678	2.683	2.662	2.627	n.a.
4725	1.794	1.782	1.794	1.830	n.a.
4726	300	313	315	328	n.a.
4729	2.019	1.985	1.979	1.995	n.a.
473	1.575	1.598	1.559	1.519	n.a.
4730	1.575	1.598	1.559	1.519	n.a.
474	4.451	4.246	4.011	3.784	n.a.
4741	2.970	2.848	2.682	2.567	n.a.
4742	456	468	463	464	n.a.
4743	1.025	930	866	753	n.a.
475	11.318	11.035	10.860	10.589	n.a.
4751	2.238	2.089	1.989	1.846	n.a.
4752	2.560	2.557	2.512	2.457	n.a.
4753	902	861	817	782	n.a.
4754	1.264	1.241	1.234	1.211	n.a.
4759	4.354	4.287	4.308	4.293	n.a.
476	5.870	5.698	5.539	5.398	n.a.
4761	598	558	549	539	n.a.
4762	3.248	3.095	2.937	2.800	n.a.
4763	112	124	134	138	n.a.
4764	1.297	1.287	1.285	1.276	n.a.
4765	615	634	634	645	n.a.
477	34.925	35.120	34.992	34.962	n.a.
4771	8.911	9.001	8.975	9.051	n.a.
4772	2.164	2.102	1.998	1.909	n.a.
4773	4.976	5.048	5.057	5.035	n.a.
4774	777	798	822	842	n.a.
4775	1.355	1.406	1.444	1.464	n.a.
4776	4.440	4.465	4.458	4.498	n.a.
4777	1.800	1.819	1.823	1.803	n.a.
4778	7.701	7.720	7.651	7.567	n.a.
4779	2.801	2.761	2.764	2.793	n.a.
478	7.798	8.138	8.296	8.531	n.a.
4781	2.879	3.047	3.189	3.288	n.a.
4782	1.784	1.804	1.782	1.792	n.a.
4789	3.135	3.287	3.325	3.451	n.a.

479	7.200	8.308	9.457	10.486	n.a.
4791	4.336	5.146	6.182	8.087	n.a.
4799	2.864	3.162	3.275	2.399	n.a.

Bron: Statbel

Tabel 5-11. Aantal faillissementen in de distributiesector

In eenheden

	2016	2017	2018	2019	2020
45	283	299	324	310	216
451	123	140	154	136	98
4511	113	123	139	129	93
4519	10	17	15	7	5
452	125	123	132	145	88
453	23	30	32	23	21
4531	8	16	18	13	9
4532	15	14	14	10	12
454	12	6	6	6	9

	2016	2017	2018	2019	2020
46	710	738	687	722	486
461	192	221	204	234	170
4611	2	0	3	1	2
4612	3	6	2	7	4
4613	23	16	18	20	8
4614	13	18	12	10	11
4615	24	21	21	18	21
4616	11	15	16	13	14
4617	13	20	14	29	16
4618	38	43	35	48	35
4619	65	82	83	88	59
462	22	20	17	18	14
4621	5	8	1	6	4
4622	5	5	4	5	5
4623	11	7	10	7	5
4624	1	0	2	0	0
463	99	109	90	117	74
4631	15	19	7	12	10
4632	8	9	8	15	9
4633	8	2	0	4	1
4634	25	37	29	36	18
4635	1	2	1	0	1
4636	4	4	5	3	2
4637	0	0	1	5	3
4638	17	21	24	26	15
4639	21	15	15	16	15
464	198	167	171	139	101

4641	21	12	23	14	8
4642	42	39	28	30	32
4643	26	14	16	10	10
4644	4	5	12	4	4
4645	12	22	11	12	2
4646	8	12	13	10	8
4647	14	14	20	16	11
4648	11	12	8	6	4
4649	60	37	40	37	22
465	23	15	26	24	24
4651	14	10	17	15	15
4652	9	5	9	9	9
466	59	64	54	63	27
4661	2	2	2	0	1
4662	7	8	6	10	5
4663	3	4	3	3	1
4664	1	0	3	1	0
4665	2	2	4	1	0
4666	2	3	4	4	0
4669	42	45	32	44	20
467	100	120	99	106	65
4671	6	5	4	5	4
4672	13	11	5	6	3
4673	37	44	39	30	21
4674	10	9	8	10	10
4675	3	11	4	6	5
4676	26	30	33	41	21
4677	5	10	6	8	1
469	17	22	26	21	11
4690	17	22	26	21	11

	2016	2017	2018	2019	2020
47	1.382	1.499	1.374	1.438	931
471	241	290	267	313	194
4711	229	277	251	296	181
4719	12	13	16	17	13
472	212	210	216	233	138
4721	21	15	11	20	8
4722	44	45	41	60	34
4723	2	14	17	4	11
4724	70	74	82	87	45
4725	22	20	17	26	7
4726	13	15	9	11	5
4729	40	27	39	25	28
473	32	28	25	25	21
4730	32	28	25	25	21

474	70	72	55	67	50
4741	41	33	30	28	26
4742	10	26	16	25	17
4743	19	13	9	14	7
475	175	181	163	140	108
4751	29	29	33	18	17
4752	38	37	37	36	28
4753	14	12	5	5	3
4754	18	17	22	14	11
4759	76	86	66	67	49
476	96	109	91	72	58
4761	10	7	9	5	4
4762	62	76	53	52	31
4763	0	1	0	1	3
4764	16	14	18	10	9
4765	8	11	11	4	11
477	450	509	446	452	285
4771	225	263	199	207	123
4772	51	64	49	51	33
4773	10	7	13	8	5
4774	2	6	5	6	2
4775	18	22	22	16	16
4776	34	41	38	31	31
4777	20	17	22	20	9
4778	68	63	75	82	50
4779	22	26	23	31	16
478	52	59	67	59	36
4781	29	24	33	30	21
4782	14	20	19	18	5
4789	9	15	15	11	10
479	54	41	44	77	41
4791	34	25	31	41	33
4799	20	16	13	36	8

Bron: Statbel

Tabel 5-12. Verloren banen ten gevolge van faillissementen in de distributiesector

In eenheden

	2016	2017	2018	2019	2020
45	348	341	303	363	212
451	126	120	129	129	73
4511	124	102	120	125	70
4519	2	18	9	4	3
452	165	177	143	213	114
453	46	38	28	19	24
4531	35	19	15	7	9
4532	11	19	13	12	15

454	11	6	3	2	1
-----	----	---	---	---	---

	2016	2017	2018	2019	2020
46	1.271	952	834	838	799
461	308	194	239	261	195
4611	3	0	4	0	0
4612	3	7	2	0	4
4613	124	28	14	19	33
4614	20	12	9	11	8
4615	16	19	40	23	19
4616	3	10	6	26	25
4617	6	11	10	32	27
4618	35	40	67	45	37
4619	98	67	87	105	42
462	49	35	11	10	8
4621	37	20	0	3	3
4622	3	3	1	5	3
4623	9	12	7	2	2
4624	0	0	3	0	0
463	137	125	165	200	109
4631	9	24	4	25	8
4632	31	12	42	12	13
4633	14	0	0	4	0
4634	28	27	63	58	35
4635	1	0	0	0	6
4636	2	3	5	2	3
4637	0	0	0	4	3
4638	16	49	30	81	20
4639	36	10	21	14	21
464	412	306	153	117	311
4641	19	9	7	7	4
4642	37	94	19	27	237
4643	13	21	44	6	7
4644	10	5	11	2	5
4645	6	26	9	18	1
4646	26	93	9	21	13
4647	12	15	16	17	10
4648	19	6	1	2	19
4649	270	37	37	17	15
465	36	19	48	29	22
4651	32	14	23	21	14
4652	4	5	25	8	8
466	90	99	83	65	23
4661	1	0	1	0	2
4662	3	4	3	22	7
4663	1	4	8	5	2

4664	11	0	0	0	0
4665	4	1	4	2	0
4666	0	0	3	0	0
4669	70	90	64	36	12
467	229	165	121	146	82
4671	8	6	0	2	15
4672	4	2	3	2	5
4673	75	63	82	66	26
4674	99	64	9	15	23
4675	14	8	3	1	1
4676	12	17	16	44	12
4677	17	5	8	16	0
469	10	9	14	10	49
4690	10	9	14	10	49

	2016	2017	2018	2019	2020
47	2.878	2.282	2.088	2.260	3.693
471	489	417	371	447	304
4711	428	397	353	430	290
4719	61	20	18	17	14
472	338	299	331	377	182
4721	31	20	23	16	13
4722	97	87	44	75	42
4723	1	29	32	2	30
4724	140	82	125	208	43
4725	22	23	22	30	4
4726	18	22	5	18	5
4729	29	36	80	28	45
473	45	25	54	35	34
4730	45	25	54	35	34
474	91	93	101	73	78
4741	30	37	56	44	56
4742	18	27	36	18	20
4743	43	29	9	11	2
475	242	309	196	213	797
4751	34	41	27	33	36
4752	75	34	40	110	87
4753	10	16	22	0	5
4754	45	10	26	7	14
4759	78	208	81	63	655
476	107	130	164	61	197
4761	14	5	7	1	1
4762	59	69	54	48	41
4763	0	0	0	1	0
4764	25	20	10	7	23
4765	9	36	93	4	132

477	1.440	863	663	890	2.017
4771	1.057	546	370	539	1.049
4772	113	110	98	53	807
4773	14	9	6	5	7
4774	2	3	2	9	1
4775	36	29	13	40	38
4776	70	49	39	53	39
4777	18	19	14	17	6
4778	99	76	96	138	62
4779	31	22	25	36	8
478	63	78	76	59	44
4781	31	30	53	30	28
4782	26	23	11	19	6
4789	6	25	12	10	10
479	63	68	132	105	40
4791	41	33	122	59	32
4799	22	35	10	46	8

Bron: Statbel

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
economie.fgov.be